

OCTAVA
SERAPHICA

RELIGIOSO

BIBLIOTECA
ASTRA
SRIU

SPIRITUALIA

EXERCITIA FACIENTI

Singulis annis per Octo Continuos
Dies Studiosè pariter ac devotè
celebranda.

Ad, A U T H O R E, Usur.

P. F. Æmiliano Nieberle Ord. S.
Francisci FF. Minor. Recollect. Provin-
cie Argentinæ seu Germaniæ Superioris p. t.
Conventus Augustani ad S. Sepulchrum Con-
cionatore Ordinario.

P. Michaeli Alberti.
Cum Facultate Superiorum.

Reimpressum: In Conventu Csikiensi.

Sumptibus Spect. ac Generosi D.

MICHAELIS BORS.

Anno M. D. CC. XXX. III.

1113-43

Sedebit solitarius, & tacebit: quia le-
vavit se super se. *Thren. 3.28.*

*O sancta anima sola esto, ut soli omnium
serves teipsam, quem ex omnibus tibi
elegisti. Fuge publicum, fuge & ipsos
domesticos, secede ab amicis & inimi-
cis, & ab illo, qui tibi ministrat. An
nescis te Verecundum habere Sponsum,
& qui nequaquam suam velit tibi in-
dulgere presentiam presentibus ceteris?
S. Bernard, Ser. 40. in Cant.*

SPECTABILI,

AC

GENEROSO DOMINO

MICHAELI BORS,

VENERABILIS CONVENTUS CSI-
KIENSIS FRATRUM MINORUM S. P. N.
FRANCISCI Strictioris Observantiae Pa-
renti Spirituali, ac Mœcenati Obser-
vandissimo.

Quem Zenonis in Stoa, sive Musaeo ex-
tensionis contingo gradum, hunc in
Ambrosio Divi Mediolanensium Prae-
sulis alveario virtutum reperi complemen-
tum. Ibi Stoicorum putatitius sistit termi-
nus, hic Ascetarum perfectissimus recensetur
calculus. Commune Peripateticis octavam
perfectiōni designare gradum, notissima vero
Divi Ambrosii pœmia: Sicut - - spei no-
strae octava perfectio est, ita octava sum-
ma virtutum est. l. 5. in Luc. c. 6. Tot-
idem apud S. Evangelistam Mattheum c. 5.
numero Beatitudines. Frequentissimum pro-

fecto octonarius numerus, hinc Sapientibus auream imponens coronam, illinc insipientibus plumbeam insigens eadem. Unde non immerito quoque SERAPHICA hac advolat OCTAVA ad Te Parens nobis Observandissime, Seraphicus inquam spiritus ille, qui olim Divo Patriarcha nostro Francisco sex alis in monte Alvernia instructus apparuerat, & ad capeffendam paupertatis nostrae octavam, jam tum preparaverat. Nunc tandem assumptis alis duabus à Superiore Germania in fines usque nostros penetravit, Tuisque latissimis sub tectis nidum texere humiliter effugitavit. Et ubi obsecro domicilium convenientius nancisceretur solitarius ille spiritus, nisi apud Eum, qui cum Psalte Regio factus est sicut Nicticorax in domicilio, & sicut passer solitarius in tecto. Apud Te SPECTABILIS, ac GENEROSE DOMINE, cui nihil antiquius, quam ad instar columba gementis in foraminibus petra cogitare dies antiquos, & annos aeternos rememorare. Quem magis Seraphicus contingat gradus octavus, quam Te, qui Seraphicis usque ad bustum succensus ardoribus Religionis zelum, pietatis institutum, hospitalitatis exemplum Posteritati transplantasti? Patere igitur SPECTABILIS, ac GENEROSE DO-

MI-

MINE peregrinum illum spiritum Tuum sub
AUSPICIIIS paululum immorari. Quoadus-
que plus quam annula solis ales lucis obtuti-
bus occurrere valeat, alisque Seraphicis tuum,
nostrumve cor contegens contra stygias quas-
vis harpyas tueatur, & ad octavum perfectio-
nis gradum in terris deducat, donec octo sa-
piens recensitis beatitudinibus in Caelis perfrui
faciat.

Ita precatur

Tibi devotissima Familia
Seraphica Transylvanica.

X 3

FA-

FACULTAS
A. R. P. PROVINCIALIS.

FRATER PAULUS GEORFFI,
Provincia Transylvanica Ordinis Mi-
norum S. P. N. FRANCISCI Stri-
ctioris Observantia Tituli S. REGIS
STEPHANI *Minister Provincialis.*

CUm præsens libellus, qui O-
CTAVA SERAPHICA
inscribitur, olim à R. Patre Fra-
tre Æmiliano Nieberle Almæ Provinciæ
Argentinae Fratrum Minorum Recolle-
ctorum, eximio DEI Præcone in profe-
ctum Alumnorum Ordinis Seraphici
compositus, quibusvis etiam aliis, &
cujuscunque statûs devotis animabus
deservire possit, ad ponendos rectos
gressus in via salutis, harum nostrarum
vigore, Typographis nostri Venerab.
Conventûs Bearæ Virginis Visitantis
facultatem facimus, ut preli beneficiô,
publicæ utilitati in lucem proferendo
reimprimendo proferre valeant, ac
possint. In quorum fidem has manu
pro-

propria, ac consveto Officii minore Si-
gillo munitas desuper expediri jussi-
mus, in hoc ipso Conventu Beatæ Vir-
ginis Visitantis de Csik Somlyö. Annõ
1732. Die 27. Augusti.

FR. PAULUS GYÖRFFI
MINISTER Proális.
M. P.

LS.

X 4

APPRO-

APPROBATIO THEOLOGICA
ca Ordinis.

Renovamini Spiritu mentis vestrae, & induite novum hominem, qui secundum DEUM creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis. Ephes. 4. v. 23. Id, quod hortatur Apostolus, docet hæc OCTAVA SERAPHICA à V. P. Æmiliano Nieberle Conventûs Augustani Concionatore instructa, & à me ex mandato A.R.P. Sebastiani Höls actualis Ministri Provincialis lecta; vitam enim ut emendes, vitia præteritæ extirpando, futuræ studiosè præcavendo, virtutes verò implantando: Teporem ut excutias, novum Spiritûs fervorem concipiendo, in via mandatorum DEI & Regulæ observantia strenuè progrediendo: Favores cœlestes ut augere, & gratias divinas, quibus Spiritus vivificatur, renovatur, roboratur, copiosius consequi, & accumulare valeas, normam exactam tradit, urgentes addit stimulos, suggeritque modos. Cùm præterea nihil

hil contra Fidem Orthodoxam, Sacra
 Ecclesiæ dogmata, aut bonos mores
 contineat, sed hos vel renovare doceat,
 vel integros conservare instruat, luce
 publica in multorum utilitatem omni-
 no dignam censeo, ex Conventu nostro
 Salisburgensi, 10. Septembr. 1714.

Fr. Marinus Panger,
SS. Theologia Lector Ju-
bilatus.

EX Mandato Admodum Reverendi
 P. M. Provincialis opusculum hoc,
 cui titulus: OCTAVA SERAPHICA,
 à V. P. F. Æmiliano Nieberle Ord. Min.
 S. P. Francisci Recollect. Provinciæ Ar-
 gentinensis, seu Germaniæ Superioris
 Concionatore actuali, exquisitò studiò
 elaboratum, studiosè perlegi. Quod
 nullâ omnino Censurâ, verùm omni
 æstimatione dignum censeo: Nam si
 verba movent, exempla trahunt, ut
 habet adagium: utramque sibi laudem
 vendicat OCTAVA isthæc SERAPHI-
 CA;

CA; tum quia lectissimis quæ scripturæ, quæ Patrum sententiis locupletata est, tum quia raris, iisque semper è renata, exemplis illustrata, viatori Seraphico ad cœlestem Patriam ducatum præstat. Ideo OCTAVA SERAPHICA, ut Seraphici Patriarchæ filii (quorum utilitati prælaudatus Author præcipuè velificatur) familiarem illius usum sanè fructuosum, experiantur, in lucem prodeat, typo, lectu, & imitatione dignissima. Dabam in Conventu nostro Salisburgensi FF. Min. Recollect. die 10. Mensis Septembris Annò partûs Virginei 1714.

*Fr. Victōrianus Steidle,
ejusdem Ord. & Provincia in Conventu nostro Sa-
lisburg. SS. Theolog. Le-
ctor Ordinarius.*

APPROBATIO ORDINARIÏ.

OCTAVA hæc SERAPHICA (seu Exercitia spiritualia) Ordini Seraphico

phico maximè accommodata; imò ad omnium in hujusmodi sacris Palæstris sese exercitantium usum ut Octo elaborata, errores fidei, & caliginem interni hominis longè propulsat, & Seraphicis moribus per Seraphicos stimulos, quibus practica hæc doctrina abundat, calcæ addunt, & quatenus omnes promovere queant, hisce ad prelum promovere volui. Augustæ Vind. die 29. Octobr. Año. 1714.

Joann. Michaël Sembler,
SS. Theolog. D. Reverendiss.
ac Sereniss. Episc. Aug. Consi.
ac Major. Pœnitentiar. Insig.
Ecclesie Colle. ad S. Mauriti-
um Canon. Libror. Censor.

Imprimatur. H. S. Ex Vi-
 cariato Aug die 2. No-
 vembri 1714.

Jo. Casimirus Episcop. Amy-
clensis Suffrag. & Vica. Ge-
neralis.

RUBRICÆ GENERALES.

I.

Octava hæc, habens pro septem horis Canonicis, tres meditationes, duas Lectiones, & duo morum examina, (ad libitum superioris, à subditis sub præcepto celebranda,) privilegiata est; omnia enim negotia infra illam occurrentia, & concurrentia, animam non concernentia, transferantur. Sæculares rumores, alloquia non necessaria, & familiaritates omnes præscinde omnino. Cum nemine, nisi cum Deo, & tuo Patre spirituali age. De nullo, nisi de tua majori perfectione, ac æternitatis negotio tracta.

2. Ingenti salutis tuæ desiderio hæc facienda exercitia aggredere, ita in ea incumbe, acsi essent ultima, tibi que sub finem illorum moriendum esset. Hæc sunt aptissima ad perfectionem acquirendam instrumenta, tempus malè

im-

impensum refarciant, cognitionem defectuum demonstrant, radices peccatorum ac imperfectionum investigant, præteritam culpam diluunt, vitæ emendationem proponunt, languentem spiritum excitant, intentionem ultimi finis revocant, ampliorem DEI gratiam promerentur, hominem terrenarum affectionum vinculis solutum, ad Christum perducunt, verbò; veterem hominem felici metamorphosi in novum transponunt.

3. Per hos octo dies nihil boni facienda omite, nihil mali omittendi committe. Manè evigilans protinùs te è strato proripe, Hymnum: *Veni Creator spiritus &c.* cum versu: *Emitte spiritum &c.* & Collecta: *Deus, qui corda fidelium &c.* pro felici Exercitiorum die recita. Electi Patroni opem & intercessionem singulariter sub aurora, & deinde etiam sæpiùs per diem implora. Fiat quoque electio tesserae spiritualis, seu orationis jaculatoriæ; identidem per diem repetendæ: Certam in singulas hujus Octavæ ferias tibi assigno; si aptiorem nôsti, utere in nomine Domini. 4. Me

4. Meditationes suggerunt cogitationes simplices, faciles, persuadentes, & ad pium motum idoneas. Memoriae juvandæ gratiâ, materiam plerumque coëgi in figuras Rhetoricas: Intellectûs illuminandi causâ, volui in præfigendis motivis inveniri prolixior, ut sic volubilioris ingenii bono consulere, & distractionibus viam præcluderem: Voluntatis dirigendæ desiderio in fine cujuslibet puncti plerumque affectus indigito, tu fructuosè prosequêris. Sententiæ ad initium, cujuslibet puncti appositæ sunt aptæ ad convincendum, quia veritatis æternæ.

5. Binas assigno Lectiones, si tibi medicatio singulis insistenti, una, in duas divisa, sufficiat, minimè ages contra has Rubricas. Poteris omittas dein tempore tibi commodo supplere. Non cursum, sed tractim legendum est, ut divinis illustrationibus locus detur, subinde parumper subsistendo, lecta recolligendo, aspirationes pias inferendo, proposita, lectioni correspondentia, elicicendo, & qua ratione ad praxim redu-

ci possint, despiciendo, quæ etiam, cum usus feret, practicè compleantur.

6. Nollem, omitteres præscripta merum examina; illa enim & tui ipsius, & tuarum passionum, inclinationum, imperfectionum tibi accuratorem notitiam ingerent. Unà secum remedia contra relapsus vehunt: Tui muneris erit, ea non obiter, sed consideratè perlegere, ac impigrè adhibere. omnes tuas culpas divinare non potui, benefacies, si te ipsum penitèns disquires, & media tibi proportionata ad menda emendanda sollicitè inquires. Talis autem est.

Distributio temporis.

Hora 12. noctis recitatio matutini ac laudum Canoniarum in choro. Meditatio prima, deinde quies.

5. Surgit. Cætera de more peragit. Visitatio Venerabilis, Patroni, & orationis jaculatoriæ electio.

6. Recitatio horarum Canoniarum cum choro usque ad nonam exclusivè.

7. Ad Missam præparatio, celebratio, & post eam gratiarum actio.

8. Le-

8. Lectio matutina. Examen in vitam & mores. Revisio punctorum secuturae meditationis.

9. Meditatio secunda.

10. Recitatio Nonae Canonicae cum choro. Examen conscientiae & particulare. Postea prandium, preces pro benefactoribus, & parvula recollectio.

11. Visitatio Patris spiritualis; in ejus vero absentia exercitium corporale, aut Rosarii, aliarumve devotionaliu[m] perfolutio.

1. Visitatio Venerabilis, annotatio propositorum, ac luminum excellentiorum.

2. Lectio Vespertina. Examen in vitam & mores. Visitatio Venerabilis.

3. Vesperae, & Completorium. Litaniae Lauretanae. Revisio punctorum Meditationis tertiae.

4. Meditatio.

5. Cæna. Preces pro benefactoribus. Parvula recollectio.

6. Conferentia cum patre spirituali; in ejus autem absentia exercitium corporale, aut preces vocales, aut lectio, aut scriptio.

7. Visitatio Venerabilis. Examen conscientiae & particulare. Preces Vespertinales. Revisio punctorum pro meditatione post matutinum.

8. Quies.

Nolumus tamen spiritum exercitia facientis alligare; sed poterit ad libitum, prout ei melius videbitur, modò huic modò alteri exercitio plùs minùsve temporis impendere. Ubi aliquod temporis spatium vacans inveneris, ibi poteris ex libello de imitatione Christi sequentia capitula percurrere.

Distributio lectionum.

Ex libello de imitatione Christi.

Ante meridiem,	post meridiem.
Die Primo. lib. 3. cap. 9.	lib. 3. cap. 10.
Secundo. lib. 1. cap. 13.	lib. 1. cap. 6.
Tercio. lib. 1. cap. 23.	lib. 1. cap. 24.
Quarto. lib. 1. cap. 17.	lib. 1. cap. 20.
Quinto. lib. 1. cap. 19.	lib. 1. cap. 9.
Sexto. lib. 1. cap. 1.	lib. 2. cap. 12.
Septimo. lib. 3. cap. 5.	lib. 1. cap. 16.
Octavo. lib. 3. cap. 21.	lib. 3. cap. 49.

I N S T R U C T I O

Pro

Confessione Generali.

PLurimi sunt, qui in suis exercitiis etiam Confessionem Generalem instituunt, & non pauci ex his Confessionis specula, seu varios peccatorum Catalogos desiderant, ut juxta illos suæ conscientiae examen eò accuratiùs formare possint. In gratiam horum hic talem catalogum appono; quamvis necessum non foret; qui enim suam vitam ex infra ponendis examinibus benè discussit, is facilè perfectam sui ipsius notitiam acquireret.

Variae autem utilitates sunt, quæ ex ejusmodi confessionibus hauriri solent. 1. Cautè suppletur, si quid fortè in aliis Confessionibus particularibus defuisset. 2. Acquiritur major ac certior cognitio statûs animæ nostræ, dum totius vitæ spiritualem miseriam præ oculis habemus. 3. Excitatur pœnitens ad

majorem dolorem, confusionem, ac satisfaciendi studium, dum universa sua peccata in uno quasi cumulo conspicit. 4. Majore inflammatur amore, ita ut & ipse cum Maria Magdalena incipiat diligere multum, quia cognoscit, tam multa sibi remissa fuisse peccata. 5. Facit, ut DEI misericordiam magis admiremur & exaltemus, qui nos tam diu & patienter ad pœnitentiam expectavit. 6. Excitat in nobis bona proposita aliter vitam ordinandi, & gratiam DEI ferventiùs implorandi. 7. Dat Confessario perfectiorem interioris statûs notitiam, ut salubria monita, & infirmitatibus nostris opportuna remedia præscribere possit. 8. Denique quotidiana testatur experientia, ex tali confessione maximum fructum ineffabilem lætitiâ, & singularem conscientie pacem colligi. Repertæ sunt animæ, quæ antea semper anxie, scrupulosæ, & inquietæ fuerunt, postea autem adeò pacatæ, contentæ, & serenæ factæ sunt, ut præ gaudio etiam uberrimas lachrymas fuderint. Tu quoque, si hanc confessionem

ritè peregeris, senti de Domino in bonitate, depone cum magna in DEUM fiducia omnem sollicitudinem de remissione peccatorum, retine de præteritis peccatis nihil nisi dolorem, & ita in decretis melioris vitæ persiste, quasi novum hominem induisses, sicut revera induisti.

Debet quidem generalis confessio cum accurata sui ipsius discussione, intenso dolore, firmissimo proposito, atque tanta humilitate, sinceritate, ac integritate peragi, quasi ultima foret, & statim post eam moriendum esset. Attamen non opus est, ut omnino summam, strictissimam, & scrupulosam diligentiam adhibeas; hoc enim nimis difficile foret, & redderet hoc saluberimum sacramentum valdè odiosum. Deinde legitimam quoque confessionem facies, licet non omnia peccata mortalia, quæ olim jam debitè confessus es, explicares: nisi fortè speciali tui Ordinis statutò ad annuam generalem Confessionem obligeris. Denique Religiosus timoratus facile præ oculis habet,

si graviùs deliquit. Tandem crebra experientia docuit : ex ejusmodi nimia sui ipsius discussione sæpè plus perturbationis & detrimenti, quàm quietis ac emolumenti reportari. Sequere proinde Doctorem nostrum subtilem, qui in 4. d. 17. q. Unicâ n. 19. determinat debere esse *inquisitionem diligentem secundùm possibilitatem fragilitatis humane*, nempe si tantam diligentiam adhibeas, quantam apponeres circa aliquod arduum negotium, quod tibi multùm esset cordi.

Porro ad facilitandum examen percurrere præcepta DEI, Ecclesiæ, Regulæ, ac statutorum tuorum. Recogita tuas proclivitates, passionés, propensiones, inclinationes, tentationes, quibus sæpius succumbere soles. In mentem revoca tempora, loca, itinera, obedientias, personas, occasiones, quibus à proxima generali confessione distentus fuisti. Reflecte te ad examina, quæ in his exercitiis ad recognoscendos & reformandos mores proponuntur. Perlege attentè sequens peccatorum Cathalogum ; & ubi te deliquisse inveneris,

ibi

ibi etiam simul bene animadvertete, an liberè & deliberatè id feceris? an verò ex motu primò primo, aut alia causa excusante? Itaque pœnitens seipsum examinabit imprimis.

Circa DEUM.

1. An in rebus fidei dubitaverit, vel aliquem articulum omninò negaverit?
2. An sciens legerit libros hæreticos aut magicos?
3. An usus fuerit superstitionibus?
4. An diffidentiam aliquam, aut pusillanimitatem contra bonitatem divinam admiserit?
5. An desperaverit de emendatione consequenda?
6. An nitiùm præsumendo de divina misericordia aliquod peccatum commiserit?
7. An res creatas inordinato amore prosecutus sit, sicque DEUM purè & ex toto corde non dilexerit?
8. An in adversis se in divinam voluntatem resignaverit?
9. An contra DEUM murmuraverit?

10. An ob aliquod donum naturale, vel supernaturale superbierit, illudque suis viribus auferit?
11. An complacuerit sibi in peccato mortali admissio?
12. An divinis inspirationibus & gratiis cooperatus fuerit?
13. An pro acceptis beneficiis DEO debitas gratias persolverit?
14. An DEUM, vel sanctos illius blasphemaverit?
15. An DEUM temerario quodam juramento vel perjurio offenderit?
16. An votum aliquod transgressus fuerit?

Circa divinum Officium.

1. An divinum Officium, vel notabilem ejus partem omiserit?
2. An illud cum debita intentione, attentione, reverentia & decencia recitaverit?
3. An sub horis canonicis & aliis precibus voluntarie distractus fuerit?
4. An nimis festinanter verba pronuntiaverit?

5. An recitando cum aliis ad eorum verba attenderit?
6. An ordinem inverterit postponendo quod anteponendum fuisset?
7. An unum Officium pro alio recitaverit?
8. An per aliquod tempus sine justa causa horas interruperit?
9. An determinatis horis, cum potuisset, horas canonicas legerit?
10. An in choro ridendo, jocando, huc illucque curiosè circumspexerit?
11. An cantando in choro propriam complacentiam ac laudem intenderit?

Circa Missam & alias devotiones.

1. An in statu peccati mortalis celebraverit, aliudve Sacramentum administraverit?
2. An cum debita præparatione sacrum accesserit?
3. An rubricas missalis observaverit?
4. An in aliquo erraverit, aut verba sacra distinctè pronunciaverit?

5. An voluntariè aliquid omiserit, mutaverit vel adjunxerit ?
6. An ante matutinum persolutum, absque legitima causa, celebra- verit ?
7. An præscriptas orationes, dum se sacris paramentis induit, dixerit ?
8. An sacrificium pro illi semper ap- plicaverit, quibus erat obligatus ?
9. An peractò sacrificiò debitas DEO gratias egerit ?
10. An cum debita devotione & re- verentia Augustissimum Altaris sacramentum ministraverit, seu aliquam ejus particulam ex ma- nibus cadere permiserit, & num in tali casu, id quod Rubricæ præ- cipiunt, fecerit ?
11. An in excipiendis confessionibus suo Officio satisfecerit ?
12. An quoties quo examine, dolo- re, proposito, vitæ emendatione ipsemet confessus fuerit ?
13. An & quomodo injunctam pœ- nitentiam impleverit ?
14. An ad perfectionem Religiosam tendere studuerit ?

15. An ea, quæ Regulæ, & religioni debet, observaverit?
16. An solitas orationes, devotiones, sacrum, divina officia, preces manè & vespere, ante & post mensam, examen conscientiaë, consuetas mortificationes, rigores ordinis, claustralem disciplinam observaverit?
17. De Regulæ observantia vide infra de Obedientia. De paupertate. De castitate. De usu temporis. De vitiis lingvæ. De Oratione.

Circa Proximum.

1. An alios irâ, odiô, invidia, ad-
versione persecutus fuerit?
2. An proximum suspicione, judi-
ciô temerariô, detractiône, ir-
risiône, subsannatione, mur-
muratione, mordacibus verbis,
inhonestis convitiis & agnomi-
nibus offenderit?
3. An opere aliquid contra eum
admiserit?
4. An alicui mortem, aut quod-
cun-

cunque aliud malum optaverit?

5. An verbis cum aliis contenderit, & cedere noluerit, ne videretur victus?

6. An arroganter alios contempserit?

7. An provocaverit alios ad peccatum?

8. An seminaverit discordias inter alios, & quod malum inde consecutum fuerit?

9. An malò consiliò, exemplò, scandalò, præceptò, laudatione, adulatione, approbatione se alienorum peccatorum participem fecerit?

10. An in 7. vitiis capitalibus contra Deum, seipsum, aut proximum peccaverit?

Circa cogitationes, verba & opera.

Ulteriùs teipsum discute, singulis verbis parum insistendo, an voluntariè in animum receperis cogitationes otiosas, inutiles, vanas, superbas, ambitiosas, avaras, gulosas, impuras, suspiciosas, temerarias, iracundas, odiosas, invidiosas, dubiosas, fraudulentas, pugilanimas, &c.

An dixeris verba otiosa, inconsiderata, superba, jactabunda, mendacia, exaggerantia, ambigua, instigatoria, susurratoria, aculeata, iracunda, injuriosa, contentiosa, amara, irrisoria, detractoria, simulatoria, fraudulenta, adulatoria, impudica, &c.?

An feceris opera inutilia, vana, inordinata, inobedientia, hypocritica, sacrilega, immunda, incasta, temeraria, præsumptuosa, indiscreta, acediosa, &c.

Qui abscondit scelera sua, non dirigetur: qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Prov. 28. 13.

VISITATIONES ET SALU-
TATIONES SANCTISSIMI

Altaris Sacramenti tem-
pore Exercitiorum.

Manè.

Benedictum sit sanctissimum
Altaris Sacramentum.

Salve Venerabile & sanctissimum Al-
taris Sacramentum, nobilissimum
Corpus Salvatoris mei, DEUS meus &
omnia. Salve, ô JESU, fili DEI & Vir-
ginis. Firmissimè credo, quòd sub his
panis speciebus verè continearis; in hac
fide & vivere volo, & mori desidero,
paratus pro ea etiam vitam & sangui-
nem fundere. Salve, ô JESU, spei &
salutis meæ alimentum, spero in te; hic
enim sanguis tuus mihi cœlum aperit,
plùs valet vel unica ejus gutta; quàm
tota cœlestis gloria. Salve, ô JESU,
amoris Sacerdos & victima, ex toto cor-
de amo te; quia & tu sic amâsti me, ut
in cibum dares te.

Te, O bone JESU, summâ reverentiâ
toti-

totius universitatis saluto, & amplector: Te promptissimò obsequiò omnium Angelorum colo, & veneror: Te amorosa devotione omnium sanctorum laudo & glorifico: Te tenerrimo affectu omnium Electorum tuorum benedico & invoco; Te in unione istius adorationis, quâ humanitas tua adoravit divinitatem, adoro, & honoro.

Quot cœli sydera, quot terræ gramina, tot multiplices ex intimo corde tibi gratias ago, quòd hoc Sacramentum instituere, & hîc amore mei delitescere volueris: Quot frondes nemorum, quot folia arborum tot multiplicatis contritionibus quàm intensissimè doleo, quòd te DEUM meum super omnia dilectum unquam offenderim, non amplius, non amplius te offendam, hoc exercitiorum tempus erit meæ conversionis ac melioris vitæ initium. Quot pori corporum, quot puncta temporum, tot vicibus me tibi quàm plenissimè resigno, tuum sanctissimum beneplacitum est meum unicum desiderium, nunc & in perpetuum. Quot squamæ
pisci-

piscium, quot pennæ volucrum, tot repetitis oblationibus in sacra hac hostia ego te, & unâ tecum etiam me æterno tuo Patri offero.

Dulcis Advocate, respice in me oculis misericordiæ tuæ, suscipe salutis meæ causam in te, offer amantissimo tuo Patri tua pro me merita, ut mihi remittat mea debita, supple imperfectum meum, & da gratiam, ut impofterum juxta vocationem meam vivam. Fac ut te pane Angelorum hîc dignè fruar in vita, devotè in morte, ac beatè in patria, Amen.

Ante Nonam Canonicam.

Salve benedicte Jesu, vita & dulcedo cordis mei, requies & amor animæ meæ, sponse & dilectæ votorum meorum, benedic mihi indignissimo servulo tuo, ut per te benedictionem referam, qui de me maledictionis reus sum.

Salve, desideratissime JESU, panis Angelorum & filiorum, da ut Angelicè vivam, & semper te esuriam: suscipe me in filium tuum, & monstra te esse patrem meum. Sal-

Salve piissime JESU, salutis meæ pretium, & pignus futuræ gloriæ, noli pati, ut frustra pro me erogatum sit, quod tantis amoris & doloris impensis te constitit: Refice me donis tuæ gratiæ, ut dignè fruam hoc pignore tuæ gloriæ.

Salve, dilectissime JESU, ignis & esca amoris, Rex cordis, & amor amoris, quomodo amabo te? amore mei de cœlo descendisti, & te ipsum in epulum amoris dedisti. Ter amabilis es, & Deitate, quæ purus amor est, & humanitate, quæ miraculum amoris est, & Altaris Sacramento, quod amoris cibus est. Possumne hoc cogitare, te hic visitare, & non amare? age, anima mea, quantum potes, tantum readama, sic amantem te. Utinam sursum euchar, & corpus hoc meum vertatur in lampadem, sanguis in oleum, ossa in lychnum, anima in flammam, ut ego ita terram inter & cœlum suspensa lampas diebus ac noctibus amoris igne ardeam, & amare non amplius desinam, Amen.

Post prandium horâ primâ.

Salve saluberrima salus infirmorum,
 salve lux pulcherrima in tenebris cœco-
 rum: Salve desiderium Patrum anti-
 quorum, salve te amantium amor ami-
 corum: Salve candidissime panis An-
 gelorum, salve sapor optime in corde
 devotorum. Tu es quem veraciter de-
 siderat cor meum, te credo tenaciter
 hominem & DEUM. In mea conscien-
 tia quidquid latet obsecrum, tua de
 præsentia clarum fiat & purum. Nihil
 apud me remaneat, quò mihi sis offen-
 sus, sed totus in me transeat amoris tui
 sensus. Cor meum sensibilibiter divini-
 tus accende, te jam misericorditer præ-
 sentem hic ostende. Per cordis mei ne-
 bulam tuos da fulgores, omnem fugam
 maculam, ejice langviores, Amen.

Anima Christi sanctifica me,
 Corpus Christi salva me,
 Sanguis Christi inebria me,
 Aqua lateris Christi lava me,
 Passio Christi conforta me,
 O bone JESU exaudi me,
 Intra vulnera tua absconde me;

Et ne permittas me separari à te,
 Ab hoste maligno defende me,
 In hora mortis meæ voca me,
 Et jube me venire ad te,
 Ut cum sanctis tuis laudem te,
 In sæcula sæculorum, Amen.

Ante Vesperas Canonicas.

O Jesu mi dulcissime, saluto te mil-
 lies & millies, ex totis visceribus meis.
 Gaudeo de tua hîc personali præsentia.
 Gaudeo de tua hîc personali præsentia.
 Imensas tibi gratias ago, quòd de cœlo
 descendens dignatus sis, nos tam gratio-
 sè visitare; cùm ergo in hoc Altari fun-
 garis Officiò tuò sacerdotali, rogo te,
 memento mei apud Patrem. Sis meus
 sacerdos & sacrificium, meus mediator
 & advocatus, mea justificatio & satis-
 factio. Unicò verbulò, unicò suspiriò,
 unicò affectu recommenda me Patri, &
 salvus ero. Offer te metipsum pro me,
 & statim propter te in gratiam recipiet
 me. Monstra ei tua pro me suscepta
 vulnera, & protinus mihi remittet mea
 scelera. Exhibe illi sacrum sanguinem,
 quem pro me effudisti, repræsenta illi
 passionem tuam, quam pro me sustinu-
 isti,

isti, offer te totum pro me, ut me recipiat per te. Dignare quoque in hoc & omnibus Altaribus ei pro me omnem filialem affectum, amorem, honorem, & beneplacitum exhibere, ut sic defectus mei, quos in ejus servitio commisi, abundè suppleantur.

Pater amantissime, offero tibi hunc dilectissimum filium tuum in perpetuum laudis tuæ holocaustum, in condignam gratiarum actionem, ad impetrandam gratiam, ac denique in propitiationis peccatorum meorum iuge sacrificium. Respice in faciem Christi tui, & miserere mei. Per ipsum, & cum ipso, & in ipso sit tibi omnis honor & gloria.

A M E N.

Ante cubitum.

O JESU dulcissime, tu es verus DEUS & homo, te saluto tenerrimè, te adoro devotissimè, in te credo firmissimè, in te spero securissimè, te amo ardentissimè, rogo te, hoc amoris Sacramentò amplius accende me, ut posthac omnia terrena desideria relinquam, & te solum super omnia diligam.

Inve-

Invenio hic quem diligit anima mea, JESUS & ego soli sumus. O JESU, quis es tu? & quis sum ego? tu omnia, & ego nihil, tu amor, & ego amans, tu desiderium, & ego desiderans, tu pastor bonus, & ego ovis tua, tu Advocatus, & ego cliens; O JESU, rogo te per illam misericordiam tuam, quâ apud Patrem Advocatus meus fieri voluisti, reconcilia me Patri, ut mihi parcat propter te, supple ex tuo, quod deest ex meo, da quod non mereor, ut præstem, quod teneor.

JESUS Pater, & ego filius; amantissime Pater, esto mihi Pater, & transforma me verè in filium tuum, fac ut imposterum te semper filiali affectu diligam, tuis mandatis obediam, & sic ad promissam hæreditatem perveniam. Refice hęc epulò & pharmacò animam meam, quando emigratura est de corpore suo, ut tecum in æternum vivat.

JESUS est Sponsus, & anima mea sponsa; O JESU, quæ tua erga me dignatio, ut animam meam tibi in sponsam eligeres, & tuo corpore cibares? in

hoc Sacramento deputas cor meum in thalamum tuum, admittis me ad suavissimos amplexus tuos, oscularis me osculò oris tui: Nempe, quia amas me communicas te mihi; & ego quia amo te, reddo me tibi. Jam non ego, sed tu vivas in me, moriar amore tui, moriar mihi, ut vivam tibi. Te totis præcordiorum amplexibus stringo, in te solo requiescam, & in æternum non amplius te dimittam.

O JESU, tu es Redemptor meus, salva animam meam, O JESU, tu es Rex meus, miserere inopiæ & tribulationis meæ, O JESU, tu es Magister meus, doce me facere voluntatem tuam, O JESU, tu es lux mea, illumina me; amor meus, accende me; refugium meum suscipe me: dulcedo mea, inebria me: omne bonum meum, adimple me benedictione tua, sentiat quæso, anima mea virtutem præsentia tua, ut tuo spiritu animatus tibi vivam dormiam, & requiescam.

Amen.

DIES

DIES PRIMA.

Sanctissimæ Trinitati Consecranda.

Oratio jaculatoria hodie identidem
repetenda: *Domine, tibi,*
& *tecum.*

MEDITATIO PRIMA.

De ultimo fine hominis.

Punctum 1. *Ego sum Alpha, & Omega;*
Principium, & Finis. Apoc. i. v. 8.
Sic est. *DEUS est principium, è quo ema-*
namus; medium, quò ducimur; finis, in
quem dirigimur. S. Dionysius l. de divin.
Nominibus. Et hoc unum est summè
ac unicè necessarium. Fecit te *DEUS*
ad se, & propter se, ut hunc finem
tuum intelligas, intelligendo ames,
amando in illum tendas, tendendo as-
sequaris, eoque in æternum perfruaris:
Fecit te *DEUS* ad imaginem & simili-
tudinem suam, ut suæ Deitatis, intin-
tatis, æternitatis quodammodo capax
esses, & ex alto vanitatem hujus mun-
di contemneres. Fecit te immortalem,

ne tui finis oblitus, perituris adhæresceres. Fecit te meliori tua parte spirituales, ne in hujus mundi bonis tibi finem temporalem præfigeres. Fecit te creaturam nobilissimam, ne tenderes in res hujus sæculi visibiles, te toto genere viliores. Te ipsum per diem sæpius conveni: Propter hanc meam præsentiactionem ad præfixum finem meum? omne id, quod à fine abducit, abrumpe; & quod ad finem non conducit, intermitte. O DEUS! O finis sine fine! tu es finis memoriæ meæ, ut memor sim tui: tu es finis intellectûs mei, ut te intelligam; tu es finis voluntatis meæ, ut te diligam, &c.

Punct. 2. *In gloriam meam creavi eum, formavi eum, & feci eum.* Isai. 43. 7. Idcirco, subintrat Origenes l. 7. div. Instit. c. 6. *Mundus factus est ut nascamur, ideo nascimur, ut agnoscamus factorem mundi, ac nostri DEUM, ideo agnoscimus, ut colamus, ideo colimus, ut immortalitatem pro mercede capiamus.* Non erat necesse, te in rerum natura esse; quia tamen es, necessariò & DEO, & DEI, & propter
DE-

DEUM es. Cujus ergo necessariô es, illius & voluntariè sis. Qui in creaturis finem quarit, bis infelix est; tum quia finem non invenit. Vult uti fruendis, & frui utendis, sine, qui solus DEUS est, fruendum est, cæteris ut mediis, quæ ad finem ducunt, utendum. Temporalia non aliter usurpanda sunt, quàm baculus, quo itur ad patriam; qui hunc ordinem invertit, is omnia alia agit, exceptô illô, propter quod hic deberet vitam agere. Si omnia tua studia in res caducas convertas, & supremum tuum finem negligas, non agis hominem, nec dignus es, ut homo voceris. Ibi otiaris, ubi pro DEO & anima non negotiaris. Honor DEI, & salus animæ est summum, unicum, & omne negotium tuum. Ut quid terrena moror? *Notum fac mihi, Domine, finem meum*, Psal. 38. 5. Illuc, illuc tendat anima mea, ubi est DEUS meus & omnia, &c.

Punct. 3. *Convertere anima mea in requiem tuam*. Psal. 114. 7. *Locus naturalis anime* inquit devotissimus Blossius Instit.

spirit. c. 5. *DEUS est, in quo solo quiescere potest.* DEUS est finis noster, & non est quies, nisi solum in hoc fine. *Fecisti nos Domine ad te,* exclamat S. Augustinus l. 1. Confess. c. 1. *& inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Omnis copia, quæ DEUS non est, animæ DEI imagine insignitæ, necessariò inopia est, potest creaturis occupari, sed non nisi Creatore satiari. Sicut ossa humana, si in loco sibi à DEO præfixo manent, dolorem non incutiunt; secus verò si extra illum violenter moveantur: Ita anima in solo DEO, velut in suo centro, securè quiescit, extra illum autem irrequietis motibus agitur. Creavit DEUS hominem, quando jam aura avibus, terra animalibus, & maria piscibus occupata erant, & nihil ad dandum supererat præter DEUM, ut Creator doceret, se solum esse locum, hæreditatem, & possessionem hominis. O DEUS tu es finis desideriorum meorum, cupio dissolvi, & esse tecum, trahe me ad te, ut perveniam, & requiescam in te. Ibi, ubi: ibi sit cor meum fixum, ubi tu verum es gaudium &c. LE-

LECTIO MATUTINA.

De bona intentione.

I. Docent Theologi (D. Thom. 1. 2. q. 114. a. 4. S. Bonaventura in 2. Dist. 41. q. 3. Scotus eâdem Dist. q. unic. apud Patritium Sporer Tr. 2. in 1. præc. Decal. c. 5. Sect. 1.) Nullam omnino actionem humanam, licet aliàs moraliter bonam, atque ab homine in divina gratia constituto exercitam, esse gratiæ & gloriæ meritoriam, nisi bona intentione in DEUM relatam. Nimirum DEUS respicit principaliter non ad actionem, sed ad intentionem, non ad facultatem, sed ad voluntatem, non ad effectum sed ad affectum; ita ut juxta mensuram intentionis crescat & meritum actionis. *Bonum opus*, consonat D. Augustinus in Psal. 31. *intentio facit*: Eâque duplex, actualis, & virtualis: Actuale habes, si ex actuali DEI amore actionem tuam in DEUM referas, eumque illâ laudare & oblectare cupias, v. g. suspirando: *Domine tibi; ad tuam gloriam: ad tuam beneplacitum*. Virtuale habes quando vi præcedentis, & nondum revocatae in-

tentionis opereris ; ita, ut intentio antegressa verè causet, & influat (licèt tenuiter) in actionem subsequentem. Cujus signum est, si te reflectens : cur labores, ores, studeas ? statim priorem intentionem repetens, responderes : *propter DEUM, ad Dei bonorem, ad Dei beneplacitum.*

2. Omnis ergo actus hominis non tantùm de se virtuosus & bonus, sed etiam indifferens, ut comedere, bibere &c. ita actu vel virtute in DEUM à charitate relatus, est & gratiæ in præsentì, & gloriæ in futuro meritorius. E contrà actus quantumvis bonus in genere moris cujuscunque virtutis, misericordiæ, humilitatis &c. qui non est imperatus à charitate, neque ita actu vel virtute in DEUM ultimum finem relatus, prorsus vanus, & inutilis est ad meritum. *Quapropter, coincidit noster Didacus Stella in c. 11. Lucæ, non tantum debes oculos conjicere in id, quod facis, sed etiam in id, quod intendis, nam vilia, & minima opera, dum divino spiritu fiunt, & intentione recta, maximi sunt valoris, & è contrà maxima & heroica opera, si debita intentione, & recto fine*

sine careant, nullius sunt valoris & ponderis.
 Hinc in Revelationibus S. Brigittæ legimus, lib. 2. c. 14. etiam illud tempus, quod corporis necessitati impenditur, si id rationabiliter fiat, inter spiritualia reputari. Sanctam Gertrudem (Blossis instit. spir. c. 9.) Cœlestis sponfus monuit: Ut omnia sua opera minutatim offerret usque ad Characteres, quos lectura, & scriptura, & bolos, quos sumptura, & anhelitus, quos vigilans vel dormiens ductura esset. Cogita proin, Religiosè, quot bona opera in vanum peragas, quot mortificationes in cassum perferas, quot labores, sudores, & angores frustra sustineas, ac quot meritòrum thesauros perdas, n̄i actiones tuas in DEUM referas. Ut quid perditio hæc? potes mediante intentione, unica cogitatione, unico verbò, unico vel minimo opere augmentum divinæ gratiæ lucrari, cujus vel unicus gradus omnes mundi divitias antecellit, & tot immensa æternitatis, lucra negliges? Avesce, avesce igitur tuas intentiones sapiùs formare, & renovare, nec unquam

quam de uno opere ad aliud transficias, quin illud prius in DEUM referas.

3. Porrò quantò finis intentus est sublimior, tantò intentio est perfectior, & operatio DEO gratior; hinc cum Deus ter optimus omne bonum infinitè excedat, ille quoque ut supremus noster finis in omnibus & super omnia erit intendendus. Quodcumque opus etiam minus bonum aut indifferens purè factum propter DEUM, est perfectius omni alio opere licèt aliàs sublimi, non tamen defactò propter DEUM, sed aliùm finem, quamvis in se etiam bonum factò. Sic comedere, dormire, & alia corporis necessaria propter & secundùm DEUM sumere, nempe sicut vult Deus, longè est DEO gratius, quàm miris austeritatibus, & orationibus vacare non propter DEUM sed nostrum commodum consequendum. Et planè zelus amor hoc à nobis requirit, ut DEUM pro fine unico omnium cogitationum, verborum, & actionum nobis proponamus, ejusque majorem gloriam unicè quæramus, absque eo, ut in nos aliquod
bo-

bonum redundet. Debetur Deo hæc puritas intentionis ex iustitia: primò, quia ejus excellentia dignissima est, ut omnia ad ipsam referantur. Secundò, quia concurrit ad omnes actiones nostras, unde justissimum est, ut per bonam intentionem ipsi omnia restituantur. Tertiò, quia ipse est supremus Dominus noster, adeoque nos servi ejus non possumus absque injustitia ad alium finem collimare, quàm ut ipsi soli simpliciter serviamus, eumque magnò zelò sinè admixtione alicujus creaturæ quæramus.

4. In canticis habes 1 4. *Recti diligunt te.* Qui sunt hi recti? illi, respondet hic Hugo Cardinalis, qui in suis operibus habent DEUM principium, & finem. Pura intentio servit DEO, quia servit, laudat DEUM, quia laudat, amat, quia amat, non spe præmii, non formidine pœnæ, sed solò DEUM oblectandi desiderio. Pura intentio servit DEO, non solùm, ideo, ut id DEO placeat, sed etiam quia sic servienti placet DEUS, hominem seipso spoliât, solius DEI gloria

riam spectat, & suæ utilitatis oblita, omnia facit, solum ut DEI voluntati satisfaciatur. Pura intentio beatis in cælo similis est, qui vellent multò libentiùs propria felicitate privari, quàm DEI voluntatem in aliquo retardari. Pura intentio nullum habet affectum ad aliquam etiam spirituales remunerationem. Nec tamen propterea sine præmio diligitur, qui sine præmii intuitu est diligendus. Quin imò, attestante S. Chrysoft. homil. 5. in Epist. ad Rom. DEUS tantò plùs dat, quantò minùs concupiscitur: *Ne putemus inquit, nos præmiò carituros, si pro præmio non laboremus, imò ob hoc ipsum præmium erit majus.* Unde Christus B. Gertrudi l. 4. c. 16. dicebat: quod illa opera, quæ ita purè ad laudem DEI in unione passionis Christi, & ad salutem universitatis fiunt, quod omninò abrenunciat quis omni merito, ut saltem possit DEO laudem offerre, describantur in libro vitæ aureo colore. Et licèt alia opera copiosam apud DEUM obtineant remunerationem; illa tamen quæ purè fiunt

pro amore laudis DEI, multò majoris fuit meriti ac dignitatis, & in super conferunt homini in infinitum majus augmentum salutis æternæ. Hæc Christus suæ Sponsæ, & meritò; non enim est à DEO majus, ac dulcius præmium, quàm DEUS, & amor ejus.

Verum enim verò hæc non eò dixerim, quasi nihil à DEO debeamus postulare; est namque minimè inconueniens à DEO pro minimis maxima petere: Tum quia ille omnia nobis donando, nec minus habet, nec habere potest: Tum quia DEO honorificum, nobis bona, bene petentibus, & maxima, & plurima dare: Tum maximè, quia dona DEI petere possumus, non quatenus nobis bona, sed quatenus, his in nobis visis, DEI voluntas completur, & oblectatur; sicque ipsa beatitudo est à nobis desideranda, non quia cedit in nostrum bonum, sed quia eam DEUS immensò nobis desiderio exoptat. Excelluit in hoc S. Magdalena de Pazzis, cujus heroica verba sunt: Vit.

c. 73. *Si crederem me unq̄ solò. verbò dictò ob*

*alium finem, quàm ob amorem DEI, etiam-
si non esset ejus Offensa, posse evadere Sera-
phinum, nunquam illud dicerem.*

6. Seraphinum nominavi, & exten-
sas Seraphinorum alas cogitavi. Alæ in
Seraphicis illis spiritibus secundùm di-
vum Dionysium cœlest. Hier. c. 4. &
13. perfectissimam intentionem notant.
Sunt illis (Isaiæ 6. 2. *Sex alæ*, ad quid
autem tot? respondet noster Adrianus
Vanderdonch in Seraph. Chor. c. 4. *Hoc
est, multitudo perfectissimarum intentionum,
ex quibus divinum Altissimo Trisagium ac-
clamabant.* Sanè juxta Theologos actus
humanus sumit suam specificam boni-
tatem à fine, propter quem fit; Unde
si jejunes, ut DEO pro acceptis benefi-
ciis gratias agas, magis gratias agere,
quàm jejunare dicendus es, propter
quod enim unum quodque tale, ipsum
magis est tale. Et universaliter quolibet
opere omnes virtutes formaliter attrin-
gis, quarum motivo per intentionem
in eas tendis. Sic semel & simul in una
actione etiam indifferenti (mala semper
excipitur) potes plurimos virtutum
actus

actus exercere. v. g. si opereris ea intentione, ut Deum unum in tribus personis profitearis, exerces actum fidei: Si opereris ea intentione, ut consequaris summum bonum, exerces actum spei: Si opereris ea intentione, ut Deo congratuleris infinitam suæ divinitatis gloriam, exerces actum amoris DEI: Si opereris ea intentione, ut tibi condonentur delicta tua, exerces actum poenitentiae. Verbò: tot virtutum actus etiam in una actione producis, quot motivis ad eandem induceris. Et inde est, quòd sint, qui hinc similes ejusdem Ordinis austeritates subeunt, nec tamen ibi parem remunerationem reportabunt; quia alii intentionibus iterandis operam dederunt, alii neglexerunt.

7. Poteris insuper tuam intentionem, non solùm extendere ad quemlibet fructum, per quodlibet opus aquisibilem; sed etiam tuas functiones obire ea intentione, quæ Deo maximè placet, & quam ipse habet, dum ad tuam actionem concurrat, quæ utique erit perfectissima, aut quam Christus, ejusque san-

sanctissima Mater, omnésque sancti essent habituri, si præsens opus forent peracturi. Et sic, ut membrum Christi, offer per eum tua opera DEO, ut illi eò sint gratiora, quò fuerint à chariore manu præsentata.

8. Ulteriùs solent devotæ animæ opera sua DEO offerre in unione operum, passionis & meritorum Christi, omniumque sanctorum ejus. Quanti momenti ac meriti hæc unio sit, dici nequit; nostra enim opera cum operibus Christi unita, & ita DEO Patri oblata, fiunt quodammodo Deificata; Quemadmodum enim gutta aquæ doliò præstantis vini intusa tota in vinum mutatur, ita quoque, si opera nostra cum operibus Christi conjunguntur, maximi valoris, ac pretii redduntur.

Quotiescùnque (ex vit. & doctrina B. Magdalenæ de Papis. c. 44.) *Creatura offert suis cum operibus hunc sanguinem quò est redempta, DEO Patri tale donum offert, ut quasi non habeat DEUS pretium, quò illud solvat.* Unde subjungebat eum, qui sic faceret, iturum recta ad coelum sine Purgatorio post mortem. 9. Pro

9. Pro coronide subjicio bonæ intentionis formulam identidem renovandam, non quidem totam semper singularim in memoriam revocando, quod nimis morosum ac difficilè foret, sed multiplicem illam intentionem initiò latè formatam, per momentaneam mentis reflexionem confirmando & ratificando.

10. Sanctissima Trinitas unus DEUS, ego in conspectu tuo indignissimus volo omnia cogitare, dicere, facere, pati, &c. ex omnium virtutum motivo, intentionibus purissimis, perfectissimis, tibi que gratissimis, quas ipse tuo influxu & concursu habes, atque adinvenire, & optare potes. Omnes & singulas animæ & corporis mei motiones, cogitationes, volitiones, respirationes, verba, & opera in virtute Spiritûs Sancti per dilectum filium tuum tibi offero, ut tibi supremo Domino meo omnem possibilem honorem, laudem, gloriam, & beneplacitum, præstem omne bonum, gratuler, ac pro universis beneficiis gratias agam: In laudem quoque & memori-

moriam humanitatis Domini nostri Je-
 su Christi, in commemorationem vitæ,
 passionis, mortis, omniumque myl-
 teriorum ejus; nec non in venerationem,
 cultum & augmentum beatitudinis B.
 Mariæ Virginis, sanctorum meorum
 Patronorum, Angelorum, atque omni-
 um Sanctorum: pro impetranda mihi
 gratia proficiendi in virtutibus, pro sa-
 tisfactione meorum peccatorum, pro
 omnibus fidelibus defunctis, ac denique
 pro omni eo, quod tu scis & vis, me
 maximè à te debere postulare. Declaro
 insuper me omnia à te petere, non qua-
 tenus mihi bona, sed quatenus tibi sunt
 grata; hinc contentissimus ero, licet
 nihil impetravero. Hoc est mihi præmii
 satis, quòd tu sis, qui es. Et quoniam
 vitæ meæ distractiones, me non sinunt
 huic semel expressæ intentioni semper
 actualiter inhærere; idcirco quoties re-
 spiravero, toties hanc meam volunta-
 tem ratam, & renovatam volo. Omnia
 sint unita vitæ, ac passioni Jesu Christi,
 ac meritis omnium sanctorum. Domi-
 ne ante te desiderium meum; si hac in-
 tenti-

tentione tibi gratiorem scirem, utique elicerem.

E X A M E N.

Circa intentiones actionibus nostris præponi solitas.

Vera sunt verba magni Gregorii l. 28. Moral. c. 6. ita differentis: *Cum perversa intentione vel rectum quid agitur, etsi splendere coram hominibus cernitur, apud examen tamen interni Judicis obscuratur.* Quare? quia mala intentione viciatur. Mi Religiose, & tua quoque opera ad examen penitus perspecta, exterius quidem splendent, sed interiùs medullâ bonæ intentionis carent. Interroga te ipsum & videbis tuas functiones obiter tantum peractas, aut prævia intentione esse destitutas, aut malis viciatas. Vitam perdis, & nulla merita acquiris, quia bonas intentiones intermittis. Dic: an vel semel sine admixtione tui unicè, purè, sincerè, & simpliciter solius DEI majorem gloriam quænaveris? prò dolor! ubique se proprius amor ingessit. Estne charitas DEI absoluta domina tuarum potentiarum? rarissimè.

An

An non se tuis actionibus hypocrisis, aut vana gloria intermiscet? sæpissimè. An non ab una actione ad aliam transilis, absque eo, quod novam intentionem formes? frequentissimè. Pœnitet me tui, eò quòd tot laborum mercedem perdas. De manè surgis, quia debes; frequentas chorum, quia pœnitentiam times: Utcunque compositos præfers mores, ex respectu humano: Has illàsque devotiones peragis, invenitur in eis propria voluntas. Ubique est aut arida consuetudo, aut proprium interesse, aut spes promotionis, aut alius finis inanis, aut vanus. Disquire singula, & invenies, quòd tua intentio plerumque vanitatibus infecta sit. Emenda menda, rejice vana motiva, instrue tuam intentionem juxta lecta, & commenda DEI filio tua opera emendanda; hoc modo & medio ea mirificè sublimabis. Omnia opera tua, dicebat quondam Christus S. Gertrudi l. 4. c. 31. mihi perfectissimè placent. Quod cum illa miraretur, ait: sicut tu tenens rem aliquam in manu tua, quam facillimè posses, & bene

bene scires sic emendare, ut omnibus placeret, si bonam ad hoc voluntatem haberes, nequaquam negligeres: sic ego ex eo, quod habes de more opera tua mihi commendare, ea quali in manu mea teneo, & cum optimè valeam, & sciam, certè ex benignitate mea delector, omnia opera tua sic emendare, ut mihi possint perfectissimè complacere.

MEDITATIO SECUNDA.

De servitio DEI.

Punct. 1. *Negotium vestrum agatis.* ad Thessal. 2. 17. *Negotium nostrum summum & unicum in hoc consistit, ut DEO serviamus, & animas nostras salvemus. Creatus est homo, inquit S. Ignatius in medit. quam appellat fundamentum, ad hunc finem, ut Dominum DEUM suum laudet ac reveratur, ei que serviens tandem salvus fiat.* Magna dignitas Religiosi, cui datum est, spretò mundò, DEO servire. Terrenorum Principum famuli, quò majori Domino serviunt, eò quoque se majores existimant; imò non tam servire, quàm sibi serviri videntur. Potiori jure servire DEO regnare

gnare est; divinæ enim majestatis excellentia talis, tanta, ac tam infinita est, ut eâ major excogitari non possit. Hæc cognita non potest non esse omni servitio, cultu ac veneratione dignissima. Magnus DEI servus Pater noster Seraphicus de hac servitute ita differit. (Wadingus in opusc. S. Francisci Tom. 3. collat. 13.) *Heu, quàm bonum est fratres, DEO servire! Melior est DEI servitus, quàm mundi Principatus. Sed quis est, qui certo cognoscit, se esse servum DEI? nihil melius est, quàm esse servum DEI, nihil tamen difficilius est homini certo cognoscere, quàm si est DEI servus vel amicus. Ego vobis confiteor, quòd rogavi Dominum, ut mihi dignaretur ostendere, quando sum servus DEI, & quando non: Ipse autem Dominus benignissimus sua dignatione respondit mihi: Servum meum veraciter te esse cognosce, cum sancta cogitas, loqueris, operaris. Ideo vobis prædicta insinuavi, ut vos etiam sciatis, quando DEI servi estis, & ei placetis: & ut ego coram vobis possim verecundari, quando videbitis me deficere in his omnibus, vel in aliquo prædictorum.* Hæc Franciscus de

se, & quid tu de te? O bone JESU, omnia à te habeo, omnia tibi debeo, & tamen tam rarò & tepidè tibi servio &c.

Punct. 2. Religiosus per vocationem specialiter à DEO conductus, & per sua vota singulariter ejus servitio mancipatus, bene cum Propheta exclamat: Ps. 115. V. 16. *O Domine, quia ego servus tuus, ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.* Ego servus tuus, quia creâsti, & redemisti me, an non sat carò emitur servitus mea? Pater, ut servum redimeret, Filium tradidit. Ego servus tuus, quia tu Dominus meus & DEUS meus, tu conduxisti me, ut in hoc sacratissimo Ordine servirem tibi. Ego servus tuus, quia tu servis mihi, servit mihi tua omnipotentia, & conservat me tua sapientia, & gubernat me tua charitas, & amat me: Servit mihi DEUS in Angelis, ut custodiat, in cibis, ut me satiet, in igne, ut me calefaciat, in omnibus, ut ei soli serviam. An parùm est, DEUM habere servum? qui tibi vitæ necessaria præbet, servis illi, ecce tibi omnia præstat Deus, & ei servire pigeat? perscrutare, quò
Ipi-

spiritûs fervore ei servias, teipsum, id-
que sæpiùs conveni: Cui hanc oratio-
nem, hunc laborem, hoc opus conse-
cro? nunquid DEO? si DEO, cur tam
tepidè, & languidè? nonne DEUS est,
qui per Jeremiam fulminat: c. 48. v. 10.
*Maledictus, qui facit opus Domini fraudu-
lenter, id est: ut alii legunt, negligenter.*
O ignis! qui semper ardes, & nunquam
extingveris, extingve meum teporem,
accende fervorem. &c.

Punct. 3. Præclara sunt verba S. Ber-
nardi, ita discurrentis l. sent. de var.
obseq. *Sunt quatuor, quorum in hac vita
obsequiis deservitur; caro, mundus, diabo-
lus, & DEUS; habent & singuli Principes isti
donativa sua propria: caro suis tyronibus
elargitur momentaneam voluptatem, mun-
dus transitoriam sublimitatem, diabolus per-
petuam captivitatem, DEUS interminabi-
lem felicitatem.* Cogita, cujus stipendia
hactenus promeritus sis, & resolve, cui
imposterum laborem, & sudorem tu-
um impendere velis. Ut DEO servias,
allicit te illius suprema majestas, boni-
tas, dignitas, an negliges? invitac te
virtu-

virtutis pulchritudo, honestas, utilitas, an contemnes? cogit te presentis vitæ brevitatis, futuræ æternitatis, cœli præmii, inferni tormentum, an reluctaberis? provocat te cujuslibet boni operis dignitas, quæ tanta est, ut in comparatione illius milliones annorum ad obtinendum universum mundum impensi nihil sint, an perdes? serviendo DEO, tuam propriam salutem procurando, tibi ipsi servies, an tempus meriti spontè amittes? scio, velles Domino DEO tuo servire, modò tibi nihil constaret; sed cogita, quid pro te fecerit, ac passus fuerit Dominus. Non solùm orando, jejunando, &c. sed etiam omnibus nostris actionibus DEO servire possumus, famulamur ei, si facimus, quod ratione statûs nostri fieri vult à nobis. Quantum DEO serviendi commodum & motivum posse illi omnibus actionibus nostris deservire! O benignissimum Dominum, qui tam levibus obsequiis acquiescit! Domine, omnia, quæ intra me sunt, serviant tibi cor amando, lingua laudando, manus ope-

rando, corpus & anima tuam voluntatem faciendo. Serviam tibi semper & ferventer, quia semper me conservas, & tepidi non placent gustui tuo: Serviam tibi hilariter, quia hilarem datorem diligis. Serviam tibi ex totis viribus meis, quia eas omnes dedisti mihi: Serviam tibi sine intuitu mercedis, quia creâsti me, cum mei non indigeres, merces mihi maxima est, tibi Domino Dominorum deserviisse & placuisse, &c.

LECTIO VESPERTINA.

De tribus animæ potentiis reformandis.

1. In solempni illa hominis procreatione dicebat una divina persona ad alteram: Genes. c. 1. 26. *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram.* Pretiosa imago! pulchra similitudo! sicut enim DEUS Pater, DEUS Filius, DEUS Spiritus Sanctus non tres Dii, sed unus est DEUS, & tres personæ; ita anima memoria, anima intellectus, anima voluntas, non tres sunt animæ, sed una, habens tres facultates. *Per memo-*
riam,

riam, inquit S. Bernardus medit. c. 1. Patri similes sumus, per intelligentiam Filio, per voluntatem Spiritui Sancto, nihil est tam simile illi summa sapientia, quam mens rationalis, qua per memoriam, intellectum, & voluntatem in Trinitate ineffabili consistit. Iterum, iterumque nota, quæ sequuntur: Consistere autem in illa non potest, nisi eius memineris eamque intelligas, ac diligas. Religiose; inuenio memoriam tuam non in DEO, sed in rebus mundanis huc illucque commorantem, intellectum tuum de rebus vanis, ac frivolis discurrentem, & voluntatem tuam sæculi mendacia, ac vanitatem diligentem. Reforma hanc Triadem, & renoua in ea similitudinem diuinam.

2. Magna hac miseria est, conqueritur S. August. l. 14. de Trinit. c. 12. cum illo non esse hominem, sine quo esse non potest: in quo enim est, sine dubio sine illo non est, & tamen si eius non meminit, eumque non intelligit, & diligit, cum illo non est: Ut ergo cum DEO sis, memor DEI sis, idque triplici modo. Primus modus consistit in actuali fidei exercitio circa tria; nempe

circa DEI immensitatem, quâ cœlum & terram implet; circa DEI scientiam infinitam, quâ omnia videt ac penetrat; & circa Dei concursum ad omnes actiones nostras. Excelluit in hoc modo magnus ille Elias, cujus verba sunt 3. Reg. 17. *Vivit Dominus in cuius conspectu stō.* Secundum modum tradit Apostol^o 1. Cor. 3. v. 16. *Nescitis, quia templum DEI estis, & Spiritus DEI habitat in vobis?* Est DEUS nobis intimior, quàm anima. Excelluit in hoc modo S. Catharina Senensis (in vit.) quæ cellulam sibi secretam intra se ipsam construxit, in qua jugiter cum DEO morabatur. Tertium modum docet Richardus de S. Victore gra. char. c. 3. dicens: *Amor DEI rebus his pro speculis utitur, & in omne quod cernit sui amatoris resultat sibi memoria.* Excelluit in hoc modo stigmatizatus noster Seraphim, de quo Bonaventura in vit. c. 9. Ut autem ex omnibus excitaretur ad amorem divinum, exultabat in cunctis operibus manuum Domini, & per jucunditatis specula in vivificam consurgebat rationem & causam. Contuebatur in pul-

pulchris pulcherrimum, & per impressa rebus vestigia prosequeretur ubique dilectum, de omnibus sibi scalam faciens, per quam conscenderet ad apprehendendum eum, qui est desiderabilis totus; inauditæ namque devotionis affectu fontalem illam bonitatem in creaturis singulis tanquam in rivulis degustabat. Hæc sanctè sanctus de sancto.

3. Et sanè divinæ præsentiaæ memoriam esse perfectam ad perfectionis viam, ipse DEUS Abrahamum docuit dicens: Genes. 17. 1. *Ambula coram me, & esto perfectus.* Continua DEI recordatio est perfectionis origo, ejusque oblivio imperfectionis scaturigo. Ideo toties corde ambulas in foro, cum corpore stes in choro, ideo toties irasceris, & sedu- ceris, ideo tot bona omittis, & mala committis, quia præsentis DEI non recordaris. E contrariò si tibi à consiliis est DEI præsentia, nihil dignum ages pœnitentia. Sanctus Bernardinus noster (Sedulius in vita) adhuc adolescens ob vitæ modestiam tantæ apud cœvos authoritatis erat, ut si fortè illi inter se de rebus

rebus parum honestis sermones miscerent, illo viso, mox dicerent: Faceffant hi sermones; *Ecce enim Bernardinus adest. Rex Regum adest, cogita, quid te in eius conspectu oporteat facere.*

4. Certè tam gratiosæ præsentia memoriam non oportet pertransire otiosam. Semper magnis DEI servis breves quædam jaculatoriæ preces fuere familiares. Parenti nostro per totam noctem hæc sola sufficiebant verba: *DEUS meus & omnia.* Porro sicut ubique est DEUS, sic ubique ad eum aspirandi copiosissima est materia; fontes autem, è quibus quàm plurimæ aspirationes hauriri possunt, sunt perfectiones, & attributa divina, potentia, sapientia, bonitas, pulchritudo; item passio Salvatoris, consideratio cœlestis patriæ, tœdium hujus vitæ, desiderium videndi DEUM. Nec non zelus animarum, dolor de peccatis, atque omnes virtutum actus, &c. Quidquid occurrit in creaturis in laudem reducito Creatoris, admonente Doctore Seraphico in stim. amoris c. 10. *Si aliquos videris ceteros judicantes, divinum judici-*

um time: Si pœnas inferentes, divinam justitiam cogita, &c. & sic per singula discurrendo omnia potes, & debes reducere in laudem & magnificentiam Creatoris.

5. Intellectus quoque noster reformari, à falsis opinionibus purgari, & luce veritatis illuminari debet. *Nam animalis homo non percipit ea, quæ sunt spiritus DEI; stultitia enim est illi, & non potest intelligere. 1. Cor. 2. 14.* Intellectu & affectu potes te aut miserum, aut beatum facere: si eventus rerum, si quotidianas vicissitudines, si fortunæ modò ascensum, modò descensum, ut res extra te positas, & nihil ad te pertinentes aspexeris, beatus eris, miser verò, si proprio judicio, opinioni, & appetitui nimium adhæseris. Multa ideo sunt mala, quia in malam accipis partem: Non res, sed falsa te opinio lædit. Increpavit te superior, quid est? nihil, nisi quòd te increpaverit, de tuo autem addis, si propterea perturbaris. Honorem quis tibi denegavit? tu irasceris, quia putas te contemni, at putare se contemni, est se infelicem reddere. Discurre sic per

omnes casus, & invenies te non posse lædi, nisi à te ipso. Judicium proprium si bene correxeris, fractus illabatur orbis, non commoveberis.

6. Noster Antonius Monelia in myst. Theolog. Dion. c. 1. (quem Cardinalis Bona. c. 4. Via compend. ad DEUM, virum magnum inter mysticos, sed ferè incognitum vocat) inter alia impedimenta spiritualis profectûs ponit etiam curiositatem intellectus circa scientias, hinc noster Seraphicus Pater Vit. c. 11. quærentibus aliquando fratribus, utrum sibi placeret, quòd litterati jam recepti ad ordinem, intenderent studiò sacræ scripturæ, respondit: Mihi quidem placet; dum tamen exemplo Christi, qui magis orâsse legitur, quàm legisse orationis studium non omittant. Et litteræ ejusdem ad S. Antonium (Wading. in Opusc. S. Francisci) hujus sunt tenoris: *Charissimo meo fratri Antonio frater Franciscus in Christo salutem. Placet mihi, quod sanctæ Theologiæ litteras, fratribus interpretèis, ita tamen (NB.) ut neque in te, neque in cæteris (quod vehe-*
men-

menter cupio) extinguatur sancta orationis spiritus, juxta Regulam, quam profitemur. Vale. Sancti essemus, si ita virtutibus & conscientia, sicut vanitatibus & scientia studeremus.

7. Prô dolor! plus nos delectat lectio nova & curiosa, quàm divina & fructuosa, vana eligitur, & sacra negligitur. Non jam solum in aulis Principum, sed etiam in conventibus Religiosorum novellæ, gazulæ, & fabulæ leguntur: Non sunt jam discursus de rebus cœlestibus, sed de campo & militibus. Et qui inde fructus? nulli, nisi zizania distractionum. Corpore stant in choro; & mente totum perlustrant orbem; jam urbes oblident, jam obsessas defendunt, jam configunt, jam hostes capiunt, & interim si mente capti, spiritum devotionis extinguunt, cui tamen deberent cætera temporalia deservire. Audi Doctorem Seraphicum de Inst. Novit. i. p. c. 17. quâ cote intellectum tuum acuere debeas: *Non legas, inquit, quæ non edificant, quia vana lectio vanas generat cogitationes, & extingvit mentis devotionem.*

*Lege sanctorum vitam & doctrinam, ut in
comparatione eorum semper humiliaris, &
instruaris, & accendaris ad devotionem.*

8. Mi Religiose, dum vota nuncupasti, operationem tui intellectus DEO collocasti, ut quid ergo eô ad vanitates abuteris? legere, scribere, & studere tuum nihil est, nisi legas, scribas, & studeas, ut DEUM honorifices, teipsum salves, & proximum adjuves. Linque vana vanis, mundana mundanis, & audi Magistrum, quem tibi Pater cœlestis de nube assignavit, dicens: Matth. 17. 5. *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite.* Ita te compone, quasi in mundo tu solus cum DEO solo esses, studium tuum sit: in oratione DEO loqui, & in lectione DEUM loquentem audire. Quando aliquando in ultimo examine liber scriptus proferetur, in quo totum continetur, unde mundus iudicetur, tunc non ex te quæretur: An bene dixeris, sed an bene vixeris? non interrogaberis, an sciveris decem Aristotelis prædicamenta, sed an observaveris decem DEI præcepta?

pta? non erit tunc quaestio de verbis & vocibus, sed de factis & moribus; hoc unum ergo unice supplica: Domine, *doce me facere voluntatem tuam, quia DEUS meus es tu*, Psal. 142. 10.

9. Voluntas quoque nostra ut reformetur, DEO conformetur. Solius DEI est proprium, propriam habere voluntatem; unde si tuam facias, ad similitudinem DEI aspiras, eumque hac singulari sua excellentia quodammodo privas. Est tamen modus, quò DEO quodammodo similis fieri, tuamque voluntatem sequi poteris: nempe si tuam voluntatem perfecte in divinam resignaveris, semper facies, quod vult DEUS, & quod tu ipse vis; quia DEI voluntatem implendo, & tuam necessario adimplebis. Nec potest libera voluntas in nobis melior esse, aut aliquid melius agere, quàm ut illi se commendet, ac committat, qui non potest errare, aut malè agere.

10. Totius sanctitatis & perfectionis summa in hoc videtur consistere, ut voluntas nostra divinæ sit subiecta. *Inter*

omnes preces, inquit Blossius in farrag instit. quas Christus in hoc mundo fudit, illa summa & excellentissima fuit: Pater, non mea, sed tua voluntas fiat. Sequere JESUM, abnega te ipsum: DUCIT te DEUS per prospera, & aspera ad finem tuum, tu alacriter sequere, si repugnaveris, & impius eris & sequeris tamen. Disce omnia, quæ accidunt, divinæ voluntati adscribere, & cuncta adversa generosò silentiò concoquere. Si verò propter DEI beneplacitum te oporteat aliquid recipere, quod sensualitati tuæ arridet, non acceptes id, quatenus tibi gratum, sed quatenus divinæ voluntati est acceptatum.

II. Bonus Religiosus petit omnia fieri, prout fiunt. Ad omnia aptus est: Si obedientia postulat, virtutem explicat in prælatione, sin minùs in subjectione: Si poterit hic, sin minùs alibi: Si poterit sanus, sin minùs debilis, nihil prorsus eius voluntati contrarium evenit, quia eam penitus in divinam transtulit. Et hoc solo medio hic solida potest percipi lætitia. Sancta Clara (Surius in vit. c.

12.) per annos octo & viginti gravissimis morbis exagitata, nunquam tamen vel minimum conqueri, sed semper DEUM laudare est audita. Cùmque in extremo morbo per septemdecim dies re bolum quidem gustare posset, Confessario ipsam consolari volenti dixit: *Ex quo cognovi gratiam Domini mei JESU Christi per servum suum Franciscum, nullus unquam mihi morbus durus, nulla pœna molesta, & nulla pœnitentia gravis visa est. DEI beneplacitum erat summum Virginis gaudium; tu quoque in omni adversitate limpidissimam percipies voluptatem, si te perfectè resignaveris in divinam voluntatem.*

E X A M E N.

An ab ultimis tuis exercitiis spiritualibus protegeris? an verò defeceris?

Gloriosus societatis JESU fundator Ignatius, Ribad. in vit. l. 5: c. 1. conferebat presentem diem, cum hysterno, profectum cum profectu, & sic se se semper ad majorem perfectionem excitabat. Idem factitabant & alii, fac & tu si-

militer. *Recognosce teipsum quis sis, & quis fueris? exige à teipso rationem, an à tuis ultimis exercitiis pro-vel defeceris? conveni teipsum, an proposita tua servaveris, nec ne? perscrutare, quæ vitia extirpaveris, & quas virtutes implantaveris? inquire, quo fervore tuas meditationes, examina conscientia, aliàsve devotiones peregeris? an non interim in aliquod peccatum mortale incidisti, quod remis velisque fugere proposuisti? quæ media adhibes, ut in dies proficias? prò dolor! in multis defecisti, novitius fervor omnino intepuit. *Habeo adversum te, conqueritur Salvator, Apoc. 2. 4. quòd charitatem tuam primam reliquisti; memor itaque esto, unde excideris: Et age penitentiam, & prima opera fac.* Propone ergo meliora, & non amplius tam inconstans à tuo proposito deflecte.*

MEDITATIO TERTIA.

De cura propriæ salutis.

Punct. I. *Querite primùm regnum DEI, & justitiam ejus, & hec omnia adicientur vobis. Matth. 6. 33. primum, summum, maxi-*

maximum, & unicum negotium tuum est, salvare animam tuam. Omne tempus perditur, quod salutis animæ non impenditur. Bella, studia, mercaturæ, & cætera omnia inutiles tricæ, nugæ, & crepundia sunt, si veniant in comparisonem salutis propriæ; ubi animæ damnum est, ibi utique jam nullum lucrum est. *Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, anima vero sua detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* Matth. 16. 26. *Quam dabit? an Crassi opes? an Croësi thesauros? an Midæ talenta? Ah! Montes aurei, gemmarum acervi, diademata regia nihil sunt ad animæ pretium. Major animæ valor est. Quid igitur pro ea datum? Filius DEI dedit pro ea semetipsum, & pretium sanguinis sui. Audi Mellifluum Bernardum Med. c. 3. Totus iste mundus ad unius animæ pretium æstimari non potest; non enim pro toto mundo animam suam DEUS dare voluit, quam pro anima dedit. Pro anima incarnatus, natus, passus, & mortuus est. Si tanta DEUS egit, & perculit pro qua-*

vis

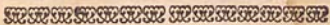
vis anima, cogita ô Religioſe, quid & te oporteat facere pro anima tua unica, immortalis, ac tantô pretiô redempta, O JESU! hoc unicum jam poſt hac erit meum ſtadium, ut tibi ſervem animam meam. &c.

Punct. 2. Quid vagaris circa plurima? *Unum eſt neceſſarium.* Luc. 10. 42. Animam habes unicam, quæ ſi ſemel perierit, aliam ſubſtituere non poteris. Dedit tibi DEUS duos oculos, duas aures, duas manus, duos pedes, animam verò unicam, ut huic uni omnem impenderes curam. DEUS Pater te creavit, ut illô fruatur anima tua: Filius DEI in cruce mortuus eſt, ut redimat animam tuam, tam copioſô pretiô redempta eſt, ut anima tua DEUM valere videatur: Spiritus Sanctus mittit, & immittit tibi ſuas gratias, inſpirationes divinas, cogitationes bonas, ut ſalutem animæ tuæ conſequaris: Angeli boni, omnésque aliæ propè creaturæ conferunt tibi ſuam opem, ut ſalva fiat anima tua. Ergo & tu quoque agoniza pro anima tua, hæc primam curam depoſcit,

poscit, primam habeat. Sed prô dolor!
 postrema cura de anima. Pudor est di-
 cere (dicam tamen) tantam impolle-
 rum habe curam animæ, quantam huc
 usque corporis habuisti, & cogita,
 qualem habere velis &c.

Punct. 3. *Ecce nunc tempus acceptabile,*
ecce nunc dies salutis. 2. Corinth. 6. 2.
 Summus negotiator commisit tibi salu-
 tis tuæ negotium, ut hoc perficias, dum
 vita manet, postea desuper rationem
 redditurus. Cautè ambula, non est sat
 magna securitas, ubi periclitari potest
 anima, noli eam incerto eventui com-
 mittere, si semel damnata perierit, am-
 pliùs ex inferno revocari non poterit.
Miserere anime tuæ placens DEO. Eccl. 30.
 34. Noli ita vivere, ut videaris habere
 animam, aut inimici, aut bestix, aut
 nullam. Moveris, & cum Legis-perito
 seiscitaris: *quid faciendo vitam æternam*
possidebo? Luc. 10. 25. Si vis ad vitam in-
 gredi, serva mandata DEI, qui servat
 mandata Dei, servat animam suam. Per
 exactam præceptorum Dei observanti-
 am, per accuratû Religiosæ perfectionis
 studi-

studium, per continuum heroicarum virtutum, ac bonorum operum, etiam supererogatoriorum exercitium &c. animam tuam quàm longissimè à lapsu remove, aut fortè lapsam cito citiùs per pœnitentiam erige, ne pereat illa, quâ perditâ, nîl juvant omnia. Heu me! quàm parùm huc usque pro salvanda anima mea laboravi! &c.

D I E S S E C U N D A,
CHRISTO JESU, DOMINO AG
Salvatori nostro consecranda.

Oratio jaculatoria: O DEUS, propitius
esto mihi maximo peccatori!

M E D I T A T I O P R I M A.

De peccato mortali.

PUnct. 1. Formidabile est Mandatum, quondam populo Israëlitico datum: *Anima, quæ per superbiam aliquid commiserit, sive civis ille sit, sive peregrinus, quoniam adversus DEUM rebellis fuit, peribit de populo suo.* Num. 15. 30. Et meritò quidem; nam ex dignitate Majestatis offensæ crescit crimen offendentis;

dentis: Quantò illa augustior, tantò hoc gravius. Levis est offensa obscuri hominis, gravior viri præstantis, gravissima Regis, ineffabilis ipsius DEI. Porrò dum homuncio abjectissimus DEUM offendis, ita tacita mente cum eo contendis: Licèt tu sis infinita Deitas, ego verò nihil nisi mera vilitas: Licèt tu me creaveris, & innumeris bonis ac donis decoraveris: Licèt tu mihi omne bonum promittas, & diabolus omne malum minetur: Licèt peccando anima mea pereat, in contemptum tamen tui adhærens diabolo, te DEUM repudio. Diabolus sit mihi Deus, venter sit mihi Deus, voluptas sit mihi Deus, peccata sint mihi Dii. Oro te, qui tot tibi abominabiles Deos fingis, nunquam legisti: *Non erit in te DEUS recens, neque adorabis DEUM alienum?* Psal. 80. 10. Revertere, & dic cum Apostolo Thoma. Joan. 20. 28. *Dominus meus, & DEUS meus.* O quàm doleo, quòd te &c.

Punct. 2. *Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.* Isaia 53. 5. Qui immanitatem

tem peccati ignorat, cogitet passionem Christi. Sanè ex medicina gravitatem morbi, ex remedio quantitatem periculi, ex pretio enormitatem debiti, & ex poena atrocitatem culpæ intelliget. *Agnosce ô homo, S. Bernardus loquitur. Ser. 1. in Nativ. & Medit. c. 3. Quàm gravia sint tua vulnera, pro quibus secundùm divina sapientie ordinem necesse est Christum Dominum vulnerari si non essent hac ad mortem, & mortem sempiternam, nunquam pro eorum remedio DEI filius moreretur. Aspicce montis Calvariaë spectaculum horrore planè plenissimum, illud tamen Christus gaudens amplexatur, tantùm ut peccatum demoliatur. Plus abhorret tua flagitia, quàm suæ passionis supplicia. Quod olim Paulo, hoc modo tibi, Religiose, Christus ingeminat: Quid me persequeris? Act. 9. 4. An quia ab æterno amavi te? an quia cùm non esses creavi te? an quia ad hunc ordinem vocavi te? an verò quia tibi cœlum promitto? profectò stat pro ratione solùm tua mala voluntas, debes cum Pilato fateri: Ego non invenio in eo causam, Joan. 19. 6.*

illum

illum persequendi. Ah! quotquot feci scelera, tot feci DEO vulnera doloris, non amoris: At nunc detestor scelera, & opto mille vulnera doloris & amoris.

Punct. 3. Monet Ecclesiasticus 21. 1. *Fili, peccasti? non adjicias iterum, sed & de pristinis deprecare, ut tibi dimittantur. Quasi à facie colubri, fuge peccata;* Non enim solùm in DEUM Creatorem, in Christum Redemptorem, sed etiam deserviunt in hominem peccatorem. Peccatum est malorum omnium malum longè pessimum. Malum est, separari à supremo, infinito, ac divino bono, peccatum separat. Malum est gratiâ, amicitîâ, & familiaritate DEI privari, peccatum privat. Malum est, spoliari donis, fructibus, & inhabitatione Spiritûs Sancti, peccatum spoliat. Malum est excludi à participatione meritorum vitæ, passionis, ac mortis Christi; frustrari meritis bonorum operum, fructu virtutum, jure ad cœlum, peccatum excludit, & frustrat Verbô; peccatum, est malum, respectu cujus omne aliud malum, bonum; est damnum, respectu

Et tu cujus omne aliud damnum, lucrum; est paupertas, respectu cujus omnis alia inopia, copia. Hæc tecum cogita, atque exclama: O DEUS! si casu impossibili in cœlesti gloria te frui possem, postquam te offendissem, aut, te nondum offensô, omnium damnatorum pœnas perferre: Tunc malle pati in tua gratia, quàm sinè ea omni perfundi lætitiâ &c.

LECTIO MATUTINA.

De peccato mortali.

I. Regius Propheta malitiam peccati exprimere volens, & non valens, in hæc prorupit verba: *Delicta quis intelligit?* Psal. 18. 13. quasi diceret: Nemo unquam mortalium mortalis peccati gravitatem vel intellectu capere, vel lingvâ exprimere, vel calamô describere potuit. Peccatum enim mortale est prævaricatio legis divinæ, inobedientia cœlestium mandatorum: summa offensâ DEI, crimen læsæ majestatis, contemptus supremi Domini, adulterium animæ, infamis rebellio contra Regem æternæ gloriæ, aversio à Creatore, & con-

conversio ad Creaturam. Peccatum mortale est naufragium gratiæ, mors animæ, salutis pernicies, carnificina conscientiæ, lepra mentis, clades orbis universi. Peccatum mortale est sacrilegium, per quod homo se Deo Domino suo justissimo aufert, & transfert in diabolum: Est idololatria, in qua mortalis non duo grana thuris præsentat idolo, sed semetipsum offert Diabolo: Est judicium iniquum, quò contra DEUM peccatum disvadentem, & pro diabolo ad illud incitante fertur sententia: Est turpitude longè turpissima, respectu cujus omnis hujus mundi sceditas in unam cloacam conjecta pulchritudo videretur; unde beata Chatharina de Genua (vit. cap. 24. dicere solebat: Si possibile foret hominem divina gratia destitutum, ac peccatis scedatum videre, tunc hujus intuitu quilibet mori deberet. Detestabilia sunt hæc sed abominabiliora, quæ sequuntur.

2. Miratur (ut ita loquar) & sciscitatur DEUS Malach. 38. *Si affiget homo DEUM, quia vos configitis me?* in Hebræo habe-

habetur : *Si violentabit homo DEUM, quia vos violentatis me?* Pagninus legit: *Si fraudabit homo DEUM?* Vatablus: *Si spoliabit homo DEUM suum?* Syrus & Arabicus: *Nunquid opprimit homo DEUM suum? perdet homo DEUM suum?* Quid est hoc DEUM suum affigere, configere, violentare, fraudare, spoliare, opprimere perdere? est nihil aliud, quam peccatum committere. Signanter id mihi indicat S. Bernardus Ser. 3. de resur. *Voluntas propria, inquit, in ipsum (horribile dictu!) deservit authorem: Omnino enim vellet DEUM peccata sua, aut vindicare non posse, aut nolle, aut nescire; vult ergo eum non esse DEUM, quia, quantum in ipsa est, vult eum aut impotentem, aut injustum, aut insipientem esse. Crudelis planè & omnino execranda malitia, quae DEI potentiam, justitiam, & sapientiam perire desiderat; qui autem vult DEUM esse injustum, vult DEUM non esse DEUM, & qui desiderat DEUM non esse, quantum in se est, DEUM occidit. Peccatum (quantum in ipso est) destruit DEI Dominium, quia recalci- trat, DEI immensitatem, quia vult ibi*

UM non esse, ubi peccat, DEI æternitatem, quia si DEUS mori posset, cujus vita æternitas, tunc mors ipsius futura esset peccatum lethiferum. O Homo! tunc audes moliri interitum DEO tuo?

3. Ais: Avertat DEUS, ego non pecco, ut DEUM destruam, sed ut lubentia meæ satisfaciam. Ita est, te nolle dicis intentione, & interim contrarium agis operatione. Dum peccas, vis tibi DEUM similem reddere, eique tui similem addere malitiam, ut peccatum tuum approbet: Negligentiam, ut peccatum tuum non curet: Impotentiam, ut peccatum tuum eum è suæ majestatis folio deturbare possit. Dum peccas, resistis æternæ DEI ordinationi, irrides divina judicia, spernis veritatis promissa, ludibrio habes justissimas minas, pedibus calcas summum bonum. Dum peccas, justitiam DEI non formidas, æquitatem irritas, bonitatem non amas, immensitatem non curas, divinitatem trucidas, & quod id non sequatur, non est ex defectu tuæ malitiæ, sed ex infinita perfectione divinæ essentia. Videntur

D tus

tur tibi hæc hyperbolicè dicta, non credis mihi, crede Theologiæ, ex ea tibi tres testes adduco, ut in ore duorum, vel trium testium stet omne verbum. Primus sit Cajetanus, qui ita habet p. 1. q. 19. a. 9. *Malum culpe quantum ex se, est privativum boni divini, si esset privabile; sicut amor amicitia erga DEUM, est positivum boni divini, si esset ponibile.* Testis sit Medina, ita differens. de pœnit. *Peccatum mortale talis est natura, ut, si possibile esset, destrueret ipsum Deum, eo quod causa esset tristitia in DEO, & tristitia esset infinita, ac proinde destrueret ipsum DEUM.* Tertius sit Lessius, qui ait l. 6. n. 189. *Peccatum mortale dignum est pœnâ aternâ, utpotè offendens DEUM non qualitercunque, sed hostiliter ad dejiciendum DEUM à sua Deitate.* Durus est hic sermo, sed verus, & hinc

4. *Odio sunt DEO impius, & impietas ejus.* Sap. 14. 9. *Peccatum enim contra DEUM commissum ex infinitate divinæ majestatis quamdam infinitatem habens, meretur odium suæ malitiæ proportionatum, ac proinde infinitum.* Odit

dit DEUS peccatum, quia sicut DEUS suæ
 essentiæ merus est amor: ita necessariò
 est purum peccati, illi adversantis, odi-
 um. Odit DEUS peccatum, quia quò
 quis majori bonitate est præditus, eò
 vehementiùs odit malitiam; cùm ergo
 DEUS infinitam, sibi que essentialem ha-
 beat bonitatem, inimicum quoque ha-
 bebbit peccati odium. Odit DEUS pecca-
 tum; nam propter illud privat peccato-
 res bonò infinitò, nempe seipsò, sui que
 in cœlo clara visione, punit que eos in
 inferno pœnâ infinitè duraturâ. Nemo
 in mare projicit vasa aurea (inquit no-
 ster Doct. Seraph. l. de diæt. salutis c. i.)
 propter vinum corruptum: DEUS au-
 tem propter peccatum vasa peccati, sci-
 licet animas, ad suam imaginem factas,
 pretioso suo sanguine redemptas, & alio-
 quin sibi charissimas ex odio peccati
 projicit in Oceanum internalem. Quin-
 imò, refert Blosius ex Revel. Brigittæ in
 Monil. c. i. si Mater Domini Virgo bea-
 tissima peccâisset mortaliter, ac sine con-
 tritione mortua esset, cœlum nunquam
 obtinisset, sed cum dæmonibus in in-
 ferno in æternum cruciaretur. D 2 f.

5. Tanta est peccati mortalis malignitas (sic me docet Lessius l. 6. n. 178. ut posita in lance divinæ justitiæ præponderet omnibus bonis operibus omnium sanctorum, etiamsi millies plura & majora forent; nam omnia bona opera, licet in se considerata, sint maximæ æstimationis sunt tamen instar nihili respectu DEI, cujus majestati sunt debita. At verò Creatorem contemni à sua creatura, quæ infinitum amorem & honorem (si posset) eidem præstare deberet, hoc maximè æstimatur, tanquam maximè repugnans ejus beneficiis, ac majestati. Unde idem Lessius alibi l. 13. n. 187. addit: Quòd peccatum pluris æstimetur à DEO, eumque plùs affligeret, si capax doloris esset, quàm omnia bona opera eum exhilararent. Ecce! omnes Angeli, & Sancti omnibus suis bonis operibus, virtutibus, mortificationibus, orationibus non tantùm laudis, honoris, complacentiæ & lætitiæ afferunt divinæ majestati, quantùm tu solus eidem tædii, doloris, tristitiæ, & ignominia (si capax foret) tuis perditis

tis peccatis attulisti. Ulteriùs, ùt ait Apostolus ad Hebræos. 6. 6.

6. Peccatores sunt *rursus crucifigentes sibi metipsis Filium DEI*. Rationem hujus hic reddit Doctor Angelicus, quando dicit: *Peccator, quantum in se est, dat occasionem, ut iterum Christus crucifigatur*. Dum enim peccat, tale malum reiterat, ad cujus satisfactionem Salvator noster rursus crucifigi deberet, nisi mors ejus tam efficax fuisset, ut ad omnia peccata se extendisset. Et hinc toties (quantum in te est) Christum rursus crucifigis, quoties peccatum committis. Malitia tua superat malitiam Judæorum, dicente S. Augustino in Psal. 68. *Minus peccaverunt Judæi crucifigentes in terra ambulantem, quam qui contemnunt in Cælo sedentem*. Illi Regem gloriæ, si cognovissent, nunquam crucifixissent: Tu Christum Filium DEI optimè noscis, & tamen ad eum crucifigendum peccatricem manum extendis. In corde tuo, peccatis commaculato, reperit Christus omnia suæ passionis instrumenta. Quæso miserere DEI, imò audi me amplius, & miserere etiam tui. D 3 7.

7. A peccato, malo maximo, omne malum. Peccatum è Cœlo pulcherrimos Angelos deturbavit, eosque sempiternis flammis addixit: Peccatum primos nostros parentes è Paradiso ejecit, & cum illis nos omnes in has præsentis miserias traxit; peccatum delevit terram diluviò, subvertit Sodomam, & Gomorrham igne, ac Pharaonem cum suo exercitu demersit in profundum maris: Peccatum introduxit in orbem terrarum tot calamitates & vastitates, tot terrores & dolores, tot populorum tumultus & interitus, tot urbium incensiones & civium internecciones, verbo: Omnia bella, fulmina, grandines, sterilitates, luctus, febres, morbos, mortes, & omnis generis mala: peccatum in inferno damnatos gravissimis pœnis, ac innumeris malis conficit; nec tamen vel unicum peccatum mortale per totam æternitatem illis horrendis cruciatibus sat punietur.

8. Summè DEO displicet peccatum in sæculari, & adhuc multò magis in Regulari. Anthonomasticè Religiosi sunt do-

domestici, amici, ac filii DEI: Jam argumentatur Seraphicus noster Bonaventura l. 2. de protect. Reli. c. 27. *Sicut Pater magis dolet deformitatis maculam in filio, quam in alieno; sic Deus peccata omnium odit, & tamen quodam modo ea durius punit in amicis suis singularibus, quam in aliis.* Unde, cæteris paribus, graviora sunt peccata Religiosorum, quam mundanorum. Nam teste S. Antonino p. 2. tit. 3. c. 9. *Quantò quis recipit majora beneficia, tantò faciens mala, magis ingratus est.* Deus exspectat à Religioso obsequium, & fidelitatem proportionaliter ad eas gratias, quas ipsi comunicat, si huic exspectationi non respondet, tantò est peior, quatò Deus erga eum extat liberalior. Dum vota solemnia emisit, Deo promisit, se velle ad perfectionem tendere; si interim flaccidam & peccaminosam vitam ducat, agit cum DEO, ac cum homine nullius considerationis, ad omnes injurias insensibili, ac se de illis ulciscendi impotentem.

9. Irascere mihi, quasi suspicer, te ut Religiosum, quandoque peccatis mortali-

bus innodatum fuisse, esse, aut fore. Bone Jesu, exclamas, quale hoc monstrum: Religiosus & peccatum mortale! ignosce, precor, meliora quæque de te præsumo; at homo es, & peccare potes, si ergo (quod Deus avertat) in grave peccatum incideres, audi, quid te facere oporteret. Scribunt noster Wadingus Tom. I. ad Ann. 1213. & ex eo Lancicius Soc. Jesu Opusc. spir. c. 19. Patri nostro Seraphico à Christo revelatum fuisse: *Quòd sacra ejus Religio ad ultimum usque iudicii diem perseveratura esset; quòd quicumque eam dilexerit, licet maximus peccator existat, DEUS ita res ejus disponet, ut misericordiam tandem à se in fine consequatur. Quòd quisquis illam persecutus fuerit, nisi penitentiam egerit, hac luce diu minimè fruetur; quòdque nullus ejus alumnus, qui malè in ea vixerit, diu in mortali peccato perseverare poterit: Nam vel is proprium crimen confessus emendabitur, vel eò detectò, sibi valedicet. Audisti, si cecidisti, debes vel tibi vale, vel pœnitentiæ Ave dicere; jam elige, & elice.*

10. Ah! quid me fecisse memini!
pec-

peccavi tibi, Domine, te summum bonum meum offendi! bone DEUS, doleo ex intimo ac toto corde meo, quod te DEUM meum, omne bonum meum, amantissimum patrem meum unquam offenderim. Execror & abominor omnia ac singula peccata mea. Vellem potius periisse, aut nunquam fuisse, quàm summam bonitatem tuam offendisse. Si infernus non esset, peccatum tamen mihi displiceret magis, quàm omne aliud malum, idque unicè, quia est offensa tua. Si sanguine meo fieri possit, ut non sis offensus, ecce me. Et jam nunc tuæ gratiæ innixus firmissimè statuo, ac propono, te nunquam amplius offendere. Malo millies ipsam mortem, & omne aliud malum subire, quàm imposterum in peccatum consentire.

E X A M E N.

In quodnam vitium sis pronior?

Magnus Gregorius 29. Moral. super illud Job. *Dividitur æstus super terram.* Describit diaboli versutias, dicens: *Prius complexionem uniuscujusque adversa im-*

spicit, & tunc tentationis laqueos opponit. Alius namque letis, alius tristibus, alius timidus, alius elatis moribus existit; quò ergo adversarius occultus facillè capiat, vicinas complexionibus deceptiones parat. Quia latitiae voluptas proxima, letis moribus luxuriam proponit: Quia tristitia in iram facillè labitur, tristibus peccatum discordiæ porrigit: Quia timidi supplicia formidant, paventibus terrores intentant: Et quia elatos extolli laudibus conspicit, eos ad quaecunque voluerit, blandis favoribus trahit. Singulis igitur hominibus vitii convenientibus insidiatur. Perscrutatur diabolus tuas inclinationes, ut te eò efficacius tentare possit, perscrutare tu eas, ut eisdem eò generosius resistere valeas. Nosce te ipsum, quis, & cujus naturæ sis? penitus te inspice, cui passioni sis magis subiectus, quò vitiò sæpius infesteris, & in quodnam crebrius cadas? considera, an in superbiam, an in iram, an in invidiam, an in luxuriam sis pronior? Et ubi reprehenderis, te hoc illòve certò vitiò fortiùs tentari, tunc contra illud omnes exere vires, institue contra illud tuas meditationes, & par-

particulare examen, fuge ejus occasiones, exerce te in virtute eidem contraria, accusa te accuratiùs in confessione de lapsibus in illud, &c. nec desiste, donec victor evadas.

MEDITATIO SECUNDA.

De peccato mortali.

Punct. 1. O peccator! *Arguet te malitia tua, & aversio tua increpabit te. Scito, & vide, quia malum & amarum est, reliquisse te Dominum Deum tuum. Jer. 2. 19.* Planè malum & amarum est, te DEUM reliquisse. Qui DEUM amisit, omnia amisit. Magna jactura est perdidisse opes, major perdidisse oculos, maxima, perdidisse rationem, infinita, perdidisse DEUM. Peccasti; ergo comprehenderunt te omnia mala, quæ timeri possunt; perdidisti enim innocentiam, gratiam, cœlum, DEUM, & omnia. Immensum damnum censes, excidere Domino, ex quo singulis annis centum aureorum millia perciperes, peccando infinities plura & majora perdidisti. O vesanum peccatorem; stultum mercatorem, qui pro nibilo dat omnia!

Hæc maturiùs cogita, & ita tecum disputa: Si pro certo scivissem, me propter peccatum meum proximum lento igne assari debere, an commissem? minimè. Ecce DEUS omne peccatum mortale justissimè æterno punit igne, quid? si jam fecisset, quod justissimè facere potuisset? quæso, ubi nunc essem? profectò jam multis añis arderem, in inferno arsurus in perpetuas æternitates. Ardent jam tot, & tot annis plurimi in inferno, qui minùs peccaverunt, pepercit mihi DEUS, ut dignos pœnitentiæ fructus facerem, ut mihi ipsi non parcerem. Quocunque egero, quomodocunque me ipsum mortificavero, non tamen erit mea vita nimis austerà, aut pœnitentià nimis severa, pro illis peccatis, quibus pœna æterna debebatur. Quomodo mihi ipsi parcere potero, qui tam crudelis in DEUM meum fui? &c.

Punct. 2. *Amen, Amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Joannis 8. 34. Servitus peccati, subintrat Petrus Cellensis de panibus c. 15. Est servitutum servitus, servus namque peccati, est ser-*

servus tot Dominorum, quot vitiorum. Imperant ei vitia, non Domini, sed tyranni, non benevoli, sed inimici. Præsunt, sed sine utilitate, imperant, sed sine miseratione, mandant, sed sine discretionem. Et sic majus est gaudium peccata vitare, quàm ea perpetrare. Superbia, avaritia, & cætera vitia majores labores, pericula, incommoda, & onera imperant, quàm Christus, & vita Christiana. Conscientia quoque parvus ille, non parvitate foci, sed loci infernus continuis stimulis reum exagitat, & multò plùs cruciat, quàm peccatum delectabat. Quid enim delectationis præstat invidia? quid lætitiæ odium? quid gaudii ira? ipsa sanè vitia sunt supplicia, crimina vulnera, ac omnia scelera gravissima pondera; & interim jugum Christi suave est, & onus ejus leve. His perpensis resolve te cum prodigo: Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Pater peccavi in Cælum & coram te jam non sum dignus vocari filius tuus, &c. Luc. 15. v. 18. & 19.

Punct. 3. Qui facit peccatum ex diabolo est; quoniam ab initio diabolus peccat. 1. Joan. 3. 8. Imò peccator non solum dia-
D 7
bolus

bolus est, sed ipso etiam dæmone pejor invenitur. Infra diabolum descendisti, dum DEUM offendisti. Diabolus nullam præcedentis peccati pœnam videns peccavit: Tu vides ejus pœnas, & tamen ad peccatum properas. Ille nobilis creatura peccavit in innocentia constitutus: Tu vilissimus homuncio etiam in innocentiam restitutus. Ille peccavit tantùm semel, tu sæpius. Ille perstitit in peccato DEO reprobante: tu verò tot modis, DEO revocante. Ille erat obduratus contra DEUM punientem, tu etiam contra DEUM tibi blandientem. Ille peccavit inferno nondum existente: Tu, orco tibi jam jam imminente. Ille peccavit, nunquam post peccatum in DEI favorem receptus, tu verò toties DEI gratiam iterum adeptus. Ille peccavit contra non requirentem se, tu etiam contra morientem pro te. An non erubescis te ipso dæmone pejorem esse? heu me miserum! *Ingemisco tanquam reus, culpâ rubet vultus meus, supplicanti parce Deus &c.* ex seq. miss. Defunctorum.

LECTIO VESPERTINA.

De gravitate venialis peccati.

1. Erat filius amantissimi sui parentis (ex Claud. Aquavi. Soc. Jesu Gen. Ind. c. 11. n. 6.) quasi pupilla oculi, is, nescio qua temeritate ductus, quotidie patrem suum irridebat, conspuebat, percutiebat, ac insuper multis, sed parvis vulneribus sauciabat. Monebat pater, desisteret, filius in risum solutus, dicebat: Et quid tum? levia sunt ista, non te interficio, non curo corrigere, sicque easdem injurias, contumelias & plagas secundò, tertio, quarto sæpius, imò & semper in majori, ac majori numero reiterabat. Dic, quid censes de hoc protervulo? ais: *Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir, qui fecit hoc.* Ex ore tuo, te judico, *tu es ille vir.* 2. Reg. 12. Ecce! Deus amantissimus pater posuit te in Domo paterna, in sacra Religione, in Seraphico Ordine, ut esses filius & hæres omnium divitiarum, & gloriæ ejus: Tu interim hunc patrem tuum ter optimum crebris tuis venialibus vulneras, & filium ejus unigenitum
 fla-

flagellas. Sicut enim peccata mortalia (quantum ex ipsis) DEUM trucidant, & filium ejus rursus crucifigunt: Ita venialia DEUM vulnerant, & ejus filium flagellant. Quoties in veniale cadis, toties faciem Christi cædis.

2. Dum enim peccatum etiam levissimum admittis, tale quid committis, pro quo nemo, nisi merita Christi satisfacere queunt. Licet omnes Angeli si incarnati fuissent, omnes sanctissimi homines, omnes creatæ potentiaæ mille sæculis omni austeritate vestium, ciborum, vigiliarum sese macerarent, licet diu nocturne precibus apud DEUM instarent, licet omnem sanguinem effunderent, seque in holocausta offerrent; non tamen possent (sepositis Christi meritis) satisfacere vel pro levissimo delicto: Ratio, quia etiam tale peccatum est læsio majestatis infinitæ, quæ rei creatæ obsequiò compensari nequit. Confirmatur hæc doctrina testimoniò DEI patris, qui S. Catharinæ Senensi expressè dixit: Dial. 3. *Omnes pœna, quas anima sustinet, vel sustinere potest in presenti sæcu-*

saeculo, nullò modò condigna sunt ad culpam etiam minimam puniendam; quoniam offensa, quæ mihi fit, qui sum bonum infinitum, procul dubiò exigit satisfactionem infinitam.

3. Leve non est, quò DEUS offenditur. Audi mellifluum Bernardum Ser. 1. de Convers. S. Pauli. Ego verba ejus ad numero, tu pondera: *Discite fratres, inquit, justum judicem DEUM, non modò quid fiat, sed quomodo fiat, considerare, & cavete, deinceps ne quis parva reputet, quamlibet parva, si scienter delinquere convincatur, nemo dicat in corde suo, levia sunt ista, non curò corrigere, non est magnum, si maneam in his venialibus, minimisque peccatis, hæc enim, dilectissimi, impænitentia, hæc blasphemia in Spiritum Sanctum, hæc blasphemia irremissibilis.* Audis, quæ tu dicis levia, Bernardus dicit irremissibilia, & certè in te Religioso, si passim sine ullo emendationis proposito committas, sunt mortalia.

4. Insurgis miraris & ex Scoto in 4. dist. 21. q. 1. n. 4. argumentaris. *Peccatum veniale & mortale sunt improporcionabilia in ratione malitia, vel offensa; quia in-*
fui-

finita venialia, si essent, non aequarentur uni mortali in ratione offense; quia nec omnia illa averterent à fine ultimo, sicut unum mortale. Quod scripsi, scripsi: Religiosus quæque occurrentia venialia passim, & deliberatè admittens, peccat mortaliter, idque (ne mireris) non ratione multiplicationis, sed ratione Professionis, ratione Religionis, ratione relaxationis, ratione scandali, & ratione periculi. Dixi ratione Professionis, in hac te Religiosum fore promisisti: Status Religiosus est status perfectionis acquirendæ, secum trahens obligationem (S. Thom. 22. q. 184. a. 4. & 5.) sub mortali tendendi ad perfectionem, huic autem repugnat, qui indiscriminatim peccat. Dixi ratione Religionis; Religiosus enim sub mortali tenetur ita vivere in Religione, ut eidem non sit graviter perniciosus, inducendo alios suô malô exemplô ad relaxandam Regulam, ordinis disciplinam, &c. hoc autem fieret, si tantum ea servaret, ad quæ servanda sub mortali obligatur. Dixi ratione relaxationis: Nam, ut S. Anselmus loquitur

tur l. de simil. c. 122. *Omnis Religio Monastici Ordinis funditus perit, si custodia ejus per modicum culparum contemptum paulatim tepescit. Dixi ratione scandali; alii facile facient, quæ te facere vident. Hinc tritum illud Melliflui Doctoris l. 2. de confid. c. 13. Nuga in ore secularium nuge sunt, in ore Sacerdotum (quantò magis Religiosorum?) blasphemia. Consecrasti ostium Evangelio, nugis illud aperire illicitum, asvescere sacrilegum. Dixi ratione periculi; nam ut docet D. Thomas 2. 2. q. 105. a. 1. ad 2. Peccatum veniale per se disponit ad mortale. Se autem exponere proximo periculo peccati mortalis, mortaliter peccare est. Et S. Gregorius l. 13. Moral. c. 9. Nunquam illic anima, quo ceciderit, jacet, quia voluntariè semel lapsa, ad pejora pondere suæ iniquitatis impellitur, ut in profundum corruens, semper adhuc profundius obruatur. Et iterum S. Bernardus ait de Ord. vitæ. A minimis incipiunt, qui ad maxima proruunt: Verissima enim sententia est. Nemo repente fit malus.*

5. Vulnere minuta plura, si sint neglecta, occidunt: Guttæ, guttatim admixtæ,

missæ, navim submergunt: Scintillæ parvæ, non curatæ, urbes incinerant: Locustarum copia, fit fructuum inopia. Sic omninò in venialibus: *Qui spernit modica, paulatim decidet.* Eccl. 19. 1. Quia, ùt S. Augustinus ait, de 10. Chord. c. 11. *Timenda est ruina multitudinis, etsi non magnitudinis.* Reginensis Episcopus Faustus in Instruct. ad Monac. t. 1. Bibliothec. Patr. addit. *Si non statim me pœnitudo vitii cœperit, cras tanta mihi bujus vitii facultas veniet, & quadam ut sic dixerim suavitas, ut revocare me ab illo, & continere non possim.* Hodie torpescit internus mentis affectus, cras deficiet externum bonæ conversationis exemplum, perendie sacras inspirationes negliget, postea sua opera perijunctoriè & luridè peraget, deinde prætensis excusationibus omitet, tandem ruina.

6. Tam sollicitè sibi cavet bonus Religiosus à venialibus, quàm cautè bonus sæcularis abstinere à mortalibus; nam Religiosus, juxta Dionysium Carthusianum de refor. Claustr. a. 6. *qui ad vitandum peccata venialia non est sollicitus, nequaquam*

quam esse sine peccatis mortalibus potest. Et subdit: Quòd quamvis multa continentur in Religiosorum Regulis & statutis, ad quæ sub mortali non tenentur: ut non surgere alacriter ad matutinas, hinc inde discurrere &c. Verumtamen consuetudo excedendi, & assiduitas delinquendi in istis, & non curare, nec emendare, non potest à mortali excusari peccato, imò tota vita eorum est quasi quoddam peccare continuum. Venialia crines sunt, & quoties venialem noxam committis, toties Diabolo unum crinem concedis, quem quia facilè rumpendum putas, & te illò ligari negas, incautus in ejus manibus crines multiplicas, ex quibus ille funem nectit, & sic te ad funestum trahit interitum.

7. Si ex appositis ferculis unum præsentissimò venenò infectum scires, & quodnam esset, nescires, nunquid omnibus abstineres? certo certius. Ecce apud DEUM omnia sunt in pondere, numero, & mensura, est tibi certus præfixus numerus venialium peccatorum, quò completò, devenies ad mortalia,

talia, & tandem ad Tartara; & si tua æterna perditio pendet à veniali, illud autem quodnam sit, cum defactò ignores, consulcissimum est, omnia omni possibili modo evitare. Hoc asserendi mihi ansam dedit, quædam sanctæ Theresiæ facta revelatio. Hæc purissima Virgo, ut testatur Lancieus opusc. 10. c. 1. quæ nullam totâ vitâ suâ mortalem noxam admisit, vidit, Deo revelante, præparatum sibi in inferno locum. Cujus rei causa nulla alia esse potest, quàm contemptus venialium, quibus initiô vitæ spiritualis dedita fuerat, quæ si continuâisset, delapsa fuisset in mortalia, ac denique in illum infernalem locum.

8. Germen peccati ac damnationis, ut puta proprii amoris cupiditas, semper in nobis latet, si eidem levioris mali admittendi libertas conceditur, statim sibi audaciam vindicat tentandi gravius aliquid, neque modus est sistendi ruentis impetum, nisi generosè se convertendo, eamque vitæ rationem ineundo, ut nullum peccatum, quale, quale illud sit, saltem deliberatè admittatur.

Apostoli, Marci 9. 33. disputabant inter se: *Quis eorum major esset?* Unde accedentes ad JESUM interrogabant eum: Mat. 18. 1. *Quis putas major est in Regno Cælorum?* Aberat fortassè hæc ambitio à culpa graviori: Magister tamen optimus hac occasione usus advocans parvulum, statuit in medio eorum, & dixit: *Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in Regnum Cælorum.* An nondum tunc temporis conversi erant Apostoli? erant utique; adhaferat tamen adhuc eis quædam superbia, & ab ea illis conversio tam fuit necessaria, ut nisi infantium more, ab illa abhorrerent, essent è Regno Cælorum excludendi; poterat enim hæc venialis ambitio paulatim capere incrementum, & evadere in mortalem. Quis jam veniale peccatum non horreat, si illud ipsos Apostolos successivè in mortale & damnationem sempiternam potuisset præcipitare? Et esto evadas infernum, non tamen effugies Purgatorium. *Peccata*, inquit S. Prosper in sent. S. Augustin. *sive parva, sive magna impunita*

nita esse non possunt, quia, aut ab homine pœnitente, aut DEO vindicante plectuntur.

9. Jam dic, quô pretiô vivus exuri velles? nullô, inquis. Ecce! nullum velles acceptare pretium, ut horarium patereris incendium, & vel prolevissima re comparas tibi Purgatorii flammam, non ad horam, sed in multos annos sustinendas. Ex acerbitate pœnæ collige gravitatem culpæ. Gravior est ille ignis Purgatorii, quàm quidquid homo potest pati in hac vita. Fugientes ergo fugiamus etiam minimas noxas, tam atrociter in altera vita puniendas: Fugiamus venialia per sollicitam occasionum evitacionem, per diligentem sensuum custodiam, per providam rerum mundanarum fugam, per continuam novissimorum memoriam, per generosam tentationum victoriam, per devotam divini auxilii implorationem, & studiosam ante actæ vitæ emendationem. Fugiamus venialia non ex formidine pœnæ, sed ex timore divinæ offensæ. *Qui perspiciunt, docet B. Catharina Genuen. in vit. c. 24. Quanti momenti sit offensa Dei,*

non possunt alium estimare cruciatum, neque alium infernum, quàm illam ipsam offensam. Adeo terribilis mihi videtur vel umbra saltem venialis peccati. Et ibidem c. 20. Nihil illa demonia, & supplicia inferni facio, cum intuitu offensa DEI licèt minima composita. Fuit mihi in spiritu demonstratum, multo intolerabiliorem esse DEI offensam quamlibet exiguam, ipsò Luciferò in inferno.

EXAMEN.

De Dominio passionum.

Militia est vita hominis super terram. Job. 7. 1. *Passiones, quæ militant adversus animam,* 1. Pet. 2. 11. Nobiscum continuum bellum gerunt. Mi Religiose, in medio versaris hostium: Hostes tui passionum tuarum. Amor & timor, ira & fuga, odium & deliderium, tristitia & audacia, spes, desperatio, & delectatio hostes tui sunt. Quos conatus adhibes, ut hos hostes, prædominantes tuas passionum, extirpes? An non inordinatæ & exorbitantes affectiones tuæ sunt causæ peccatorum tuorum? quæ nam te magis infestant? à quam passione majus da-

E
maum

num pateris? An non sentis cor tuum alicui creaturæ affixum, ut inde hauriat furtivam dulcedinem? Si te aliqua passio superavit, an statim te humilias, & veniam ab iis postulas, quos offendisti? inquire, & persequere hos tuos hostes, fortiter dimica, nec desiste, donec fræno rationis edomiti, tuo dominio plenariè subjiciantur. Amori & desiderio præcipe, ne appetant vetita: Spei & audaciæ manda, ne degenerent in præsumptionem: Delectationi, iræ, tristitiæ & cæteris passionibus inculca, ne rationis limites transgressæ, abeant in vitia. Summa tui negotii in hoc conflictu domestico consistit, necesse est, te aut victorem, aut victum esse. Cave ne in domo DEI sis Martyr Diaboli.

MEDITATIO TERTIA.

De venialis peccati gravitate.

Punct. I. *Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa?* Jer. 11. 15. *Quid est, quod Religiosus in sancta Religione, in domo mea singulari collocatus, tot beneficiis præventus, in*
 [tanta

tanta occasionum abundantia positus, tot inspirationibus, adhortationibus, lectionibus, ac bonis exemplis impulsus, toties peccet? *Qui ut filius* inquit S. Basilius in Reg. fusè. *Et non ut servus obedit DEO, etiam in minimis timet offendere.* Minima curares, & evitares, si DEUM verè amares. Quodlibet enim veniale frigescere facit charitatem DEI, offendit sanctitatem DEI, lædit bonitatem DEI, inhonorat immensitatem DEI, contemnit majestatem, ac infinitatem DEI. Tu leve ne dixeris, quod in contemptum DEI admittitur. Eciam veniale quamdam malitiam extrinsecè & terminativè infinitam habet, quia offendit bonum simpliciter infinitum. Hinc Gersonis sententia est, tract. de spir. vit. *Eti- am veniale contra DEUM est, ut is ex sua justitia hominem pro illo damnare posset in aeternum, quod autem homini illud ad damnationem non imputet, non de justitia, sed de sua infinita bonitate procedit.* O mi DEUS, malo millies mori, quàm te imposte- rum vel levissimè offendere, &c.

Punct. 2. *Nolite contristare Spiritum*

Sanctus DEI. Ephes. 4. 30. Spiritum Sanctum contristat, qui vel in minimo peccat. Peccata venialia, ait Taulerus c. 2. instic. animam deturpant, atque commaculant; unde Spiritus Sanctus contristatur; malignus vero spiritus exultat. Si necesse esset, vel DEUM levissimè offendi, vel totum universum in nihilum redigi; tunc meliùs foret, totum, quod non est DEUS, perire, quàm veniale committi; Majus enim malum est minima offensa Creatori illata, quàm bonum omnium creaturarum, finiti ad infinitum nulla est proportio. Si beatissimæ Virgini optio data fuisset, aut filium ex omnibus cruciatis eripiendi, aut in veniale consentiendi; tunc maluisset filium suum iterum crucifigi citra culpam, quàm minimam admittere noxam: Ex duobus namque malis, minimum est eligendum: minus autem malum est primum, quàm secundum. Si Angelus, aut sanctus in cœlo deberet aut veniali peccato commaculari, aut damnari, mallet damnari, quàm maculari, quia minimum malum culpæ toto ordine superat omne malum

pœ-

pœnæ. Si unico veniali posses omnes totius mundi peccatores convertere, omnes afflictos consolari, omnes animas è Purgatorio, & omnes damnatos ex inferno liberare, nunquam deberes tamen illud committere; quodlibet enim peccatum tale malum est, cui omnia alia temporalia & æterna mala debent cedere. Si deberes aut veniale committere, aut nescio quæ bona opera omittere, tunc obligareris magis à peccato abstinere, quàm omnia talia opera exercere. Minimò peccatò DEUS plùs irritatur, quàm omnibus bonis operibus honoratur. Heu me! *Singuli illiciti motus animi mei*, ait Bernardus Epist. 42. ad Henr. Archiep. Senon. *Sunt quadam in te DEUS, convitia, ut puta iracundia motus in mansuetudinem tuam; invidia, in charitatem; turpitudinis in castitatem: & innumera huius similia, &c.*

Punct. 3. Sic est, qui in modico iniquus est, & in majori iniquus est. Luc. 16. 10. Venitur à minore ad majus: à morbo ad mortem. Veniale morbus est, quò intellectus obscuratur, ratio obnubilatur,

voluntas debilitatur, & totus homo ad affectandā laxa, remissa, ac sensualia inclinatur. Lepra est separans animam ab amplexu cœlestis sponsi: Asthma est, causans difficultatem aspirandi ad cœlestia: Podagra est, vetans progredi in via virtutis: Surditas est, prohibens audire divinas inspirationes: Vulnus est, integram animæ sanitatem impediens. Et interim verum est, quod S. Dorotheus Ser. 20. docet: *longè melius est, & corpus tuum, & omnia corporea perire simul, quam ledi animam tuam in re etiam minima.* Imò juxta Cassianum Coll. 6. c. 3. *in rebus humanis nihil malum dicendum est, nisi solum peccatum.* Hinc, si omnes ferocissimæ bestię, omnes atrocissimi tyranni, omnes infernales dæmones, omnes omnino creaturæ in te sævirent, non tantum tibi inferre possent damnum, quantum tu solus perditis tuis peccatis tibi infers. Maximus tui ipsius hostis tu ipse es. Adhucne lædam animam meam, & offendam DEUM meum! O DEUS, si vides, qui omnia vides, quòd posthac sim offensurus te, potiùs hoc momento tolle me, ne amplius offendam te, &c. DI-

DIES TERTIA.

Spiritus Sancto consecranda.

Oratio jaculatoria: *Moriatur anima
mea morte iustorum, & fiant novissi-
ma mea horum similia.*

MEDITATIO PRIMA.

De morte.

Punct. 1. *Statutum est hominibus semel
mori.* Heb. 9. 27. Statutum hoc ge-
nerale est, à quo nemo excipitur. Er-
gòne moriar ego? certo certius. Quan-
do? quomodo? ubi? Deus scit. Moriâr-
ne in gratia finali, cum perceptione Sa-
cramentorum? incertum est, hoc so-
lùm est certum, quòd sis moriturus. de
quolibet defuncto hoc dici potest: *Fuit*,
de te: *Es*, de futuro: *Erit*. Fuisse nihil
est: Esse momentaneum est: Fore, æ-
ternum est. Modò es, ut ad felicem æ-
ternitatem properes; ergo sicut singulis
diebus evadis morti vicinior; sic etiam
quotidie fias perfectior. Dum cœpisti
vivere, ad vitæ metam cœpisti currere,
hunc ipsum diem quem agis, cum mor-
te dividis; quia sicut hodie, sic & quoti-
die demitur aliqua pars vitæ tuæ. *Vivens*

semper morere, admonet te S. Ambrosius l. 1. de fid. Refur. *ut moriens semper vivas*. Morere semper, ut bene moriaris semel: Morere hodie superbix, cras invidix, perendie luxurix, & sic quotidie aliis vitiis. Optabis in morte, sic te fuisse mortuum. Optima judicia de rebus mundi sunt ultima. Et voluntates, quæ ultimæ dicuntur, pro sacrosanctis habentur. Quæ erit suprema tua voluntas? Si sapias: Fac modò, quæ moriens facta fuisse voles, cogita quæ velles, &c.

Punct. 2. *Mors peccatorum pessima*. Pl. 33. 22. Quare pessima? Audi S. Bernardum in Epist. *Mala in mundi amissione, peior in carnis separatione, pessima in vermis igni, que duplici contritione*. Mala propter corporis infirmitatem, peior propter animæ anxietatem, pessima propter utriusque extremam calamitatem. Mala propter Dæmonum apparitionem, peior propter peccatorum repræsentationem, pessima propter sententiæ dubiæ expectationem. Mala propter vitam malè transactam, peior propter intus pungentem conscientiam, pessima propter

pter instantem æternitatem nunquam finiendam. Ad facem, quæ in agone in manus datur, incipiet impius jam fractis oculis videre, quæ nunquam vidit, experiri, quæ unquam cogitavit, & sentire, quæ nunquam cognovit. An non perditè vivendo, te proximo malè moriendi periculo exponis? inquis: Moriturus deponam apud sacerdotem peccata mea, conaborque magno pietatis sensu expirare. Noli, quæso, noli fidere, non bene moritur, qui malè vixit. Ulti vivis, ita morieris: Vive vitam justorum, ut moriaris morte eorum. Constitue te, quasi in mortis articulo verseris, despice mundum, suspice cœlum, eos virtutum actus elice, quos exoptas tunc formare posse, &c.

Punct. 3. *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.* Psal. 115. Pretiosa sanè, quia finis laborum, & pretium omnis boni, quia natalis & janua æternæ vitæ, quia consummatio victoriæ, & initium cœlestis gloriæ; quia ingressus perfectæ securitatis, atque omnis felicitatis. O quàm jucundum est mori illis, quos mundo mortuos vivere non dele-

Etat! O quàm suavis est mors illis, qui nullam in hac vita quærunt læticiam! O quantum erit bono Religioso solacium in morte cum moriente Domino dicere posse: *Consummatum est.* Dicit tunc, Domine tu dixisti: Si vis ad vitam ingredi serua mandata: Si vis perfectus esse, vade & vende omnia, quæ habes, & sequere me. *Consummatum est.* Reliqui omnia, ut haberem te & omnia, feci, quod præcepisti, & consuluisti, redde, quod promisisti. Cursum consummavi, fidem ac vota servavi, redde mihi coronam justitiæ. O mi JESU, mors tua sic vita mea, liceat mihi amore tui mori, ut contingat mihi amore tui mortuo æternùm vivere. Sic moriendo vivere non desinam, & sic vivendo amare non desistam, &c.

LECTIO MATUTINA.

De Psalmodia.

I. Divinum Officium Angelorum exercitium, & sacram psalmodiam Seraphinorum Melodiam esse, Isaias 6. 3. Vidit: *Clamabant*, inquit, *alter ad alterum,* & dicebant: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus*

minus DEUS exercituum, plena est omnis terra gloria ejus. Ab his cœlestibus Choralis, teste Damasceno l. de Trisag. Ecclesia Chorum, seu alternatim psallendi modum didicit. Quod Seraphici Spiritus in cœlis, hoc faciant Seraphici Ordinis alumni in terris: Illi unum, hi alterum chorum faciant, præcipiente P. N. Seraphico: Reg. c. 3. *Clerici faciant divinum Officium secundum ordinem sanctæ Romanæ Ecclesiæ.* Bene, optime, nam ut S. Magdalena de Pazzis Monit. Spirit. de Offic. Divin. advertit. *Unum exercitiorum DEO magis acceptorum, in quo plures gratia communicantur, est laudare DEUM in communitate. Meditatio, & oratio particularis exigui est meriti coram DEO, comparatione celebrationis, divini Officii in Choro.*

2. B. Dulcelina, Virgo Tertiaria (Annal. t. 2. Ann. 1290.) in die Pentecostes in templo FF. Minorum orans, vidit Spiritum Sanctum super fratres in choro psallentes descendere. Alia vice eos diversimodè fulgere conspexit, juxta plures vel pauciores, quos recipiebant, gradus Charitatis. Fr. Ertfordus Pro-

vinciæ Saxonix (Annal Ann. 1249. n. 9.) Vidit Angelum aureo thuribulo fratres in choro psallentes incensare. In Conventu Lusitanico Estremoz (Añal. Ann. 1293. n. 6.) Fratres nihil habebant, quod manducarent, impigre tamen divinis laudibus insistebant. Incola quidam illius loci locuples, sed avarus à somno excitatus, vidit super tectum templi viginti novem candelas accensas, & optimo ordine dispositas; modò duas, modò unam, deinde alias, & alias ultra cæteras ascendere. Obstupescens expergescit uxorem, quæ, visionem piè interpretata, suavit ut die sequenti fratribus mitteret subsidium aliquod. Accessit ille loci Guardianum, interrogat, quot fratres haberet, utque cognovit viginti novem esse, non immeritò judicavit per totidem candelas in Choro psallentes fuisse designatos, eosque per ascendentes candelas designatos, qui majori mentis elevatione divinum Officium persolvebant. Protinus ergo misit, quod manducarent, eorumque deinceps eximius benefactor per-

permanſit. B. noſter Andreas Burgundus (Annal. Ann. 1262. n. 40.) in ſpecie pulcherrimi puſionis Dominum ſibi apparentem habuit. Puſſacâ ad veſperas campanâ, dubius hæſit, quid ageret. Audite reſolutionem, & obſtupescite, corporalibus Chriſti amplexibus ſacram prætulit pſalmodiam. Factum Jeſulus, reducem à veſperis exſpectans, approbavit, atque ob tantam dignationem gratias agenti reſpondit: *Sic factum eſt, quia tui Ordinis inſtitutis es obſecutus, at ſi aliter feciſſes, nec ad Veſperas iviſſes, te proſus inſalutato reſceſſiſſem.* Diſce ex hoc Chorum habere charum.

3. Sed prô dolor! ſexcentas excuſationes fingis, ut te Chorò ſubducere poſſis, & hiſce tuis ſrivilis prætextibus ſatis indicas, te parum amare eum, cujus tantopere fugis colloquium. Te & tui ſimiles Oſores Chori noſter Antonius de Guevarra Orat. Reli. c. 34. & 35. ſequenti perſtringit cenſurâ: *Religioſus qui per obedientiam aliquò Officiò detentus non eſt, neque chorò vult intereſſe niſi coactus, in ordine retinendus non eſt, nec de ſua ſalu-*

re securus; quandoquidem non respondet intentioni fundatorum, & injustè devorat, quæ lucrati sunt fratres. Si optas in ordine vivere quietè, & gaudenter, asvesce continuo frequentare divinum officium, quicumque enim inimicus est chori, fiet intollerabilis suæ religioni, vel tandem apostatabit.

4. Sunt qui ex servili timore Chorum frequentant, sed ferè semper serò veniunt. In hos statuta nostra Generalia. (2. §. 1. ita decernunt) *statuimus, quòd ante horarum & missarum principia fratres omnes (quos rationabilis causa non excusat) ad chororum conveniant, preparaturi Domino corda sua ibique sine discursu, murmure, vanis & vagis aspectibus sub silentio, in pace, & cum debita gravitate & attentione permaneant, cantent, orent, & usque in finem perseverent unanimiter. Præpara igitur animam tuam ante horas Canonicas ad mentis elevationem, amputa sensuum evagationes, sæculares imaginationes, vanas cogitationes, omnésque causas distractionum, remove curas & sollicitudines, otia & negotia, totúmque te ad colendum DEUM excole; nam, ut*
docet

docet noster Doctor Seraphicus spec. discipl. c. 16. *tanto amplius reverentia & diligentia divino debetur Officio, quanto id Deo immediatius exhibetur.* Si, præparatione præmissa, & diligentia humana non obstantibus, nihilominus distractiones mentem tuam dissipent, commenda id totum dulcissimo cordi Jesu emendandum; siquidem ipse B. Gertrudi l. 3. c. 25. quadam vice multùm distractæ apparuit, propriisq; manibus cor suum representans dixit: *Ecce cor meum, cui omnia, quæ per te minùs supplere sufficis, fiducialiter pro te supplenda commendabis: Et sic omnia coram oculis meis apparebunt sumè perfecta.*

5. Sunt & alii, qui sat citò quidem Chorum adeunt, sed ridiculis suis gestibus ibidem DEUM non colunt, sed offendunt. Nunc huc illúcque circumspiciunt, nunc sedibus affixi lecti mollietiam quærunt, nunc pulpitis incumbunt, nunc libros inutiliter evolvunt, & nunc alios infulsis suis gesticulationibus dissolvunt. Narrat noster Wadingus (Annal. ad Ann. 1220. n. 64.) quòd,
dum

dum quidam inter Completorii preces loci sanctitatem minùs religiosè respicerent, quin dissolutè riderent, repentinò, & magno fragore Christi crucifixi effigies, quæ super Chori ostium pende-
bat, verso ad ridentes torvo vultu indignationem magnam, & subsannationem rigidam erga insolentes indicârit, quam & illi senserunt; nam ex tremendo fragore, & commoto Christi vultu, statim tabescentes, qui præcipui erant in culpa, paucis post diebus è vita discesserunt. *Placendum est divinis oculis, monet Cyprianus Martyr l. de orat. Dom. & habitu corporis, & modo vocis.*

6. In modo vocis peccant, qui eandem flexili lascivia ad ostentationem elevant, culpabile est, si vocis elevatio plùs fiat propter auditorem, quàm Creatorem, si plùs redoleat vocis ostensionem, quàm mentis devotionem, si cantantem plùs delectet nota decorè prolata, quàm res cantata. Hi profectò non *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto*, sed sibi & voci, & cantui suo personant. Non sic impii, non sic: Cantandum est
nemi-

nemini, nisi Numini. Audite admonitionem, quâ noster Patriarcha suos Choraulas instruit: (Wading. in opusc. S. Francisc. Epist. 11.) *Clerici dicant Officium cum devotione coram DEO, ut possint per veritatem mentis placere DEO, & non cum lascivitate vocis aures populi demulcere, & non attendentes melodiam vocis, sed consonantiam mentis, ut vox concordet menti, mens vero concordet DEO.* Fiat omnium verborum, syllabarum, ac literarum uniformis, honesta, gravis, accurata, integra, & per omnia æqualis pronuntiatio: Sit vox viva, rotunda, distincta, aperta, & naturalis, non dissoluta, non affectata, non coacta, & quasi extorta: *sit laus plena, sit sonora, sit jucunda, sit decora*, S. Thom. in miss. de ven. Sacra. plena de abundantia cordis, sonora de consonantia vocis, jucunda de lætitia spiritûs, decora de reverentia corporis: Fluat cantus sinè verborum omissione, transpositione, syncopatione, elisione, & elatione, ita ut omnes simul incipiant, pausent, & finiant.

7. Liquida sunt verba, quæ (c. *Docentes.*)

tes.) choro adstrictis districtè in virtute sanctæ obedientiæ præcipiunt: *Ut divinum officium diurnum pariter ac nocturnum, quantum illis Dominus dederit, studiosè celebrent, & devotè.* Ubi glossa signanter addit: *studiosè quoad officium oris, devotè quoad officium cordis.* Corde igitur & corpore psallendum est, quod maximè fiet, si cogitet se hominem reum, servum mendicum, egenum, discipulum, filium coram Deo, iudice, Domino, divite, magistro, & patre suo adstare; si fratres suos tanquam Angelos aspiciat; si præparationem præmittat; si verba attentè consideret; si sanctis nominibus ex- & internam reverentiam exhibeat. Hanc devotionem ut acquiras, necessè est, ut singulos versus eò affectu exprimas, quem sensus ipse indicat. Debes nempe credere, quæ Spiritus Sanctus asserit: sperare, quæ promittit: timere, quæ minatur: fugere, quæ prohibet: amplecti quæ commendat. Oportet, ut cum Davide varios virtutum actus inter psalmodiam elicias. Jam laudes Dei potentiam, jam desideres ejus cœlestem

stem gloriam, mirare jam ejus magna-
lia, pete jam animæ & corporis tui ne-
cessaria, modo dole de peccatis, modò
proponè meliora, modò DEUM dile-
ctum super omnia ama.

8. Psalmos amorosè psallere Psalmi-
sta docet, dum dicit: *Dirigatur oratio mea
sicut incensum.* Psal. 140. 2. Quare sicut
incensum? naturam thuris considera: Si
in mortuis carbonibus collocetur odo-
rem non sparget, ac vivis superpositum,
dat odorem suavitatis. Haud aliter thus
divinæ laudis in frigido corde repositum
remanet in terra; ubi verò carbonem
cordis per Seraphicum amorem arden-
tem invenit, ibi ascendit sicut incensum
ad Dominum. Talis Seraphicus carbo
S. Franciscus erat, de quo Bonaventura.
Vit. c. 9. *Totus quasi quidam carbo ignitus
divini amoris flammâ videbatur absorptus.*

9. Disce à Patre tuo Seraphico pen-
sum divini Officii devotè persolvere. So-
litus erat DEI servus (scribit de eo S.
Cardinalis Vit. c. 10.) horas Canonicas
non minùs timoratè DEO persolvere,
quàm devotè. Nam licèt oculorum,
stoma-

stomachi, splenis & hepatis ægritudine laboraret, nolebat tamen muro vel parieti inhaerere, dum psalleret; sed horas semper erectus & sine caputio, non gyrovagis oculis, nec cum aliqua syncopa persolvebat. Si quando esset in itinere constitutus, figebat tunc temporis gressum; hujusmodi consuetudinem reverentem & sacram, propter pluviarum inundantiam non omittens. Graviter etiam se putabat offendere, si quando orationi deditus, vanis phantasmatis interius vagaretur. Cùm aliquid tale accideret, non parcebat confessioni, quin illud protinùs expiaret. Hoc studium sic in usum converterat, ut rarissimè muscas hujusmodi pateretur. Psalmos cum tanta mentis & spiritûs attentione dicebat, quasi DEUM præsentem haberet: & cum nomen Domini in eis occurreret, præ suavitatis dulcedine labia sua lingere videbatur.

10. Pro lectionis coronide discite cum singulari semper devotione *Gloria Patri*, &c. dicere refertur. (Honor. solit. sup. Psal.) quòd quidam Religiosus, qui ho-
ras

ras suas negligenter persolvere consueverat, post mortem alteri apparens, & interrogatus, quidnam ob præfatam negligentiam secum actum esset? responderit: Hanc se recuperâsse per *Gloria Patri, &c.* quòd magna semper reverentia dicere solitus fuisset. Dic & tu ter maximum hoc trifagium cum maxima, quâ potes reverentia, decentique corporis inclinatione. Dic, ut S. Trinitati debitum obsequium præstes, summam dilectionem in DEUM indices, subjectionem tuam demonstrates, & sic inclinatus, divinam benedictionem impetres. Dic, & cum dicis *Gloria Patri*. Gratulare illi totam illam gloriam, quàm habet à Filio & Spiritu Sancto: Dic, & cum dicis: *& Filio*, fave illi totam illam gloriam, quam habet à Patre & Spiritu Sancto: Dic, & cum dicis: *Et Spiritui Sancto*, apprecare illi totam illam gloriam, quam habet à Patre & Filio. Dic, ut cum dicis: *Sicut erat in principio &c.* SS. Trinitati omnem laudem, honorem & gloriam in illo, & quolibet momento exopta, quam ab omnibus creaturis habuit, habet, & in
 æter-

æternum habebit. Sic ergo *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto; sicut erat in principio, & nunc & semper & in sæcula sæculorum, Amen.*

E X A M E N.

De mundi contemptu.

Arca Noë Conventum, & duo emissa volatilia, duo genera Religiosorum repræsentant. Heu me! quot corvi, & quàm pauca columbæ! Illi Religiosi columbæ sunt, qui etiam necessitate cogente, agrè exeunt, expeditis negotiis quantocius domum redeunt, ac semper ad suum Conventum, velut ad arcem, respiciunt. Corvi econtra sunt, qui sub bello prætextu excursionses quærunt, necessitates fingunt, atque ex tædio solitudinis ad externa diverticula, velut corvus ad cadavera, confugiunt. Nunquid & tu ex his posterioribus es? Vitalne, quantùm obedientia permittit excursionses? quale de rebus hujus mundi formas iudicium? an eas eatenus tantùm æstimas, quatenus ad consecutionem DEI te ducunt? quò animò affe-

affectus es ad mundi bona honores, divitias, voluptates? erga consanguineos, affines, cognatos, & notos quem te præbes? amalne frequentari à sæcularibus? libenterne hauris novos rumores? an non te immisces tricis, & litigiis sæcularium? an observas Regulam ab Apostolo tibi traditam: *Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus, ut ei placeat, cui se probavit?* 2. Timoth. 2.4. Emorere mundo, & quales habebas impetus ad mundum, tales habe ad artificem mundi.

MEDITATIO SECUNDA.

De judicio extremo.

Punct. 1. *Omnes stabimus ante tribunal Christi.* Rom. 14. 10. Ibi à dextris erunt peccata accusantia, à sinistris innumera dæmonia, desuper iratus Judex, subtus horrendum chaos, foris mundus deferens, intus conscientia pungens. Heu miser peccator? sic deprehensus quo fugies? non poteris appellare, quia supremus Judex est: non poteris aufugere, quia ubique præsentissimus est: Non poteris resistere, quia potentissi-

tissimus est. Rogabis? non est tempus misericordiæ, sed justitiæ; negabis? fallere non potes, justus enim hic Judex ipsa sapientia est; muneribus corruppes? non mitigatur pecuniâ, cujus sunt omnia. Omnia discutientur sinè exceptione, omnia judicabuntur sinè personarum acceptione, omnia punientur sinè remissione. Tu ipse aut benè, aut malè vivendo pro-ut contra te scribis sententiam. Hoc ergo unicum est necessarium, ut modò declines à malo, & facias bonum. O Jesu! cùm veneris judicare, noli me condemnare, dirige me modò per viam mandatorum tuorum.

Punct. 2. *Dico vobis (æterna veritas loquitur) quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicii. Matt. 12. 36.* Age, si de iis verbis, quæ nullum hominem offendunt, reddenda erit ratio, quid erit de verbis contumeliosis, scandalosis luxuriosis? quid de cogitationibus impudicis, superbis, invidiosis, vindicativis? quid de manibus sanguine plenis? quid de votis sacrilegè tractis? quid denique
de

de universo tempore in operibus iniquitatis malè consumpto? ad quem se tunc convertat impius? num ad aliquem sanctorum? illos imitari neglexit: Num ad Angelum tutelarem? ejus monita contempsit: Num ad Matrem misericordiæ? eam in vita pro matre habere noluit, ergo ei jam clausa erunt misericordiæ lumina, benevolentia viscera, Matris ubera: Num ad Jesum? parens esse desit, iudex esse incepit. Quid ergo agam? scio quid agam, agam pœnitentiam, & dum tempus est, amplexabor consilia meliora, saniora, tutiora. O Deus! adjuva hanc voluntatem meam, ut vivam secundùm legem tuam &c.

Punct 3. Minitatur Iudex: *Cùm accepero tempus, ego justitias judicabo.* Psal. 74. 3. Lucerna in tenebris fulgere cernitur, quæ in sole posita obtenebratur: Et nostra justitia, ad divinæ justitiæ examen deducta, injustitia reputatur. Tunc, tunc patebunt omnia, peccata omnia, mala omnia, bona omnia, bona neglecta, horæ perditæ, gratiæ rejectæ, inspirationes missæ, opes impensæ,
 F &

& expensæ. Ibi, ibi examinabit omniscius Judex gratias tibi datas, & inveniet eas te recepisse in vanum: Examinabit concessa tibi tempora, & inveniet ea transiisse sinè fructu: Examinabit cogitationes, & inveniet eas vanas, vaneas, illicitas: Examinabit dicta & facta, & inveniet ea peccaminosa: Examinabit bonorum omissiones, & inveniet plurimas: Examinabit bona opera, & inveniet ea vitiosa, facta sinè intentione bona, ex tepiditate mala, ac consuetudine arida. Ad omnia ergo imposterum tua opera teipsum ita alloquere: Attende, quid jam agas, de hoc enim ibi judicaberis. Heu me! Vereor omnia opera mea! *Juste Judex ultionis, donum fac remissionis, ante diem rationis, &c.*

LECTIO VESPERTINA.

Multi sunt vocati, pauci verò electi.

Matth. 22. 14.

I. Seraphicus noster Pater (Engelgrave in Lucæ Evang. Dom. 19. post Pent.) de sua salute per revelationem certior factus, ita gestiebat, ut corporis sui

fui ergastulum dirumpere videretur, ita cœlestibus deliciis inebriabatur, ut ciborum, & omnium rerum humanarum immemor esset, ita exultabat, ut se continere non posset, quin jugiter exclamaret: *Laudetur DEUS, laudetur DEUS!* habet Franciscus causam lætandi, nam inter prædestinatos censeretur, summa votorum est. Sed heu nos miseros: Quid de me & te futurum erit? quis scit an nomina nostra scripta sint in cœlis? quis novit an in fide, gratia & vocatione nostra firmiter perstituri, & ita perventuri simus ad gloriam, an verò defecturi, & sic tanquam indigni repudiandi, ac damnandi ad flammam? *Ovem te putas*, inquit S. Augustinus l. de ovibus. c. 10. *hircum te fortè DEUS novit.* si tam malus es, quàm alii, time, ne tibi contingat, quod tam multis aliis. Quòd peccaveris certò scis, an veniam impetraveris nescis. DEUS non amittet ideò suam gloriam, si te propter tua peccata mittat in gehennam.

2. Et profectò tam horrenda res est, æternùm damnari, ut licet unus tan-

tùm ex omnibus filiis Adæ , tali supplicio maētandus esset ; omnibus tamen vehementer esset, expavescendum ; jam verò longè plures damnantur, quàm salvantur, quis hoc audiens non toto corpore contremiscat ? discipuli à Servatore audientes : *Unus vestrum me traditurus est.* Matth. 26. 21. Omnes timuerunt, seiscitantes ; *nunquid ego sum?* Ecce ! non unus è duodecim, sed pro uno salvando duodecim, imò longè plures, damnandi asseruntur, forsitan & tu ex illis es ? S. Abbas Nilus (Baro. ad Añ. 976.) non dubitavit dicere : *è decem millibus vix una reperitur anima his temporibus, quæ ad numerum Sanctorum Angelorum perveniat.* An tua anima erit ex decem millibus hæc unica ? teipsum conveni : an cum multis, an verò cum paucis vivas ?

3. Quando diluvium inundavit universam terram, non nisi octo homines in arca salvati sunt. E sexcentis millibus armorum non nisi duo transierunt Jordanem. Motâ piscinâ è tot morbidis non nisi unus sanatus fuit. Ex multis qui in stadio currunt, tantùm unus accipit
bra-

bravium. Hæ similesque figuræ sat manifestè nobis inlinuant, quòd pauci salventur. Cùm gloriosus noster Bertoldus (Platus de bon. stat. Relig. l. 1. c. 5.) in quoddam vitium acriùs fuisset invecus, quædam mulier, eò constricta, vi contritionis sub ipsa concione mortua concidit. Fundit eum tota multitudo zelosus verbi divini præco pro defuncta preces: Jubetur illa redire ad corpus, indicat suæ mortis causam, expiat confessione illud peccatum, narrat multa, quæ viderat, & ait: cùm ergo ad DEI tribunal stare, adducta sunt etiam sexaginta millia animarum, quæ toto orbe è vita excefferant, ex quibus omnibus tantùm tres adductæ sunt ad Purgatorium, unus autem è Franciscanis fratribus per Purgatorium transit, & duas alias animas, quæ præcipuâ cum eo amicitia conjunctæ fuerant, secum in cælum adduxit.

4. Ais: Religiosus sum, salvus ero. Fateor, magnum prædestinationis signum est, in Religione esse, multi, si in sæculo mansissent, infallibiliter periissent,

sent, qui tamen beneficio suæ vocationis sententiam æternæ damnationis evasere. Verum enim verò noli existimare tibi omnia in sola Religione, locò, tonsurâ & habitu salva esse, etiam in Religione certo certius damnaberis, nisi tui Ordinis Regulam, vota & statuta observaveris. Sicut salus tua æterna annexa est tuæ vocationi, si eidem conformiter opereris; ita, si statui tuo difformiter vivis æternam tibi damnationem acquiris. Judam cogita, hic ad Apostolatam vocatus, in fune funestè periit, quia non dignè sua vocatione ambulavit. *Neque quod esset ex duodecim*, inquit Chrysostronus Ser. quod nemo læditur, &c. *Neque vocatio Christi quicquam ei profuit, quoniam animum ad virtutem paratum non habebat.*

5. S. Dominicus (Bzoviust. 14. Annal. Ann. 1213.) energumenum conjurans ex maligno spiritu sciscitatus est, cujus statûs & conditionis homines pluri inter Christianos damnarentur? respondit dæmon: Principes utriusque sexus, & Prælatos sinè numero habemus,

mus, rusticos paucissimos, mercatores & cives fac multos, Sacerdotes etiam multos; at *verè* Religiosos (iterum iterumque nota voculam *verè*) nullos, plurimos autem ex his, qui, nulla ordinis sui statutorum habita ratione, ea per temeritatem transgrediuntur. Et hinc de talibus S. Basilius de abdic. rerum dicit: *Quòd inter monachos pauci salventur.* Abbas Sylvanus (Ruffin. l. 2. vit. PP. n. 205.) hujus terribilis sententiæ testis oculatus est, qui ad iudicium raptus, vidit multos de habitu monachali euntes ad supplicium, & multos Laicorum ad regnum DEI. Ergo, *si vis ad vitam ingredi, serva mandata.* Matth. 19. 17. *Non quæras aliam prædeterminationem,* dilucidat hunc locum Eusebius Emiffenus, *in his enim verbis omnis & vitæ & mortis prædeterminationatio consistit.* Si vis salvari, debes Christo conformari, docente veritatis doctore Rom. 8. 29. *quos præscivit,* (hoc est, ut exponunt Origenes & Augustinus: *præ dilexit,*) & *prædestinavit, conformes fieri imagini filii sui.* Christus Dominus exemplar est paupertatis, non habens

ubi caput reclinaret: Exemplar est castitatis Angelicæ, qui pascitur inter lilia: Exemplar est obedientiæ, obediens usque ad mortem crucis: Exemplar est omnium virtutum, via, veritas & vita, si ei hic similis eris in via, eris etiam ibi in patria.

6. Ex adultis, ut docet Valentia. t. 1. q. 23. de prædest. disp. 1. Punct. 4. nullus est prædestinatus, nisi qui prævisus est, in hac vita bene operari finaliter, & quoniam incertus es, quânam horâ ex hac vita discedes, omni tempore tibi bene vivendum est, ne finaliter non bene operans inveniaris. Quòd autem times, ne in peccato vitam finias, id te vehementer ad piè vivendum incitare debet, ut quod ex te cum divina gratia pendet, & tibi incertum est, semper rectè vivendo, ipso eventu certum facias.

Prædestinatur à DEO salus alicujus. Docet Doctor Angelicus. 1 p. quæst 23 a. 8. in corp. *ut etiam sub ordine prædestinationis cadat, quidquid hominem promovet ad salutem, vel orationes propria, vel aliorum, vel alia bona, vel quidquid hujusmodi, sine quibus*

*bus aliquis salutem non consequitur. Unde
 prædestinatis conandum est ad bene operan-
 dum & orandum, quia per huiusmodi præ-
 stinationis effectus certitudinaliter impletur.
 Propter quod dicitur. 2. Petri. 1. satagite, ut
 per bona opera certam vestram vocationem &
 electionem faciatis. Non dicit agite, sed sat-
 agite, quò innuere voluit, plùs requiri
 ad salutem, quàm tibi imaginaris. Noli
 salutem tuam suspendere è filo voculæ
 illius forsitan; cogita, quòd de negotio
 æternitatis agatur, quòdque semel pro
 semper verum sit: Regnum cælorum vim
 patitur, & violenti rapiunt illud. Matth.
 11. 12. ut & tu illud rapias, necesse est,
 ut per mortificationem tibi ipsi vim in-
 feras. Si tu unicus centum cruces por-
 tare debeas, nullam abjice: Si unicus
 omnes mundi contemptus ferre debeas,
 nullum fuge: Si unicus centum cervices
 securi porrigere debeas, nullam subtra-
 he: Si unicus omnium desolatorum af-
 flictiones subire debeas, nullam abnue:
 Millies mori sit tibi jocus; modò ad fe-
 licissimam illam paucorum societatem
 pervenias.*

7. Semper, ubique & in omnibus viribus tuis declina à malo, & fac bonum; nam si te DEUS prædestinavit ad salutem, non prædestinavit te duntaxat per bona opera sumpta generatim, sed per hæc & illa singillatim, quæ prævidit à te executioni danda. Si illa omittas, erit prædestinatio tua incertissima; quia certum est, si in statu peccati discedas, te damnatum iri, nec est certum te in eo statu non decessurum. Apud DEUM sunt omnia in certo numero, mensura, & pondere. Est tibi certum peccatorum pondus prævisum, ubi gravitatem peccati ultimi bilanci divinæ justitiæ imposuisti, ibi periisti; ne ergo pereas, quodlibet peccatum, quasi pro ultimo, suspectum caveas. Est tibi certa gratiarum mensura præordinata, quam si in vacuum recepisti, periisti; omni ergo gratiæ cooperare, ne audire cogaris: *Vocavi te & renuisti.* Est tibi pœnitentiæ agendi certus occasionum numerus præfixus; cum ergo ignores quæ sit ultima, omni utere, nullâ abutere.

8. Tangeris, & angeris: Fortè jam
ulti-

ultimum commisi peccatum? fortè Deus nequaquam mei ultra miserebitur? bonò esto animò: Si nitaris ita vivere, ut cœlesti habitationi congruas, si virtutibus studeas, si bonis operibus insistas, si peccata pro posse fugias, si cujusdam delicti conscius sinè mora pœnitere, tēque emendare omnem diligentiam adhibeas, poteris securè sperare te nondum peccatorum numerum complevisse; nam si ultimum jam commisisses, nunquam tibi Deus tam salutaria proposita immisisset. At verò si pertinaciter peccare pergas, flagitia flagitiis adjicias, malum signum est, magnamque habes causam timendi, ne, completâ peccatorum tuorum mensurâ, æternaliter pereas.

9. Seni cuidam Eremitæ (ut tradit Nierenbegius vit. divin. c. 12.) juvenis quidam pacificè convivebat. Vidit, & invidit hoc dæmon transfigurans se in Angelum lucis seniori revelat: Juvenem æternis ignibus destinatum; cohorrui ad hanc vocem seniculus, multisque diebus hac recordatione gravissimè cru-

ciabatur. Quod, ut juvenis advertit, importunis precibus tristem extoritur nuntium: quò intellectu, hilariter ac generosè reposuit: Hoc, mi pater, te minimè perturbet: Servio DEO non ut mercenarius pro præmio, sed ut filius ex officio; quia est, qui est, omni amore dignissimus. Non diutiùs DEUS bonum senem affligi est passus, sed nocte sequenti eidem manifestavit: hunc ejus sodalem per hos sinceri amoris affectus apud DEUM plurimùm meriti consecutum, & inter prædestinatos ad gloriam conscriptum esse. Sequere & tu præclarum hunc juvenem, ac in sequentem prorumpe affectum.

10. O DEUS, ego amo te, nec amo te, ut salves me, nec amo te ne damnes me, sed amo te, ut amem te, quia omni amore longè dignissimum novi te. Omnes arteriarum mearum pulsus dicant tibi: Sicut voluntas DEI est, ita fiat. Eousque me immergo in tuorum justissimorum judiciorum abyssum, ut si velles me etiam æternis flammis adjicere, vellem & ego id ipsum resolutissimè:
Malo

Malo enim milles, etiam me damnatō,
 tuam justissimam voluntatem sinē dil-
 pudentia perfici, quā me salvatō, ei-
 dem aliquid contrarium fieri. Quin
 imō declaro: Si voluntatis tuæ esset, me
 hoc temporis momento ab interni fauci-
 bus absorbendum, mēque solum omnes
 omnium damnatorum pœnas æternali-
 ter sustinere debere, hoc unicum inge-
 minare vellem: Sanctissime Pater, fiat
 voluntas tua. Tuum beneplacitum præ-
 millenis cœlis mihi & gratius, & chari-
 us est.

E X A M E N.

De signis prædestinationis.

*Qui potest dicere, (verba sunt S. Ber-
 nardi in Septua. Ser. 1.) ego de electis sum?
 ego de prædestinatis ad vitam? ego de nume-
 ro filiorum? qui hæc inquam dicere potest?
 reclamante nimirum scriptura: nescit homo,
 utrum amore, an odiō dignus sit, Eccl. 9. 1.*
 His non obstantibus, sunt tamen quæ-
 dam prædestinationis signa, quæ si ha-
 bes, piè sperare vales, te de electis esse.
 Doctissimus Drexelius in suo zodiaco
 Christiano ponit ac proponit duodecim.

Veni, vide an ea in te deprehendas. Sunt sequentia. 1. Lux interna. 2. Animus ad mortem semper paratus. 3. frequens Sacramentorum confessionis & communionis usus. 4. Renuntiatio omnium. 5. Afflictio perpetua, & exercitatio cum patientia. 6. Auditio verbi DEI. 7. Eleemosyna. 8. Vilis sui æstimatio. 9. Inimicorum dilectio. 10. Præteritorum peccatorum detestatio. 11. Voluntatis in bonum propensio. 12. Affectuum moderatio, seu victoria passionum, ac tentationum. Hæc signa electionis si in te invenias, gaude, & tene quod habes: Sin minùs piè vivendo ea in te efforma, & sic: *Si non es prædestinatus, fac ut prædestineris.* S. Augustin.

MEDITATIO TERTIA.

De inferno.

Punct. 1. Paucis multa complexus est Job; quando dixit: *Omniù dolor irruet super eum.* c. 20. 22. Irruet super eum omnis dolor capitis, omnis dolor aurium, omnis dolor oculorum, omnis dolor dentium: Irruet super eum omnis dolor

dolor calculi, stomachi, podagræ, omnis dolor omnium membrorum omnium verberum, omnium vulnerum: Irruet super eum omnis dolor captivorum, desolatorum, gladiò percussorum, suspendiò præfocatorum, igne consumptorum: Irruet super eum omnis dolor, qui vel calamò describi, vel ore proferri, vel mente excogitari potest. Hîc si patimur, unum tantùm membrum, vel si plura, saltem non omnia patiuntur; doles pede, integer est oculus, inquietaris dente, integer est stomachus, incommodaris aure, integra est manus, & cæmen quantus est dolor unò prædictorum cruciari? Jam finge hominem, qui nec unicum habet membrum à tormentis immune, ah! quid posset tali homine miserabiliùs excogitari! tale quid, imò tali generali malò infinite atrocius aliquid damoati patientur. Sicut nec oculus vidit, quæ Deus præparavit diligentibus se; sic quoque nec auris audivit, quæ Deus præparavit offendentibus illum. Hæc cogita, & exclama: ah Domine! hîc ure, hîc seca,

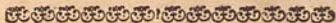
seca, hinc crucia, modò in æternum
parcas &c.

Punct. 2. *Ecce ego cibabo populum istum
absynthiò; & potum dabo eis aquam fellis.*
Jerem. 9. 15. In inferno erit sitis sinè po-
tu, iames sinè cibo, tristitia sinè gaudio,
dolor sinè consolatione, ignis sinè refri-
gerio, omne malum sinè ullo bono.
Erit in inferno scætor detestabilis, fletus
abominabilis, timor horribilis, frigus
intollerabile, vermis immortalis, tene-
bræ palpabiles, miseria ineffabilis, do-
lor æternalis. Erit in inferno societas dæ-
monum sinè divortio: ferocitas draco-
num sinè effugio, crudelitas ministran-
tium sinè clementia, immanitas cæden-
tium sinè intermissione, jactura omni-
um bonorum sinè recuperatione. DE-
UM perdidisse, talis ac tanta est pœna,
ut reliquas sensibiles longè antecedit.
Hæc cogitans descende in infernum vi-
vens, ne descendas moriens; cogita
quoque periculum in quo versaris, &
quàm pronum sit, ut eò devolvaris. Mu-
ta vitam, ne pervenias ad omnium ma-
lorum metam. Ardeam, ô ardeam! Do-
mine,

mine, non inferui, sed amoris tui ignibus, &c.

Punct. 3. *Quærent homines mortem, & non invenient eam, desiderabunt mori, & fugiet mors ab eis.* Apoc. 9. v. 6. Damnatorum cruciatus non tantum sunt summi, sed etiam perpetui: Cruciantur non tantum per omnem æternitatem, sed etiam singulis momentis cruciat eos æternitas. Semper animo volvunt, atque revolvunt: Hoc omne, & totum, quod hic patior, passurus sum in æternas æternitates. Post milliones annorum non decrevit æternitas. Et hæc unica cogitatio, ac desperatio præ omnibus tormentis discruciat damnatos magis, quam omnis dæmon. Delicatule, vellesne pro imperio totius mundi per annum unius scintillæ ardorem sustinere? certe non. Quæ ergo dementia, pro re nihili amplecti lectum ardentem, in quo torquearis in æternum? momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. Voluptas transit, manet æternitas, honores fugiunt, manet æternitas: divitiæ evanescent, manet æternitas.

tas. Elige, vel semper lætari cum sanctis, vel semper cruciari cum impiis. Nemini fas est transire à deliciis ad delicias. Patiaris, ne patiaris, hîc ad momentum, ne postea in æternum. O misericordia DEI! miserere mei, adjuva me, ne in æternum perdam te. O Mater DEI! adsis mihi in illa hora, à qua pendet æternitas &c.

D I E S Q U A R T A.

Virgini Deiparæ, omnium Religiosorum singulari Advocatæ, consecranda.

Oratio jaculatoria: *Unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mee* Ps. 26. 4.

MEDITATIO PRIMA.

De dignitate, atque utilitate Religionis.

PUNCT. 1. *Sicut parùm prodest, inquit S. Magdalena de Pazzis monit. spiri. de dignit. vocat. Relig. habere margaritam pretiosam, si valor ejus ignoretur; sic exiguum*

guum fructum ex tuo *ſt*itu Religioſo profe-
res, ſi ejus non cognoſcas excellentiam, quia
hujus notitiæ defectu non amabis illum, neque
tanti facies, quantum debes. Ut ergo eum
æſtimare addiſcas, Chriſti ampliſſimam
promiſſionem attendas: *Omnis*, inquit:
qui reliquerit domum vel fratres, aut ſorores,
aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut
filios, aut agros, propter nomen meum, cen-
tuplum accipiet, & vitam æternam poſſide-
bit. Matth. 19. 28. Hæc ſunt verba, ait
melliciffimus Bernardus in hæc verba,
quæ mundi contemptum in univerſo
mundo pepererunt, quæ voluntariam
hominibus paupertatem perſuaserunt,
quæ clauſtra Monachis, & deferta Ana-
choretis repleverunt: quæ tot nobiles,
doctos, divites, ac ingenuos adoleſcen-
tes in monaſteria pertraxerunt, qui ta-
men, dum omnia dimiſerunt, nihil a-
miſerunt, quia centuplum acceperunt,
reliquiſti Religioſe, unum Patrem, u-
nam Matrem, fratres aliquos, ſorores
paucas, jam in Religione tot Patres, tot
Matres, fratres, ſorores recepisti, quot-
quot tui Ordinis membra numeras; hi
omnes

omnes te fideliori obsequio fulcient, diligéntque, quàm insimul omnes, quos propter DEUM reliquisti. Reliquisti unum, aut saltem non multa paterna habitacula, & recepisti tot, quot tui Ordinis recentes monasteria. Reliquisti externa, temporalia, terrena, & recepisti interna, spiritualia, divina. Reliquisti mundi nihilum, & recepisti omnia. DEUS meus & omnia &c.

Punct. 2. *Meliùs est, duos esse simul, quàm unum, habent enim emolumentum societatis suæ, si unus ceciderit, ab altero fulcietur.* Eccles. 4. 9. Nihil est in hac miseriarum valle beatiùs amicitia, nullibi hæc verior, ac fidelior, quàm in Religione. In Religione sunt multi unus, & unus non solus, quia mutua morum, animorúmque contemperatione existit in pluribus, ita ut mihi quilibet sit alter ego. In Religione coalescunt diversi homines, ex diversis nationibus profecti, per exactam disciplinæ similitudinem velut in unum: ita ut omnium sit *cor unum, & anima una.* Act. 4. 32. In Religione cessat meum ac tuum frigidum
illud

illud verbum ; sunt enim omnia communia, communis DEUS, communis Regula, communis pietatis mercatura, communis mensa, labor, ac quies. In Religione imperfecti, qui per se alioquin parùm grati essent, propter unicitatem hoc lucrum habent, quòd perfectorum abundantia imperfectorum suppleat, sublevétque inopiam. In Religione est chara unitas, & una charitas, quilibet recipit tot laborum merita, quotquot sunt sui Ordinis membra. O ter, quaterque beatum ad Religionem vocatum ! Domine quid retribuam tibi ? reddam tibi vota mea, &c.

Punct. 3. Religio castrum, & vita nostra militia est, parta bonorum operum merita sunt nostra spolia, eaque omnia, ferente sententiam definitivam Davide, omnibus æqualia. *Æqua pars erit descendenti ad prælium, & remanenti ad sarcinas, & similiter dividet.* 1. Reg. 30. 24. In cella confidens particeps es omnium orationum, mortificationum, concionum, laborum, jejuniorum, vigiliarum, Missarum, &c. quas universus

sus Ordo peragit. Si vides confratrem
 orantem, laborantem, studentem, &c.
 cogita horum bonorum operum fructus
 quoque tuos esse, & sic habes in alio,
 quod non habes in te, Virginitatem ha-
 bet quispiam, Virginitas illius & tua est.
 Tot cordibus DEUM amas, tot lingvis
 prædicas, tot vocibus laudas, quot con-
 fratres numeras. Ineffabilem fructum
 hæc aliena merita cuilibet Religioso con-
 ferunt. Si tentatio irruat, illa tibi arma
 impetrant, quibus muniaris; si propria
 imbecillitate fluctues, illa efficiunt, ut
 constans perseveres; si cecideris, illa
 opem ferunt, ut quantocius resurgas.
 Magni proinde facias tuæ vocationis be-
 neficium, nam, teste Nazianzeno orat.
 23. *Totius vite vel rectè vel malè traducen-
 da fundamentum est.* Gaude & lætare te
 esse Religiosum, &c.

LECTIO MATUTINA.

De felicitate statûs Religiosi.

I. Nihil divinius, nihil præstantius,
 nihil dignius est, aut fingi potest Ordi-
 ne Religioso. Religiosi Ordines sunt, te-
 ste Climaco, terrestræ cælum: Teste
 Lau-

Laurentio Justiniano, terra sancta: Te-
 ste Bernardo, municissimæ DEI arces:
 Teste Damiano, Chorus Angelicus: Te-
 ste Nazianzeno, Ecclesiæ pars selectior:
 Teste Antonino, scala Jacob, cujus gra-
 dus lectiones, meditationes, mortifica-
 tiones. Religiosi sunt, glossat Thomas
 Le Blanc. in Psal. 21. v. 16. Cor Christi,
 qui sunt intimi in corpore Christi, quod
 est Ecclesia. Religiosi sunt, scribit S.
 Theresia Itin. perfect. c. 12. Martyres,
 & vita ejus, qui vult esse ex strictis ser-
 vis DEI, est longum Martyrium. Reli-
 giosi sunt, docet divus Thomas 22. q.
 36. a. 3. holocaustum perfectissimum,
 quia se totaliter DEO obtulerunt. Reli-
 giosi sunt, ait Cajetanus in cap. 15.
 Exod. Res divinæ, quia res DEO oblata
 in divinum translata est ordinem. Sunc
 militantis Ecclesiæ subsidium, quia ean-
 dem propagare, ac propugnare non ces-
 sant; sunt mundi refugium, quia eun-
 dem suis precibus sustentant & conser-
 vant; sunt homines cœlestes, & Angeli
 terrestres, quia mundo mortui, suam
 conversationem in cœlis habent.

2. Christus Dominus Religiosum statum suâ personâ fundavit, & sanctificavit, docente Nazianzeno orat. in Laud. Basil. Religiosi Nazaræi sunt, de Christo autem scriptum est. Matth. 2. 23. *Quoniam Nazareus vocabitur.* Religiosum statum Beatissima Virgo suâ vitâ sublimavit & informavit: *Vovi in corde meo* ait ad S. Brigittam, *si esset ei (DEO) acceptabile servare Virginitatem, & nihil unquam possidere in hoc mundo, si aliter vellet DEUS, fieret voluntas ejus, & non mea.* Religiosum statum suô exemplô ornaverunt & condecoraverunt Apostoli; hi enim omnia relinquentes, Christum sequentes, Evangelica consilia perficientes, & ad perfectionem Religiosam tendentes unâ cum Christo suo Prælato perfectam monasticæ vitæ normam mundo præbuêre. Sunt ergo Religiosi cives sanctorum superædificati super fundamentum Apostolorum. Docet S. Chrysostomus l. 3. contra monast. vit. vituperatores: Ecclesiam DEI fuisse initiô velut monachalem Religionem, & Apostolos duxisse vitam Religiosam, nihil

hil habuisse proprium, & vixisse in communi unanimiter in oratione, Actor. 4. Imò emisisse vota Religionis, ex Suarezio & aliis probat Thamburinus de jure Abbat. Tom. 1. disp. 2. q. 3. & 4. quos citat Colleg. Jur. Canon. Tom. 2. lib. 3. tit. 31. de Regularibus. §. 1. Et sic *Religio est locus sacer, Collegium Apostolicum representans*. S. magdalena de Pazz. de dignit. vocat. Relig.

3. Est itaque Religio regia ad cœlum via, nescit sæcularia impedimenta, & habet spiritualia adjumenta. DEUS Pater ipsemet S. Catharinæ Senensi revelavit dial. c. 155. & alibi: *Religio est veluti navicula securo pro recipiendis animabus, quæ currere volunt ad perfectionem, ut eas ratissimè perducatur ad portum æternæ salutis. Hujus navicula patronus est Spiritus Sanctus, pastores tenent gubernaculum. Ista navicula dives est, quia non expedit alicui subdito cogitare de suis necessitatibus, neque spiritualibus, neque temporalibus, quia si est verus obediens, bene sibi providetur à Spiritu Sancto, patrono naviculae.* Imò Religio majus bonum est, quàm potestas cœcos illumina-

G

nan-

nandi, infirmos sanandi, dæmones expellendi, mortuos resuscitandi; nam illa hæc omnia spiritualiter præstat: Illuminat obcæcatas mentes, sanat infirmam animam, expellit ab ea peccatum, dæmonem illum voluntarium, resuscitat in eadem Christum Dominum, cum sit status quoad deperditionem vitiorum, acquisitionem virtutum eminenter excellentissimus. Hinc S. Laurentius Patriarcha venetus, Sur. in vit. tom. 1. dixisse fertur. *Consulto D E U S gratiam Religionis hominibus occultavit: Nam si cognosceretur illius felicitas, omnes ad eam concurrerent.*

4. In Religione exiit vetus Adam, & induitur Christus; Professores enim & amatores suos, verba sunt S. Bernardi lib. de præcept. & dispens. *Angelis similes, dissimiles hominibus facit. Imò divinam in homine reformat imaginem, configurans nos Christo instar baptismi, & quasi denique secundo beatizamus, dum per id, quod mortificamus membra nostra, qua sunt super terram, rursus Christum induimus, complantati denuò similitudini mortis ejus; de tenebris*

bris enim aquæ non unius Originalis, sed multorum actu ilium peccatorum in lumen virtutum evadimus. Unde unus ex antiquis Anachoretis idem gratiæ signum & in baptizandum, & in eum, qui Religionis habitum induit, è cœlis vidit visibilibiter descendere.

5. Peculium, thesaurus, ac familiares domestici DEI Religiosi sunt, hos in proprios assumpsit, & singulari cura tuetur. Cùm Franciscus Ordinem à se fundatum, (inquit Platus de bon. stat. Relig. l. 1. c. 33.) jámque etiam latiùs propagatum omni deinceps disciplina, & sanctitate excolere pergeret, quoties aliquid adversi eveniret, aut postea eventurum, DEO monstrante, cognosceret, sic eum accepimus commoveri solitum, ut dolore ac lachrymis pœnè conficeretur. Itaque oranti aliquando, suámque familiam DEO suppliciter commendanti, hæc ipse Dominus ad eum consolandum respondisse dicitur: *Quid turbaris Francisce, aut quid angeris, cùm tuorum fratrum quispiam, vel Ordinem deserit, vel in Ordine scanda-*

lum concitat? an fortè existimas, te ita rectorem hujus gregis constitutum, ut non me intelligas superiorem ejus esse rectorem? quis eum plantavit, nisi ego? aut quis præter me homines ad pœnitentiam vocat, vel vocatis perseverandi vires suppeditat? ego eos perduxì, ego retinebo & servabo, ego illis cadentibus alios erigam, atque substituam. Quamobrem hoc tibi planè præcipio, ne te impostèrem adeò discrucies, sed scias hanc familiam à me diligi, ac si unus ad vomitum redeat, me in ejus locum alterum excitaturum, qui illius coronam accipiat, isque si nondum natus fuerit, effecturum, ut nascatur, quòd si tres tantùm in ea permanserint, eos ipsos nunquam deseram, sed erit hæc semper familia mea. O quàm indignus sum hoc ordine à DEO tam dilecto.

6. Singularis DEI providentia Seraphicum nostrum Ordinem semper protexit, singulare est in hoc Ordine, inquit Laurentius Beyrlinch in Theatr. V. *Religiosus*, quòd nulla unquam Religio, ab hominibus inventa, tam brevi tem-

tempore tanta incrementa cœperit, quanta hic Ordo, qui unô pœnè momentò totum mundum cum admiratione hominum complevit. Et Cornelius à Lapide in c. 5. Matth. affirmat: Et sanè magni & continui instar est miraculi, videre tot Religiosos, & Religiosas Ordinis sancti Francisci (sunt facilè toto orbe decies centena millia) paupertatem professos, sinè censu, sinè redditu, honestè tamen & commodè ex fidelium eleemosynis vivere: Nimirum hic elucet DEI erga suos pauperes providentia. Hic impletur illud Psaltis, quod sanctus Franciscus suis profecturis proviatico dabat: *Justa super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet.* Psal. 54. 22. Et illud: *Divites eguerunt & esurierunt, inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.* In Hispania Franciscano cuiuspiam nomine sancti Francisci petenti eleemosynam nullus audet negare sed omnes, omnes liberaliter sua offerunt: Idem faciunt aliæ nationes Christianæ. Huc usque Cornelius.

7. Excipe casum ex nostris Chronicis

(p.2.l.9.c.36.) planè mirabilem : Conjuraverant certi Prælati contra Seraphicam Religionem, eamque evertere decreverant. Discesserat unus eorum Episcopali dignitate præeminens cum tali proposito ad concilium celebrandum. Erant ibidem in quadam Ecclesia Collegiata imagines divorum Pauli Apostoli, & Patris Francisci depictæ. Nocte, diem illum præcedente, quo Episcopus Ordinem Seraphicum denigrare decreverat, Ædituus, cui illius Ecclesiæ cura commissa fuerat, in visione Paulum sic Francisco loquentem audivit: Cur, ô Francisce, Ordinem tuum non defendis? cui respondit, quid agam? crucem Domini mei in manibus gero, oportet ut injurias patienter tolerem. Retorquebat S. Paulus: Ne illatas injurias impunè permittes, trade mihi tuam crucem, & enssem meum arripe. Quid factum? reperit Ædituus de mane Franciscum Pauli enssem, & Paulum Francisci crucem in manibus portare. Ædituus hoc miraculò, totus extra se raptus, audivit Episcopum, Seraphici Ordinis hostem,

stem, eadem nocte capite plexum esse, tunc quid viderit, quid audierit omnibus recepit, & ad confirmandam dictorum suorum veritatem picturas ostendit, in quibus omnes intueri poterant effigiem S. Francisci cum gladio divi Pauli sanguine undique perfuso.

8. Ais: Si ita est, si Religio tantæ dignitatis, utilitatis, ac felicitatis est, si est quoddam cœlum terrestre, si omnibus bonis circumfluat; ut quid ergo in hac tam sublimi, ac felicissima professione tot tristes melancholici, imò & Apostatæ inveniuntur? amabo, aliquidne dulcedinis defuit mannae Israëlitis de cœlo missæ? certè non, ait enim de illa facer textus Sap. 16. v. 20. *Angelorum escâ nutritivisti populum tuum, & paratum panem de cœlo prestitisti illis sinè labore, omne delectamentum in se habentem, & omnis saporis suavitatem.* Cur ergo contra Dominum murmurantes, carnes appetierunt? respondet S. Augustinus: Non omnes, sed tantùm justos Israëlitas mirabilem illam in Manna reconditam dulcedinem percepisse: Cæteris autem hic cibus

nauseam potius, quàm svavitatem causavit. Simillimè tantùm boni Religiosi hujus Angelici statûs gaudia participant, nullò modò autem mali, respicientes Ægyptum, id est: mundum à se relictum, quod quoad alios non impedit securam Religionis svavitatem.

9. Et hinc Carolus quintus, Orbis illud miraculum, (Engelgrave de com. confess.) dicere solebat: se in secessu illo ad S. Hieronymi monasterium plus uno die liquidæ voluptatis & gaudii percepisse, quàm ex omnibus aulæ deliciis, victoriis ac triumphis. Cellæ sunt quædam prælibatio cœli. *Cellæ & cœli habitatio cognata sunt*, inquit eximius ille vitæ Religiosæ encomiastes S. Bernardus, vel quisquis est Author tractatûs de vit. sol. ad fratres de monte DEI, *Quia sicut cœlum & cella ad invicem videntur aliquam habere cognationem nominis, sic & pietatis. A celando enim cœlum & cella nomen habere videntur, & quod celatur in cœlis, hoc & in cellis, quod geritur in cœlis, hoc & in cellis, quidnam est hoc? vacare DEO, quod cum secundùm Ordinem piè & fideliter celebratur*
in cel-

in cellis, audeo dicere: sancti Angeli DEI collas habent pro calis, & aequè delectantur in cellis ac in cælis. A cella in cælum sapè ascenditur, vix autem unquam à cella in infernum descenditur.

E X A M E N.

De Religiosa modestia.

Omnibus, specialiter autem Religiosis, Apostolus præscribit Philip. 4. v. 5. *Modestia vestra nota sit omnibus hominibus.* Et Seraphicus noster parens c. 3. Reg. Vult ut sui instituti imitatores sint mites & pacifici, modesti, mansueti, & humiles, honestè loquentes omnibus sicut decet. Mi Religiose penitus tuos inspexi mores, & ecce! inveni te totius inhonestatis compendium. Sensus habes minimè custoditos, es levis in actione, præceps in locutione, curiosus in oculorum circumvolutione, inquietus in membrorum agitatione, immoderatus in commestione, dissolutus in omni conversatione. Hæccine decent Religiosum, in quem oculi omnium? est tibi familiare, aliis videntibus, fricare caput, in sedendo

pedem pedi superponere, digitos naribus inferere, extremitates chordæ aut Rosarii in orbem agitare, clamorosè, & impertinenter loqui, &c. Parce, quæso, honori Ordinis, si propter te non velis erubescere. In incessu nimiùm festinas, in vestitu singularitatem amas, in vultu mirabiles diductiones formas, in colloquio hinc inde caput circumagitas &c. An hæc imaginem sanctissimi tui Patris referunt, qui tantæ erat modestiæ, ut ejus conversatio pro concione haberetur? Audi vocem ejus: In nomine Domini, inquit, ite bini & bini per viam humiliter & modestè, & maximè cum stricto silentio à mane usque ad tertiam, orantes Dominum in cordibus vestris. Verba otiosa, & inutilia non nominentur in vobis: Licèt enim ambuletis, tamen conversatio vestra sit ita humilis & honesta, sicut si in cella essetis. Nam ubicunque sumus & ambulamus, habemus semper cellam nobiscum; frater enim corpus est cella nostra, & anima est Eremita. Talis sit conversatio vestra inter gentes, ut, quicumque vos audiet, vel
vide-

videbit, gloriosum Patrem cœlestem, & DEUM laudet devotè. Wading. in opusc. sancti Francisci. Collat. 22.

MEDITATIO SECUNDA.

De utilitate statûs Religiosi.

Punct. 1. Religiosissimus Propheta David, immensa Religionis bona consideravit, & exclamavit Psal. 132. 1. *Ecce quam bonum & quam jucundum habitare fratres in unum.* S. Hieronymus advertit hunc Psalmum propriè monasteriis convenire. Consideremus itaque istud *quam bonum* enucleatiùs cum Bernardo, de bon. Relig. hom. de quærent. bon. Marg. in *Religione sancta* inquit, *homo vivit puriùs, cadit variùs, surgit velociùs, incedit cautiùs, irroratur frequentiùs, quiescit securiùs, moritur confidentiùs, purgatur citiùs, remuneratur copiosiùs.* Vivit puriùs, quia per professionem, velut alterum baptisma, à peccatis in sæculo commissis emundatur; quia per Sacramentorum frequentationem, librorum spiritualium lectionem, superiorum directionem, perfectiùs in virtutis studio stabili-

litur; quia per observantiam obedientiæ paupertatis & castitatis à peccatorum labe magis elongatur. Cadit *rariùs*, quia non habet tot exempla ad peccandum; quia per quotidianas meditationes, & examina conscientiæ, meliùs cognoscit gravitatem peccati; quia pericula peccatorum, quibus mundus plenus est, effugit. Surgit *velociùs*, quia exemplis domesticis, quæ in dies videt, erigitur; quia superiorum, tanquam spiritualium medicorum ope, sublevatur; & quia fervore conviventium accenditur. Eja surge velociter, semper ascende altiùs, horum fructuum eò uberiùs particeps fies, quò ampliùs tibi vim intuleris.

Punct. 2. In Religione homo incedit *cautiùs*; lapsus enim in sæculari statu admissi dolentem docent, quàm cautè sit incedendum; futurorum consideratio suadet jacula prævisa evitare; & qui Deum amat, omnia considerat; ne eum offendat. Irroratur *frequentius*; tum quia ad gratias recipiendas est magis dispositus; tum quia divinam gratiam meliùs custodit; tum quia, qui propter Deum omnia reli-

reliquit, merito quoque erga se Deum liberaliorem expetur. Quiescit *securius*, qui secularia desideria calcavit, ab omnibus se curis mundanis enodavit, & per votum paupertatis jugem animæ suæ réquiem procuravit. Oculata superiorum providentia eximit eum ab omni sollicitudine. *Asperum, & dura servitutis pondus est*, ait S. Gregorius l. 30. Moral. c. 12. *subesse temporalibus, ambire terrena, retinere labentia, velle stare in non stantibus, appetere transeuntia, sed cum transeuntibus nolle transire.* Domine quid ultra petam, tu sollicitus es mei &c.

Punct. 3. Monasterium mons Thabor est: *Domine bonum est nos hic esse.* Lu. 9. 33. Hic homo moritur *confidentius* propter multitudinem bonorum operum in Ordine factorum. A cella est facilis ascensus ad cœlum; Religiosis enim specialiter Regnum cœlorum promissum est, *jure & merito paupertatis.* S. Bernardus Epist. 28. *Purgatur citius*, tum quia Religiosa vita est satisfactio perpetua: Tum quia post mortem ferventioribus & frequentioribus suffragiis suor

rum confratrum adjuvatur; tum quia Religio plurimis indulgentiis abundat. Remuneratur *copiosius*, eò quòd in Religione plura, quàm si mansisset in sæculo, merita sibi congreget, gloriosissimè de carne, mundo, & diabolo triumphet, & opus ex voto factum majoris sit valoris, quàm si sinè eo factum esset. O sublimitatem Religiosorum planè felicissimam, ubi sæculares cum timore & tremore ultimum judicium expectabunt, ibi Regulares cum Christo Judice orbem terrarum judicabunt. *Amen dico vobis*, ait Salvator Matth. 19. 28. *quòd vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit filius hominis in sede majestatis sue, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël.* Agnosce vocationis tuæ beneficium, aliàs, qui vocantis gratiam non agnoscit, indignum se vocationis fructu constituit. Unde mihi hoc Domine, ut me vocares in societatem filiorum tuorum &c.

LECTIO VESPERTINA.

Regulam Religiosis Religiosè
esse observandam.

1. Religiosorum Regulæ, ab Ecclesia approbatæ, sunt quædam derivationes divinæ ac radii ipsiusmet legis æternæ. *Omnes Regula*, revelavit Dominus suæ famulæ S. Brigittæ l. 7. Revel. c. 20. *Quas amici mei incæperunt, aliosque omnes efficaciter docuerunt, & porrexerunt, non fuerunt dictata & composita ab illorum intellectu, & humanâ sapientiâ, sed aspiratione ejusdem Spiritus Sancti.* Et in specie de nostra Regula addit: *Istius Francisci Regula, quam ipse incæpit, non fuit dictata & composita ab ipsius humano intellectu, & prudentia, sed à me secundum voluntatem meam, quodlibet enim verbum, quod in ea scriptum est, à Spiritu meo fuit sibi aspiratum, & postea aliis Regulam illam protulit & porrexit.* Huic Brigittinæ revelationi adstipulantur summi Pontifices (Wading. Tom. 1. Ann. 1223. n. 13.) Gregorius nonus, Nicolaus quartus, Clemens quintus, Julius secundus, Nicolaus tertius, cujus verba sunt in exposit Reg.
Hæc

Hæc est Regula sancta, quæ Evangelicò fundatur eloquiò, vitæ Christi roboratur exemplò, fundatorum militantis Ecclesiæ Apostolorum ejus sermonibus actibusque confirmatur. Hæc est apud DEUM Patrem munda & immaculata Religio, quæ descendens à Patre luminum per ejus Filium exemplariter & verbaliter Apostolis tradita, & demùm per Spiritum Sanctum B. Francisco & eum sequentibus inspirata, totius in se quasi continet testimonium Trinitatis. Hæc est, &c. Et planè ipse Institutor (Wading. ubi supra num. 14.) non dubitavit asserere: Regulam fratrum minorum librum esse vitæ, spem salutis, arrham gloriæ, medullam Evangelii, viam crucis, statum perfectionis, clavem Paradisi, pactum fœderis æterni.

2. Hinc, cùm quidam S. Patris socii (Wading. ibid. n. 10.) minoris, quàm par erat, Regulam ab eo traditam facerent, Francisco ingemiscente, in lucida nube super eum Christus Dominus apparuit, qui, audientibus cunctis, dixit: Homuncio, quid turbaris, quasi tuum hoc opus esset? tunc Legislator?

tunc

tune hujus vitæ Præceptor ? nonne omnia Regulæ præcepta à me præscripta ? nonne tabulæ hæc à me formata ? tu duntaxat tenue hujus operis instrumentum, & calamus scribentis. Novi ego quid dictaverim, novi quid velim præcipere, vires humanæ mihi compertæ, scio quid possint, & quantum ego valeo, & volo præstare subsidium. Volo proinde ut Regula hæc observetur ad litteram, ad litteram, ad litteram, sinè glossa, sinè glossa, sinè glossa. Si ergo nolunt isti observare, deturbatis tanquam discolis & rebellibus ex hac sodalitate, illorum locò alios substituam, & si opus fuerit, noviter nasci & oriri faciam, atque de lapidibus istis, sinceros hujus instituti sectatores resuscitabo. Ad unguem itaque & quàm strictissimè observanda est Regula: Tum quia Deus ipse eam dictavit: Tum quia illam servare solemniter voto promisisti; Tum quia per eam tanquam canalem divinæ gratiæ in te derivantur: Tum quia ab ejus observantia tua dependet perfectio; Tum quia te vel servata salvabit, vel neglecta damnabit.

3. Chordæ tuæ nodos intueor, & in iisdem tua vota confidero, tēque cum Davide Psal. 15. 6. cantantem audio: *Funes ceciderunt mihi in præclaris.* Utique in præclaris; periculofiori enim infirmitati, ac inconstantia tuæ medentur, te svaviter adigunt, ut facias millena bona opera, animæ tuæ proficua, quæ sine votis, nec voluiffes, nec feciffes. Hi funiculi te quàm firmissimè constringunt, ut quasi necessariò debeas benefacere. *Felix necessitas, quæ ad meliora compellit.* S. Augustin. Epist. 45. *felix necessitas, quæ te evehit ad dignitatem sponsæ Christi, his funiculis, tanquam annulô sponsalitiô, Christo copularis; ita ut præ reliquis Christianis, quantus, quantus es, DEI sis, & sine sacrilegio tuam voluntatem ampliùs sequi non possis.* *Ama vota tua* ait S. Magdalena de Pazzis Monit. spirit. de trib. vot. *tanquam funiculos unionis tuæ cum DEO, tanquam viam te conducentem ad cælum, tanquam medium, quò potes magnopere honorare & glorificare DEUM.* Si animæ tuæ obstrictam, quam mediantibus tribus votis,

tis, contraxit cum DEO unionem, perfectam haberes dignitatem, eodem modo te gereres, quo paupercula rustica, quam magnus Rex sibi desponsasset, quæ sibi dedecori duceret, si ei suæ natiuitatis in memoriam reduceretur abjectio: Sic similiter tu qui per tua tria vota Regi cœli desponsatus es, cogitationes sæculi, ex quibuste DEUS extraxit, sanctâ debes superbiâ contemnere. Pluris facias obedientiam, & vitam Regularem, quàm altissimam contemplationem, eò quòd omnes actus Religionis sint ordinati, & regulati à Spiritu Sancto, & eos adimplens certus sis, te explere voluntatem DEI: Verùm hanc certitudinẽ non habes in aliis tuis exercitiis particularibus quamvis sanctis & bonis. Hæc Sancta sanctè, & quid tu?

4. An sanctè & strictè observas Regulam tuam? utique inquis, sed cum sale discretionis. Minima quæque observare pertinet ad Novitios, Neo-professos, & juniores; ego autem Superior sum, Lector sum, Senior sum, multis occupationibus distentus sum, est ha-

ben-

benda ratio personarum. *Itane sic stulti estis* (ignoscite, non ego loquor, sed Apostolus ad Galat. 3. v. 3.) *ut cum spiritu cœperitis, nunc carne consummemini?* Officialis es, transeat, quid tum? an ideo non Religiosus, & à rigore Ordinis exemptus? nîl minùs. Sed ideo ad majorem observantiam & perfectionem teneris. Dixisti: tibi cum sale discretionis Regulam observandam esse, ubi hoc scriptum est? ais: Sanctus Institutor non fuit vitricus, sancta Religio non est noverca, Regula observanda est in sano sensu. Sanctus Fundator non fuit vitricus, concedo, at fuisset, si tuas sensuales discretionis admisisset. Religio non est noverca, verum est, esset autem, si passim tuas laxitates approbaret. Regula est observanda in sano sensu, quis dubitat? at sanus sensus est, eam observare sanctè, sinè glossa, sinè tua palliata discretionem, sinè dispensatione, integrè ad litteram. Ferat in hac re sententiam, qui venturus est, judicare vivos, & mortuos.

§. Hic strictissimæ observantiæ nobis for-

formam præscripsit, dum dixit: *Nolite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas, non veni solvere, sed adimplere. Amen quippe dico vobis, donec transeat cælum & terra, Jota unum aut unus apex non præteribit a lege, donec omnia fiant.* Matth. 5. v. 17. In quæ verba S. Augustinus. lib. 1. de ser. Dom. c. 15. *Inter litteras Jota minor est cæteris, quia uno ductu fit, apex etiam ipsius aliqua in summo particula, quibus verbis ostendit, in lege ad effectum minima quaque perducit. Nunquam integrè, & perfectè Regulæ præcepta majora observabit, qui passim negligit minora; leves enim defectus disponunt ad transgressiones majores, per quas Ordinis disciplina paulatim dissipatur. Unde B. Magdalena de Pazzis, DEO revelante, didicerat. 4. p. vit. c. 14. Inter quinque res petendas pro conservando quovis Ordine, hanc quoque rem perpetuò implorandam esse, ut omnes Religiosi perfectè cognoscant, quanti momenti sit sanctæ Regulæ quamlibet rem minimam observare. Ubi maximâ curâ observantur Regulæ minimæ; ibi est certior diaboli*

boli exterminatio, perfectior vitiorum extirpatio, amplior à DEO benedictio, verior Religiosorum perfectio, atque arctior inter ipsos dilectio.

6. Appositè ad rem S. Anselmus Epist. ad Monach. Cister. *Si de virtute in virtutem, de profectu in profectum vultis ascendere, semper timete in minimis DEUM offendere. Non debetis considerare, quam parva sit res, quam contra prohibitionem facitis, sed quantum malum sit inobedientia, quam pro parva re incurritis.* Aurifabri exigua aurifragmenta, pulvisculosque abrasos colligunt, atque ex iis probè collectis, non levem tandem pretiosi metalli massam conflant: Sic & tu minimas Regulæ admonitiones, tanquam pretiosissimas margaritas, collige, quibus animam ornes, Deoque gratum habitaculum præpares. *Non ideo, asserit S. Paulinus Epist. 26. ad Amandum. Margarita vilis est, quia exigua, sed ideo magis pretiosa, quia & in exigua mole magnum pretium habet.* Jam subintrat S. Bernardus Hom. de Margarit. *Status Religiosus Margarita est Evangelisa, pro qua universa DEO dare debemus.*

Nec

Nec tantum status in se, sed etiam quælibet Regulæ functiones. Pro his Margaritis cœlum venale est, non acceptabit à te DEUS aliud pretium quamvis dederis totius mundi thesaurum.

7. Gratissimam DEO hostiam offeres, si minima quæque in Regula observes. Videbantur Institutori nostro (Plat. de bon. stat. Relig. lib. 1. cap. 25.) tum ipse, tum socii ejus fame admodum afflicti, nec aliquid habere, quò se & illos reficeret, præter panis micas, cumque micas tam subtilissimas distribuere formidaret, ne fortè inter manus exciderent, vox de super ait. Francisce, unam de micis hostiam facito, & manducare volentibus tribue. Id agens, advertit, eos, qui eam contemnerent, statim turpissimâ leprâ operiri. Cumque postea mysterium visionis non intelligeret, hujusmodi vocem de cœlo delapsam audivit: Francisce, micæ præteritæ noctis verba Evangelica sunt, hostia Regula, lepra iniquitas. Est ergo Regula hostia, quam si contempnas, pro ratione materiæ lepram peccati aut mortalis, aut venialis

nialis incurris. Si ex contemptu formali legis legem transgrediaris, & ideo Regulam servare nolis, quia præcipientem contemnis, & ex affectu indignationis erga Legislatorem præceptum frangas, mortaliter peccas, contemnis enim ipsammet potestatem legislativam à DEO datam, ac ordinatam, qui contemptus utique in DEUM gravissima injuria est. Dilucidè id demonstrat Apostolus dicens Rom. 13. 2. *Non est potestas nisi à DEO, quæ autem sunt, à DEO ordinata sunt. Itaque qui resistit potestati, DEI ordinationi resistit, qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.* Accedit S. Bernardus lib. de præcept. & dispens. dicens, ac docens: *Contemptus in omni specie mandatorum pari pondere gravis, & communiter damnabilis est. Sive enim DEUS, sive homo vicarius DEI mandatum quodcunque tradiderit, pari profecto obsequendum est curâ, pari reverentia deferendum; ubi tamen DEO contraria non præcipit homo. Potestne Regulam à Deo inspiratam, sæpè ac liberè etiam in minoribus transgredi, quin eam non contemnas?*

8. *Observe ergo Regulam, & in ea etiam minima; nam docente Doctore Seraphico in specul. discip. ad Novit. in Prolog. Minima neglecta eò turpiùs moribus maculam ingerunt, quò vitari faciliùs cognita potuerunt. Observe Regulam, & sinè contemptu; nam, dicente Glossa, aliud est contemnere, aliud non parere. Consilio sinè culpa non paretur, sed non sinè culpa contemnitur. In c. quis autem d. 10. Observe Regulam & sinè Glossa, admonente nostro JESU Characteribus insignito Patre in testamento: Non mittant glossas in Regulam, dicendo: Ita voluit intelligi, sed sicut Dominus dedit mihi purè, & simpliciter dicere, & scribere Regulam & ista verba, ita simpliciter & purè sinè glossa intelligatis, & cum sancta operatione observetis usque in finem. Observe Regulam & sinè dispensatione: Nam primus noster Minister Generalis ex Observantium familia assumptus, coram S. Romanæ Ecclesiæ Legatis, & universo Ordinis cœtu suorum nomine in hunc modum proloquitur. (Gonzaga pag. 30.) Quantum in nobis est, sicut nec unquam ab hujusmodi*

Regulari modo vivendi recedere quasivimus, ita nec, quàm diu nobis sana mens fuerit, ab eo deflectere quæremus. Observa Regulam, & integrè. Tua quotidiana tessera sit illud piissimi cujusdam Religiosi acroama: Disrumpar potius, quàm ullam Ordinis mei Regulam deliberatè transgrediar. Tua Regula est regia ad cœlum via, non declines neque ad sinistram, neque ad dexteram, per hanc, & non per aliam, vult te DEUS ducere ad cœlestem Patriam.

E X A M E N.

De Regulæ Observantia.

Civitas DEI Ordo Religiosus est. Ponetur in ea murus, & antemurale. Isai. 26. v. 1. Quod fortificationes confinis & regioni, hoc sunt Regulæ, Ordini, & Religioni. Diabolus semper nobis insidiatur, & quasi ruptò murò hostis ingreditur, cum disciplinæ monumenta dissipantur. S. Gregorius l. 20. Moral. c. 20. sicut Gubernatores commissa sibi loca sollicitè defendunt; ita & tu murum, & antemurale, Regulam & statuta quàm exactissi-

exactissimè observes. An gratus es DEO, quòd tibi certam vivendi formam, ac normam præscripserit? tuo fundatori quàm devotus es? quanti facis tuam Regulam, cujus observantia tot sanctos ad cœlum perduxit? legisne eam sæpiùs cum reflexione ad teipsum? perpendisne quòd tua Regula sit lex DEI, ac ejus sanctissimæ voluntatis expressio, secundùm quam te vivere cupit? an minima etiam in maxima habes existimatione? qualem aurem præceptis, qualem admonitionibus præbes? an veneraris eas ut vocem Patris tui? quo in loco sunt apud te statuta, & Ordinationes capitulorum? an non despicias, quæ tibi non placent? *Si parvi pendas constitutiones & ordinationes sacre Religionis tue, quamvis parve sint, Monachus non es.* Ludovic. Blofius in spec. Mon.

MEDITATIO TERTIA.

De perfectione Religiosa.

Punct. 1. *Ambula coram me, & esto perfectus.* Genes. 17. 1. Totis viribus ad perfectionem tendere invitatur, allicitur, &

impellit nos ipsa perfectionis pulchritudo; placet namque illa in omnibus, perfectas vestes, perfectam sanitatem, perfectum corpus habere volumus, quidni & perfectam animam? omni alia pulchritudine pulchrior est perfectio mentis; cum enim nec nobilior sit materia, quam anima, nec praestantior forma, quam sanctitas, necesse est ex utroque divinum quiddam existere. Ordo Religiosus est status Angelicus, quod Angeli in caelis, hoc tu facias in cella: Illi non cessant à laude Trinitatis, nec tu à studio perfectionis, & operibus pietatis. Propriè loquendo non habes aliud in Religione agendum, quam ut profectui tuo spirituali invigiles, hoc est tuum maximum, summum, & unicum negotium. An eidem ita intendis, ut venienti Domino aliquando dicere possis: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum? Omne tempus perditur, quod huic lucro non impenditur. Heu me! quàm parùm huc usque, &c.

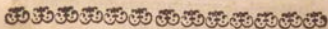
Punct. 2. *Si vis perfectus esse, vade, & vende*

vende omnia qua habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in caelo, & veni sequere me. Matth. 19. 21. Bene ad propoliticum Bernardus in lentent. *Christiani a Christo nomen acceperunt, & opera pretium est, ut sicut sunt haeredes nominis, ita sint imitatores sanctitatis.* Omnibus haec intimantur: jam in qualitate christiani ad Evangelicam perfectionem obligaris, ad quid ut Religiosus? per omnem modum tua professio est, quam strictissime sequi Christum. *JESUS proficiebat sapientia, & aetate, & gratia apud DEUM, & homines.* Luc. 2. 52. Erat perfectissime perfectus, si vis perfectus esse, sequere, profice. Ille fuit totius obedientiae, paupertatis & castitatis exemplar, sequere, dilexit inimicos, & pertransiit benefaciendo, omnes sequere studet scholaris, & fit doctior, peregre proficiscitur mercator, & fit ditior, exercet suam artem pictor, & fit peritior, tu, ut fias perfectior, *JESUM* sequere. Ad ipsius vitam corrige tuam, cave defectus, ut fias perfectus. *Simus ut Christus, quoniam Christus quoque sicut nos: Efficiamur Dii propter ipsum, quoniam*

niam ipse quoque propter nos homo factus est. Gregor. Nazianzen. orat. 40. in Patch. O JESU mi dilecte, fac amem te perfecte, &c.

Punct. 3. *Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester caelestis perfectus est.* Matth. 5. 48. Summa rationalis creaturæ perfectio est, principio suo, quatenus licet assimilari, & quò erit illi similior, eò quoque erit perfectior. Ut semper possis ad majorem, & majorem perfectionem tendere, poteris suò modò ipsius DEI perfectionem intendere. Ais: Ut quid tam sublimis homini perfectio præcipitur, ad quam tamen pertingere nunquam poterit? ne desperes, magnum hoc mandatum adimple, dum semper majori & majori perfectioni studes. Præfigitur tibi ipsius DEI perfectio, cui te conformes, ut nunquam te præfixam perfectionem comprehendisse cogites. *Qui est justus, justificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc.* Apoc. 22. 11. Ecce! non solùm ad sanctitatem, sed etiam ad omnis sanctitatis perfectionem obligaris. Religiosus non est, qui sanctitatis
can-

candidatus non est. Ubi ad cœlum ascendere deuit, ibi ad interiora descendere incepit. Magni Augustini assertum est: Epist. ad Demetriad. *Tam diu non relabimur retro, quamdiu ad priora contendimus, nostrumque non progredi, reverti est.* Cùm enim secundùm animæ incrementum terminum non habeas, sed totâ vitâ in virtutibus crescere valeas, necesse est, ut te semper imperfectum cognoscas, & ad anteriora extendas. Domine, transforma me totum in te, perfice me, ut omnia agam secundùm te, &c.

D I E S Q U I N T A.

Angelo tuo Custodi consecranda.

Oratio jaculatoria: *Quacunque vovi, redam pro salute Domino.* Jonæ 2. 10.

MEDITATIO PRIMA.

De Obedientia.

Punct. 1. Pessimam mundi triadem S. Joaões describit, dicens 1. Epist. 2. 16. *Omne quod est in mundo, concupi-*

scientia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vita. Tribus hisce malis tria Religionis vota opponuntur, concupiscentiæ carnis seu delectationi, castitas: concupiscentiæ oculorum seu divitiis, paupertas: & superbiæ vitæ seu vanæ gloriæ, obedientia. Verùm enim verò, excellentissima gloria est hanc vanam gloriam obediendo contemnere, obediendo similes reddimur Angelis DEI, qui sunt ministri DEI ad faciendam voluntatem ejus paratissimi: Reddimur similes Beatissimæ Virgini, quæ divinæ voluntati se se accommodando, evasit in Matrem DEI: Reddimur similes filio DEI, qui factus est obediens usque ad mortem, & quidem usque ad mortem crucis: Reddimur similes SS. Trinitati, Tunc enim ei nostra voluntas redditur quàm simillima, quando in voluto formali, volendo scilicèt, quidquid, & qua ratione Deus ipse vult, eidem per omnia conformatur. Insuper obedientia præstat, quod divinæ sapientiæ prorsus est proprium: In nullo errare posse. Potest Superior errare præcipiendo, sed
mini-

minimè inferior obediendo, nam (exceptò peccatò) non potest tunc non facere voluntatem DEI. Hinc sancti Patres unanimiter docent: Illud, quod obedientia injungit, semper perfectius esse omnibus, quæ pro illo tempore facere possumus. V. g. Superior tibi imponit domum verrere, gratissimum omnium, quæ eo tempore DEO exhibere potes, est hoc opus injunctum perficere; ut proinde pro illo tempore tibi melius sit domum verrere, quàm orare, meditari, prædicare, etsi hæc ex natura sua illis perfectiora sint. Præcipe Domine, quidquid vis, quid facere possim ipse scis &c.

Punct. 2. *Vir obediens loquetur victorias.* Prov. 2. 28. Obedientia vincit omnia, vincit mundum, quia vilipendit ejus vanitatem: Vincit diabolum, quia ejus effugit pravitatem: Vincit carnem, quia ejus coërcet cupiditatem: Vincit hominem veterem totum, quia DEO subicit ejus voluntatem. Obedientia cæteras quoque virtutes sibi associat, & eisdem obedientem exornat. Obedientia

est opus facillimum, dum enim te alienæ curæ submittis, tuum onus ejus humeris imponis. Obedientia est sacrificium DEO Gratissimum, quia per illam homo DEO consecrat propriam voluntatem. Obedientia est opus maximè meritorium, plùs meriti obtinet, qui ex obedientia sobriè manducat, quàm qui ex propria voluntate se se rigidissimâ abstinentiâ discruciat. B. Stephanus, Comes Tironensis rem acu tetigit, dum sequentem sententiam protulit: (Stanihurstus in Tessera quotidiana die 3. Sept.) *Præstat exercere unum actum verè obedientiæ, quàm facere sexcenta miracula.* Obedi ergo celeriter & simpliciter, humiliter & hilariter, fortiter & ferventer, constanter & libenter. Domine, quid me vis facere? indica mihi per superiores meos voluntatem tuam, sum paratus ad omnia, &c.

Punct. 3. *Melior est obedientia, quàm victima.* 1. Reg. 15. 22. Obediendo offert homo non vaccam, taurum, aut vitulum, sed suum proprium arbitrium. Offerre & relinquere sua facile est; at offerre

ferre & relinquere semetipsum, hinc labor, hoc opus est. Difficultatem hanc Seraphicus noster parens perpendebat, & monebat; *Fratres, qui sunt subditi, recordentur quod propter DEUM abnegaverunt proprias voluntates. Unde firmiter precipio eis, ut obediant suis Ministris in omnibus, quae promiserunt Domino observare, & non sunt contraria animae suae, & Regulae nostrae. cap. 10. Reg. Qui jussis pareat, praemia magna parat. Cum ergo te obedientiae labor fatigat, cogita ejus praemium. Cogita eam esse propriae voluntatis sepulchrum, verum sine sanguinis effusione Martyrium, immediatam apud DEUM excusationem. Cogita eam esse opportunissimum ad augenda dona supernaturalia remedium, ad virtutes comparandas efficacissimum instrumentum, DEO & confratribus gratissimum delictum, & tutissimam ad caelestem patriam navigationem. Gratias tibi ago Domine, quod me indignissimum peccatorem ad hunc Religiosissimum ordinem vocaveris, & novo fervore voveo ac promitto, vivere in obedi-*

H 6

dien-

dientia finè proprio, & in castitate, da
exequendi facultatem, qui dedisti vo-
vendi voluntatem, &c.

LECTIO MATUTINA.

Vita boni Religiosi.

I. Bonum nostrum Religiosum, cu-
jus vitam in præsentiarum enarrare in-
stituimus, piissima Mater Religio in su-
sceptione concepit, in novitiatu quasi in
utero gestavit, in professione peperit,
ac baptizavit, in vitæ decursu abstinen-
tiâ pavit, aquâ sapientiæ potavit, cre-
bris confessionibus lavit, & ad omnimo-
dum sæculi contemptum informavit.
Optimæ Matris non malus filius, nec
erat ignavus, nec ignarus in gremio, ac
schola Matris suæ discipulus; sibimetipsi
identidem ingeminabat: Ad quid veni-
sti? altissima est vocatio, ac professio tua,
Deus te non conduxit ad aratra, & li-
gones, ad scindendas terras, & pasti-
nandas vineas; Non te vocavit, ut terre-
na sapias & corpori inservias, ut Doctor,
aut Superior in Ordine evadas; sed ideo
te pertraxit ad se, ut honorem ejus ze-
les,

les, salutis tuæ invigiles, sanctus fias, & in bono non deficiens animam tuam lucrifacias.

2. Ulteriùs ex instructione sollicitæ suæ Matris, quasi apìs laboriosa in singulis suis confratribus illud studiosiùs contemplatur, ac imitatur, quod in unoquòque præstantiùs elucescit. Jam hujus Laici humilitatem, jam istius Clerici devotionem, jam illius Patris charitatem, patientiam, obedientiam decerpere, & in se transferre conatur, ac ipsos quoque sui Ordinis sanctos, sicut impensius veneratur, ita & intensius æmulatur. Tantum, tam fervens, & continuum sanctitatis desiderium ac studium fovet, ut, si pergat, post mortem Canonizari valeat. Non solum facit, quæ præcepta sunt, sed etiam observat ea, quæ sunt consilii. Vita ejus non subsistit in quadam mediocritate virtutis, sed in quodam supererogatorio conatu, semper proficiendi. Doctrinam S. Apostoli Pauli sequitur, qui suis loquitur: 1. Thess. 4. 1. *Sic ambuletis, ut abundetis magis.* Hoc est, exponit S.

Chrysoft. aliquid supra mandatum cupiatis facere, ita ut ex desiderio semper proficiendi imperata superetis. Et hīs omnibus non est singularista noster Religiosus, sed observat quā exactissimē ea, quæ communitatis sunt, sequens consilium Seraphici nostri Bonaventuræ 2. p. spec. ad Novit. c. 2. dicentis: *Optima Religiosi perfectio, perfectē communia quæque conventualia servare.* Nec tantūm audit legem suæ Matris, sed etiam vocem sui Patris.

3. Seraphicus Franciscus, sanctissimus noster Archimandrita in viro Religioso decem sequentes requirebat perfectiones: (Rodolph. l. 2. hist. Seraph. fol. 169.) Prima perfectio boni Religiosi est, quod toto conamine & totis viribus nitatur ad dolendum de peccatis, & libenter ea confiteatur, & sinē mora, & postea caveat pro posse, ne in eadem vel altera incidat. Secunda perfectio: Quod omnem creaturam supra se ponat, & se subtus. Tertia: Quod cor suum ab omni mundana, & humana creatura eradiceat, nec quærat, aut inveni-

veniat radicem, aut fundamentum, nisi in illo, qui fecit sibi cor. Quarta: Quòd tantam habeat patientiam, quòd illum, qui sibi malum aliquod fecerit, vel dixerit, conetur plus diligere, & amare ex toto corde, & ex bona voluntate ei libentiùs servire sinè omni amaritudine cordis. Quinta: Quòd diligat omnes bonos, & omnibus malis compatiatur, ac honoret omnes, & se omnibus vilio-rem reputet, etiam ipsis pessimis postponendo. Sexta: Quòd amet multùm reprehensionem, & reprehensorem, & si malum aliquod de ipso ille, qui reprehendit, dixerit, totum concedat. Septima: Quòd omnibus libenter serviat, & vix ab aliquo sibi serviri acquiescat, reputans se indignum omni servitio. Octava: Quòd studeat recogitare omnia beneficia sibi, vel alijs quibuscunque creaturis facta, & pro omnibus gratias reterat DEO, & post humiliter dicendo: Quis sum ego, qui pro alijs gratias refero, cùm non sufficio referre eas pro minima parte boni, quod mihi DEUS fecit, & maximè cùm sim tam parva creatura?

tura? & sic annihilat se. Nona: Quòd sollicitam habeat lingvæ custodiam, quæ complementum est omium bonorum. Decima & ultima: Quòd super omnia caveat, ut in omnibus verbis ejus reluceat veritas, bonitas, & humilitas; quia verbum hominis debet incipere à veritate, proficere in bonitate, terminari in humilitate, & mensurari brevitate. An & tu has Seraphicas perfectiones possides? bone DEUS! quàm multis parasangis me & te noster bonus Religiosus antecedit! ampliùs ejus vitam inspicere, & fac secundùm exemplar, quod tibi exhibet.

4. Præcipua ejus studia sunt: Vitam beneordinare, seipsum abnegare, passiones refrœnare, vitia extirpare, virtutes implantare, corpus castigare, DEUM super omnia, & omnes ut seipsum amare. Assiduè se exercet in humilitate, & charitate, in patientia, & obedientia, in lectione, & meditatione, in amorosis suspiriis, & bonis operibus. Superiorem amat ut patrem, honorat ut Dominum, audit ut doctorem, obed-

dit

dit ut Christo. Confratres omnes in Domino amat, omnes meliores se reputat, omnes bono exemplo ædificat, patienter supportat, & pro posse consilio & auxilio adjuvat. Ut tranquillitatem mentis conservet, infima petit, silentium custodit, seipsum non ingerit, non contradicit, neminem judicat, & omnia indifferenter de manu DEI accipit. Domini cogitat DEUM ubique presentem, & omnia videntem, resistit tentationibus inimici, cor a pravis cogitationibus purgat, vitam ac mortem Christi perpetuo recolit, semper aut legit, aut studet, aut orat, & versatur in cella, quasi esset in celo. Extra claustrum Religiosam gravitatem, ac modestiam servat, portas sensuum diligenter custodit, de rebus spiritualibus loquitur, vanis & novis non attendit, curiositatem compescit, breviter se expedit, & cito domum redit. Fugit mulieres ut incarnatos demones, proprium amorem & iudicium, ut infernum, otium ut pulvinar diaboli, tepiditatem ut pestem, & quodlibet peccatum amplius quam mortem. Nec non.

5. Noster bonus Religiosus est Rector & non raptor : speculator, & non spiculator : dispensator, & non dissipator : ad omnem obedientiam resolutus, & nulli dissolutus, nullâ injuriâ fractus, & omnibus omnia factus. Est neglector quietis, appetitor laboris, fugax voluptatis, patiens abjectionis, impatiens honoris, amans orationis, redamans compunctionis. Est impiger in divinis laudibus, stabilis in Ecclesia, sobrius in mensa, pauper in pecunia, dives in conscientia, placidus in colloquiis, sapiens in sermonibus, prudens in omnibus, totus DEI, cui se per sua vota quàm perfectissimè obtulit, ac in dies offert.

6. Memorant nostri Annales 1. p. 1. 1. c. 73. Christum aliquando se se suo Francisco spectabilem obtulisse, atque ut trinam ipsi oblationem faceret, præcepisse. Cui vir Seraphicus; Atqui nôsti Domine, me totum jam pridem ex assuetuum esse, quid porrò offeram? cui Dominus: Francisce, mitte manum in sinum, & quod ibi inveneris, offer. Paret S. Pater, & ecce nummum aureum
fat

fat grandem in sinu offendit, & ut in
 manum venerat, Domino offert. Jussus
 iterum, & tertio sinum repetere, binas
 denuo monetas, quasi priori gemellas
 extraxit, Dominoque obtulit. A quo
 mox didicit, eo triplici munere auream
 obedientiam, pretiosam paupertatem,
 & inestimabilem castitatem designari.
 Has monetas noster Religiosus DEO
 integre donat, dum vota sua ad un-
 guem observat, omnia Domino conse-
 crat, & sic eidem se totum in holocau-
 stum ut Sacerdos simul & hostia immo-
 lat. *Cum quis suum aliquid, docet S. Gre-
 gorius Hom. 20. in Ezech. DEO vovet,
 sacrificium est; cum vero omne quod habet,
 omne quod vivit, omne quod sapit, omni-
 potenti DEO voverit, holocaustum est.* Et hoc
 Religiosus est, quantus quantus est,
 DEI est, totus in DEI obsequium im-
 penditur, cui se non solum quoad a-
 ctum, sed etiam quoad potestatem, &
 libertatem plenissime dedicavit, ac im-
 molavit; ita, ut jam nec velle, nec face-
 re aliud possit, quam quod vovit, &
 gaudet sibi jam non licere, quod alias
 cum suo detrimento licuisset.

7. Quotidie obfirmat animum, ne proclivitate naturæ in deteriora abripiatur: Omni cura advigilat, ne vetus homo insensibiliter ad creaturas, ad carnem propriam, ad vanitates sæculi, & relaxationes dilabatur; & ne paulatim novitius fervor intepescat, se hodie Religiosæ vitæ institutum inchoasse existimat: Hoc solum curat, ut DEO placeat, omnes partes veri Religiosi adimpleat, Regulam & statuta quàm rigidissimè observet, & desiderium desiderio, studium studio, virtutem virtuti, ac perfectionem perfectioni adjiciat. Si verò contingat eum ex obreptione, inconsideratione, aut oblivione in quosdam nævos defectus, aut imperfectiones cadere, protinus se recolligit, culpam agnoscit, magno spiritûs fervore resurgit, puniri desiderat, se emendat, & omne damnum magnò animæ suæ lucrò reintegrat. *Scimus, quoniam diligentibus DEUM omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocati sunt sancti. Rom. 8. 28.*

8. Abbas Pambo (in vit. SS. Patr. de obe-

obedientia.) Juniores suos Monachos hoc modo adhortabatur: *Talis debet esse Religiosus, quale corpus mortuum, quod neque voluntatem habet, neque sensum. Aut qualis baculus in manu senis, qui eò ad arbitrium utitur.* Vita nostri Religiosi est mors; ita ut verè cum Apostolo dicere valeat: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.* Galat. 2. v. 20. Quemadmodum enim vitâ functus, res mundanas non ampliùs prosequitur, cupiditate caret, jure ad res à se possessas excidit, neque ulla motione vitæ agitur: Ita & ille toti vitæ sensuali mortuus nō ampliùs appetit, sed totaliter agit vitam spiritualem. Vivit jam non ex corruptæ naturæ legibus, sed ex spiritûs & gratiæ præscripto. Mens ejus semper sibi constat, semper est fixa in ratione, semper firma in studio placendi DEO, nihil curat, quid quid vel prosperi, vel adversi extrinsecus accidat. Et hæc demum est summa quies, ac maxima felicitas: Mundum ex integro despiciere, & quæ mundi sunt negligere.

9. Et sic mortuus conversationem suam

suam in coelis habet, vita ejus est quædam altitudo animi, stans erectus super omnia, quæ in mundo sunt, omnia subter se habet, omnia despicit, omnia pro nihilo ducit, & ultrò affluentia ut lucum & stercus abominatur. Verbò: vivit vitam prorsus felicissimam, spirituales, liberam, servitute vitæ sensualis exemptam, ac quodammodo gloriosam; sicut enim corpus gloriosum præditum est dotibus claritatis, agilitatis, impassibilitatis, & subtilitatis: Ita hæc dotes communicantur Religioso vitæ sensuali mortuo. Est dos claritatis in ejus intellectu, quæ divinas monstrat veritates: Est dos agilitatis in ejus voluntate, quâ tam prompta redditur ad omnem DEI nutum, ut continuò idem velit, quod DEUS: Est dos impassibilitatis in ejus appetitu concupiscibili, quâ dotatus nullo carnalium voluptatum sensu afficitur: Est denique dos subtilitatis in ejus irascibili, quâ roboratus perrumpit difficultates omnes, quasi nihil obstaret in virtutum executione. Nunquid ita vitam perfectorum vivere gloriosum est? ita per omnem modum. Nonne & tu velles eam vivere? utique.

Ne affirma, nisi velis tibi ipsi emori,
nam obtineri non potest sine hac morte.
Morere, & vives.

E X A M E N.

De Obedientia.

Obedite Præpositis vestris, & subjacete eis, ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes, hoc enim non expedit vobis. Heb. 13. 17. Superior DEI vi-ces gerit, quidquid præcipit ille, ac si Deus ipse præciperet, accipe. Siccine huc usque obedivisti? habet vera obedientia suas quatuor dimensiones: *altitudinem, profunditatem, latitudinem, & longitudinem.* *Altitudo* non solum requirit, ut subditus exteriores potentias ad opus applicet, sed etiam ut suam voluntatem ac judicium, Superioris voluntati ac judicio conformet, mandata ejus non discernat, intentionem non discutiat, magnam æstimationem de eo concipiat, & propter DEUM eidem in omnibus acquiescat. An ita facis? *Profunditas* in eo sita est, ut te non tantum majoribus, sed

sed etiam minoribus subicias. Sanctissimus noster Patriarcha uobis horæ Novitio erat obtemperare paratissimus. Item, ut ad vilia quæque ministeria te abicias. Fuistine indifferens æquè ad honoratiora ac abjectiora? *Latitudo* in eo est posita, ut non solummodo in illis, quæ sub peccato à superioribus præcipiuntur, sed etiam, quæ sinè tali obligatione imperantur, imò & in iis, in quibus solùm Prælati voluntas advertitur, promptè obediatur. Amplexarisne hanc latitudinem? *Longitudo* denique in eo consistit, ut obedientiam præstes usque ad mortem, & nullam unquam prætendas excusationem. Dic, an nunquam pro tuo damno nolle, dixeris te non posse? sit ergo imposterum tua obedientia voluntaria sinè contradictione, strenua sinè desperatione, prompta sinè dilatione, devota sinè dedignatione, simplex sinè discussione, jucunda sinè perturbatione, humilis sinè elatione, perseverans sinè cessatione, universalis sinè exceptione, totalis cum plenissima subjectione, &c.

MEDITATIO SECUNDA.

De Religiosa Paupertate.

Punct. 1. *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum.* Matth. 5. 3. Bene nota: Non loquitur de futuro, sed de præsentī, non dicit *erit*, sed *est*; paupertas enim est quoddam cœlum in terra. In cœlo est perennis securitas, paupertas est segura & sinè cura: In cœlo sunt veræ divitiæ, sola voluntaria paupertas possidet omnia, *nihil habentes, & omnia possidentes.* 2. Cor. 6. 10. Divitem facit contenta voluntas, non obtenta facultas. In cœlo est plena satietas, paupertas voluntaria semper in satietate vivit, quia nihil concupiscit: In cœlo est æterna lætitia, paupertas jucundatur in sanitatis conservatione, quam sollicitudo divitiarum destruit, delectatur in animi tranquillitate, quam divitiarum amor perturbat, lætatur in conscientia suavitate, quam divitiæ discruciant: In cœlo est jucunda societas, paupertas tollendo *meum ac tuum* frigidum illud verbum, veram generat ac

1

con-

conservat familiaritatem: In cœlo est gustûs nostri plena saturitas, paupertas esurientis appetitum delectat, dives, langvente appetitu, super appositas epulas nauseat. Avarorum vita mortui convivio est similis, omnia enim cum habeat, qui delectetur habet neminem. O quàm multa habet Religiosus, qui nihil habet, quia quod vult, id omne habet. Exue affectum ad omnia, & solùm anhela ad cœlestia, &c.

Punct. 2. Tobias Tobiam, senior ille suum juniorem quondam consolabatur: *Noli timere fili mi; pauperem quidem vitam gerimus, sed multa bona habebimus.* Tob. 4. 23. Paupertas voluntaria omnibus mundi bonis est melior. Hæc est, quæ peccatorum instrumenta tollit, peccata præterita expiat, & ab inutili rerum caducarum occupatione nos liberat, paupertas juvat ad virtutum multiplicationem, meritorum exaltationem, cordis quietem, bonorum spiritualium dulcedinem, & cœlestem hæreditatem. *Magna felicitas Christianorum,* inquit S. Augustinus Ser. 28. de verb. Apost.

Apost. *ut paupertatem faciant pretium regni cælorum. Non displiceat tibi paupertas tua, nihil ea potest ditius inveniri: Vis nosse quàm locuples sit? cælum emit. Æstima proinde ex mercede pretium, & cogita, multi te esse pretii, præstare, quàm multa pretiosa possidere. Paupertas non debet censerī in Classe malorum. Non ille, qui plura habet, sed ille, qui nihil cupit beatissimus est. Quid enim est beatitudo? est summa inopia cupiditatum. Qui non cupit, non eget, & in hoc sensu pauper DEO est simillimus; & hinc etiam beatissimus. DEUS nulla re ad usum sui eget, cui consimillimus erit, qui minimo indigeat, & nihil cupiat. O DEUS! nimis avarus & in te injuriosus essem, si tu mihi non sufficeres! si solus hujus mundi thesauros omnes haberem, propter te relinquere vellem, &c.*

Punct. 3. Quò locò hujus mundi divitiæ habendæ sint, JESUS suò exemplò docuit, quando dixit: *Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos, filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. Matth. 8. 20. Nascitur in stabulo, reclinator*

in præsepio, tegumentô involvitur pauperculô, inops remanet totô vitæ spatiô; ac denique in cruce non habuit potum frigidæ, quâ sitim extingveret, nec aliquid proprium, quod in suos testamenti vice divideret, nec linteum, quô nuditatem suam tegeret, nec proprium sepulchrum, in quo exanime corpus requiesceret. Hinc pauperum Patriarcha Franciscus dicere solebat: *Wading. Tom. 3. Collat. 5. Paupertatem noveritis, fratres charissimi, virtutum esse Reginam; quia in Rege Regum, & in Regina Matre ipsius tam præstanter effulsit.* Propter nos egenus factus est, cum esset dives, ut nos inopiâ ejus ditaremur. Disce, ô Religiose, à Christo voluntariam paupertatem, disce, unde dives factus sis, disce unde ditior fieri possis. O paupertas, quàm gloriosa es, propter quam DEI Filius descendit de cœlo! quàm exaltata, quæ refulges in JESU! quàm dives, cui homo debet omnia, & quæ homini dat omnia! Et quid ultra terræ crepundiis impediior? paupertas pennas habet, volabo, & requiescam, prævolat
vul-

vulneratus meus Seraphim, diu noctú-
que ingeminans: DEUS meus & omnia.

LECTIO VESPERTINA.

Vita mali Religiosi.

1. Refert Wadingus noster ad Ann.
1219. ultra quinque millia fratrum
Franciscanorum propè Assisium ad co-
mitia generalia convenisse, serióque de
sua, totiúsque orbis reformatione tra-
ctâsse. Commovit hic Conventus Re-
ctorem tenebrarum, ut convocatô mul-
torum millium suorum conciliô, non
longè ab illa Franciscana acie positô, co-
mitia comitiis, & consilia consiliis oppo-
neret? Multorum dæmonum in medi-
um allata sunt arbitria; unius tamen ex
astutioribus præ cæteris probatur. Cum
probis viris, inquit, non tam agendum
esse aperto Marte, quàm arte: Eam por-
rò se excogitâsse rationem eos paulatim
enervandi: Omnes adhibendas esse vi-
res, ut in hoc sodaliticum recipiantur
nobiles, docti, & pueruli: Nobiles, ut
vivant inter eos lautiùs, suspirantes ad
delicias, quibus enutriti sunt: Docti, ut

suis scientiis tumentes viam destruant humilitatis : Pueruli, ut relaxent Regularem disciplinam, quam molliuscula membra perhorrent. Optimum cunctis tenebrarum Principibus visum consilium, operéque complendum. Porro secretum hoc conciliabulum non latuit Franciscum; attamen à DEO confortatus statuit, ad nostram societatem neque nobilibus, neque doctis, neque puerulis aditum esse præcludendum: Non nobilibus, quia eorum vocatio sincerior, transitus ad summam paupertatem laudabilior, conversio ad alios trahendosefficacior, institutóque honorabilior: Non doctis, quia eorum scientia Evangelicæ vitæ sequacibus necessaria, & ignorantiam repellit cæterorum: Non denique puerilis, quia dicit Dominus: *Sinite parvulos venire ad me.* Marc. 10. 14.

2. Religiose irreligiose, clamose, scandalose, vane, vage, prodige, tepide, sacrilege, dissolute, in te uno dæmonum astutia reperit, quod per nobiles, doctos, & puerulos in effectum redigere statuit. Tu instar nobilis in arce affectas dele-

delectationes, abhorres mortificationes, tuæ cuti plùs æquò times, tuæ carni plùs æquò parcis, tuo corpori plùs æquò formidas, & interim totis desideriis corporis commoditatibus inhias. Ut quid ad vomitum redis? absterreat te vox Christi, dicentis: *Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno DEI.* Luc. 9. v. 62. Tu, tu Religiose Cosmophile, ad instar elati Doctoris in altis habitas, promotiones quæris, confratres despicias, suspici cupis, & in omnibus singularitatem ostendis. Pungat te melleus pariter & aculeatus Bernardus Homil. super missus. *Video, inquit, quòd non parùm doleo, post spretam seculi pompam, non nullos in schola humilitatis superbiam magis addiscere, ac sub alii mitis, humilisque magistri magis insolescere. Non patiuntur in contemptu haberi, qui in sua domo non nisi contemptibiles esse poterant, ut, quia videlicet ubi a pluribus honores appetuntur, ibi locum habere non meruerunt, saltem ibi honorabiles videantur, ubi ab hominibus honores contemnuntur.* Tu, tu semireligiose, es ille puer, qui delicatulus,

lus, laxè vivendo, Regularis disciplinæ observantiam enervas, multiplices recreationes procuras; ac tua damnosa tepiditate tam confratres, quàm sæculares scandalizas. Unô inhonestô ac minùs Religiosô verbô aut factô plùs destruis, quàm alii millenis suis bonis exemplis ædificant. Excitent te verba beatissimi Patris nostri Francisci in fratres, scandalosè viventes, fulminata: *A te sanctissime Pater, & à tota cælesti curia, & à me pauperculo sint maledicti, qui suô malô exemplô consumunt, & destruunt, quod tu per sanctos fratres hujus Ordinis adificasti, & adificare non cessas.*

3. Prô dolor! multi propter amorem Domini nostri J E S U Christi ad relinquendos dulcissimos affectus, parentes, germanos, sorores, divitias, mundique delicias fortissimi, in monasterio aliquamdiu ferventissimi, ad exequenda communia ordinis officia frequentissimi, ad custodiendas Regulas, etiam minimas, perfectissimi fuêre; tandem verò ad declinandas negligentias, ad expugnanda vicia levissima, ad servandas Regu-

Regulas observatu facillimas infirmi ac desidiosi fiunt, necessitates fingunt, excursions quærunt, chorum, recollectiones, meditationes, disciplinas, &c. prætexta excusatione fugiunt, omittunt, negligunt. Eò ventum est, ut licet pudor neget Apostasiam corporis, *tempor tamen paulatim ingerat Apostasiam cordis.* S. Bernard. sup. Psal. 90.

4. Videt hoc pia Mater, sancta Religio, sibi que ipsi identidem ingeminat: *Multiplicasti gentem, non magnificasti letitiam.* Isaia 9. v. 3. Genuisti sub ovina pelle lupum rapacem, sub habitu Religioso hominem sæcularem, imò ipsi sæcularibus pejorem. Melius ei fuisset, si in mundo mansisset; periculosiores passiones nutrit in monasterio, quàm habuisset in sæculo; perdidit mundi sectatorem, nec fecit Christi imitorem; profitetur vitam cœlestem, & tenet conversationem scelestam, triplò plures habet propensiones ad vanitates, quàm ad virtutes. Sic est, annuit Dionysius Carthus. de profect. spirit. Art. 14. *Nisi Religiosa persona conetur quotidie se in-*

tus purgare, motus, & impetus passionum refrænare, & coram DEO dignè proficere; efficitur multò incorrigibilior, durior, & peior in claustrò, quàm erat in sæculo.

5. Religiosus noster irreligiosus verè quoddam monstrum est; participat enim aliquid de Religione, & aliquid de mundo: Sic servit Ordini, ne offendat mundum, sic convivit suis confratribus, ne deserat sæculares, sic consecrat cor suum DEO, ut illud etiam possideat sæculum, sic invigilat animæ, ut etiam corpus habeat suas commoditates, quid sequitur? totalis ruina. Devotissimus Landspergius absolutè dicit l. 1. Epist. 42. cum hominibus multam noticiam habere, omninò contrarium est Monasticæ professioni. Sicut stillicidium tandem durissimum cavat lapidem: Sic nimia cum sæcularibus familiaritas paulatim rigorem emollit Ordinis, mundus, qui utcunque, durante Noviciatu, in corde aruerat, revirescit, novæ species redeunt, relictae vanitates denuò adorantur, & fiunt posteriora pejora prioribus. *Commixti sunt inter gen-*

tes, & didicerunt opera eorum, & ser-
 uerunt sculptilibus eorum. Psal. 105. 35. Pi-
 scis extra fluvium, & Monachus extra
 monasterium uterque tendit ad interi-
 tum. Sæculares ei affricant suas affectio-
 nes, tranctantur nugæ, miscentur scur-
 rilitates, laudantur facetiæ, nobile tem-
 pus jocando teritur, fama proximi lædi-
 tur, respectus minuitur, Religiosa gra-
 vitas perditur, omnes sensus periclitan-
 tur, & ad illicita objecta invitantur.
 Quid ultra? vix unquam ad cellam re-
 ditur sinè lapsu.

6. Ecce jam furtivè extorsisti à tuo
 Superiore licentiam exeundi, quò pu-
 tas sociò? meo confratre, reponis, quem
 mihi Prælati assignavit. An non eti-
 am aliò? S. Thomas à villa nova Conc.
 2. de Dom. 1. Quadrag. tibi etiam certi-
 um ostendit, dum dicit: *Religiosum extra
 cænobium ducit Satan, ut sic per plateas va-
 gantem libidine inficiat, curiositate sauciet,
 ambitione inflat, curis secularibus disturbet,
 & à devotionis fervore distrahendo tepesfaciat,
 & infrigidet.* Ais, sunt mei parentes, con-
 sanguinei, & propinqui, quos frequen-

to. Audi, quid tibi Christus respondeat. Matth. 10. v. 37. *Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus.* Et planè servo DEI visitationes parentum semper nocivæ sunt: Aut enim sunt divites aut pauperes, utrobique laqueus. Si sint personæ divites, insignes, & in deliciis viventes, loquentur de suis diverticulis, & recreationibus, de suis vanitatibus & negotiis sæculi, de cibo & potu, & sic ingerent suo filio appetitum ad pingves ollas Ægypti, quas reliquit. Si sint pauperes, enarrabunt suas misèrias, & sic eum suarum afflictionum reddent participem, reversus in cellam mirè exagitabitur. Hinc providè S. Basilus c. 20. Const. Monast. *A propinquis, amicis, parentibusque animi affectione nos tam longè oportet esse disjunctos, quam longè eos, qui jam sunt vitâ sancti, à vivis videmus distare.*

7. S. Hieronymus, cui oppidum carcer, & solitudo Paradisus erat expressè dicit Epist. ad Heliod. *Monachus in patria sua perfectus esse non potest, perfectum autem esse nolle, delinquere est.* Si Religiosus ab
intenc-

intentione & studio perfectionis revocat
 animum, tunc ut impostor & hypocri-
 ta pernegat statum suum. Ne succense-
 as mihi simulator, quòd te hypocritam
 nominem, es etenim: Exteriùs portas
 Religiosum, hoc est, perfectionis pro-
 fessorem, & interiùs revera deposuisti
 animum proficiendi. Dum vota nuncu-
 pâsti (S. Thom. 2. 2. q. 185. a. 5. ad 2.)
 te sub mortali ad perfectionem tendere
 obligâsti. Ubi est jam perfectionis studi-
 um? ubi perfecta morum conversio? ubi
 illibata Regulæ observatio? si nihil, nisi
 ad quæ sub lethali teneris, observes, si
 Religionis silentium, frequentationem
 chori, & hujusmodi omnino non cures,
 te in perpetuo peccati mortalis statu vi-
 vere non dubites. Et quia non vivis se-
 cundùm tuam tot gratiis prænantem
 vocationem, acquiris tibi ipsis sæculari-
 bus graviores damnationem; sicut e-
 nim bonus Religiosus communem for-
 tem sanctorum in cœlis transcendit, ita
 malus in inferno infra promiscuam da-
 mnatorum turbam descendit.

8. DEO sint laudes, inquis, ego non
 sum

sum talis, qualis hîc depingitur. DEI, Ecclesiæ, ac Regulæ meæ præcepta ut-
 cunque servo, hîsce etiam sæpè super-
 erogatoria adjicio. Hem! novum san-
 ctum cras confestim canonizandum!
 debuisssem dicere: Cras fortè ex ore DEI
 evomendum. Dicit enim Dominus
 Apoc. 3. 15. *Utinam frigidus esses aut ca-
 lidus, sed quia tepidus es, & nec frigidus,
 nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.*
 Quid tibi videtur? quam aquam censes
 tepidam? illam, ais: quæ nec frigida est,
 nec calida, bene: & ex ore tuo te judi-
 câsti, tu enim talis es. Frigidum esse,
 est esse deditum magnis, & manifestis
 criminibus &c. talis non es. Fervidum
 esse, est habere illam animi demissio-
 nem, quæ contemptum, amet illam pa-
 tientiam, quæ adversis delectetur, eam
 resolutionem, quæ eligat millies mori,
 quàm DEUM vel in minimo offendere,
 talis non es, ergo es tepidus ex ore DEI
 evomendus. Tepidum esse, est frequen-
 tare Sacramenta, sed sinè debita præpa-
 ratione, est exercere virtutes, sed sinè
 molestia, est pro libitu divinas inspirati-
 ones

ones vel acceptare, vel rejicere, talis omninò es: de Evangelio & de mundo aliquid participas, verbò: Est tepidus, & in majori periculo æternæ damnationis, quàm frigidus; promptiùs enim se ad meliorem frugem recipiet frigidus, quàm tepidus, malus sæcularis, quàm negligens Religiosus, Publicanus, quàm Pharisæus. Quare? ideo, quia frigidi faciliùs sui frigoris periculum cognoscunt, quàm tepidi sui teporis, illi non tot divinis gratiis & bonis occasionibus abusi sunt, sicut isti. Et in hoc periculoso tepiditatis statu tu versaris Religiose; sicut enim non es in frigore & graviori flagitio, ita nec existis in fervore, & summa dilectione, & nisi te emendes, proximè ex ore Dei evomendus, & ab eo derelinquendus es.

9. Rogo te per vulnera JESU Christi & S. Francisci, propone meliora, sequere saniora. Audis tot DEI inspirationes, tot Superiorum admonitiones, tot mensæ lectiones; dirigeris tot seniorum consiliis, intueris tot bona exempla, existimularis tot juniorum ardore, invitaris
tot

tot æqualium pietate ; hæc si haberet mundanus vel pessimus , fieret piissimus. Redi ad frugem. Cùm mundo nuntium remittebas , & in Religione vota emittebas , magnò tunc tuæ perfectionis ac salutis desiderio ardebas. Illi stimuli , illæ rationes , illa argumenta , quæ te tunc permovebant , æquè modò vera sunt , ac tunc erant. Minusne nunc amabilis DEUS ? minusne tu illius servus ? minusne perfectio appetenda ? ut quid ergo de tuo fervore remisisti ? & proposita tua infregisti ? ut quid sanctam Religionis terram calcas , & probi hominis locum occupas ? ut quid frater musca confratrum labores devoras , & sacrilegè sacram Eleemosynam dilapidas ? *Filii sanctorum sumus.* Tob. 2. 18. Illi in omni pietate , justitia , & perfectione te præcesserunt , tuum est , eos strenuè sequi , & cum illis æterna præmia consequi.

E X A M E N.

Circa Religiosam paupertatem.

Seraphicus noster Patriarcha , sanctissimam paupertatem (S. Bonav. in vit.)

vit.) modò Matrem, modò Sponsam, modò Dominam, modò Reginam appellabat. Quo affectu & effectu hanc Matrem & Sponsam colis? huic Dominae & Reginae obedis? an votum paupertatis nunquam violas? nihilque superfluum retines? libenterne emendicas, quæ tibi sunt necessaria? an petis semper licentiam à Superiore, si ab extra aliquid accipis? utique non fovebis affectum ad rem quampiam? in victu & vestitu qualem te præbes? num re aliqua tanquam propriâ uteris? num eligis vilissima? quo in loco sunt apud te sacrae Eleemosynæ? in munusculis dandis & recipiendis qualem te præstas? dare quæquæ & accipere pro libitu, superflua habere, singularia à sæcularibus procurare, pretiosa appetere, affectum ad aliquid tenere, & diutiùs, quàm opus est retinere, à paupertatis amatoribus alienum est, an etiam à te? ob reverentiam pauperrimi Jesu altissimam sequere paupertatem, memor verborum ejus: *Qui non renuntiat omnibus, que possidet, non potest meus esse discipulus.* Luc. 14. 33.

MEDITATIO TERTIA.

De Castitate.

Punct. 1. *Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati; Virgines enim sunt, hi sequuntur Agnum quocunque ierit.* Apoc. 14. 4. Nihil sublimius Virginitate, Virgines quantum mortalibus licet, sunt æmulæ sanctissimæ Trinitatis. *Prima Trias Virgo est.* Canit Nazianzen. in Carm. de Virg. Nihil excellentius castitate, DEUM ipsum meretur Sponsum, tanta est unio inter Christum & Virgines, ut hæc illum sequantur quocunque ierit. Nihil DEO gratius castitate, universim omnes Apostolos diligebat JESUS, singularia tamen teneritudinis indicia testari voluit erga S. Joannem ob ejus eximiam puritatem, huic Virgini Virginem Matrem suam in cruce commendavit. Nihil dignius castitate, Virgo illius est Mater; cujus DEUS est Pater. Nihil Angelis similius castitate, superat Angelus Virginem felicitate, Virgo Angelum fortitudine. Nihil utilius castitate, quanto quis fuerit ab omni impuritate remotior, tanto erit divinis bonis ac donis reci-

recipiendis aptior. Postulet à DEO Virgo quæcunque voluerit, facile omnia impetrabit; nihil enim Sponsus Charissimæ Sponsæ denegabit. O JESU Sponsæ & corona Virginum, scio, quòd non possim esse continens, nisi tu dederis &c.

Punct. 2. *Non permanebit spiritus in homine in æternum, quia caro est. Gen. 6. v. 3.* Dulcis est spiritus DEI, sed animalis homo non percipit ejus dulcedinem. In cœlis singularis quædam voluptas destinata est eximiis pudicitie cultoribus; imò & in terris maxima voluptas est, vicisse voluptatem. Non est hoc voluptatem relinquere, sed sensualem cum spirituali, turpissimam cum gloriosissima, falsam cum vera, & brevem cum æterna permutare. Svavè est svavitatibus lubricis abstinere, & intus in puro corde DEUM tenere; DEUS enim est omni voluptate dulcior, dulcia respicienti, omni gaudio jucundior, gaudia transitoria contemnenti, omni bono melior, carnem & sanguinem spiritui subjicienti. Plus cruciat transacta voluptas, quàm præsens delectabat. Si turpe

pe quid admiseris, miser eris: Affliget te sensus poenitentiae, torquebit te stimulus conscientiae, & insuper remanebit solutio poenae. Apage turpis voluptas, deosculor te pulcherrime JESU, tu, qui posuisti laevam sub capite meo, & dexteram tuam amplexaris me, fortiter ama me, ut castè diligam te, & sic jam me nulla tentatio separet à te, &c.

Punct. 3. Job rem acu tetigit, dum in praesentiarum tale pactum pepigit: *Pepigi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de Virgine.* Job. 31. 1. Bene, optime; venit enim à minore ad majus, nec est sat magna securitas, ubi periclitari potest castitas. Multi diu castè vixerunt, & tamen postea ceciderunt. Spiritus fornicationis nulli ætati, nulli sexui, nulli conditioni parcat, fugatus redit, mortificatus reviviscit, debellatus bella movet, prostratus resurgit. Illicita voluptas est mera pravitas ac brevitās, mera vanitas & falsitas, mera corruptæ naturæ anxia quædam cupiditas, quam prius amissam quàm admissam senties, cujus adire abire, cujus esse fuisse, & ta-
men

men sæpius incautos superat, quàm superatur. Vilior, turpior & abominabilior est, quàm ut detecto vultu recipiatur; hinc utitur stratagemate, & exiguis aspectuum, verborum, munerum, familiaritatum velitationibus ut cladem inferat, proludit, & quisquis sibi ab his præludiis non præcavet, occupatur. *Hæc sunt arma*, dicere solebat sanctissimus noster parens (Wading. in opusc. S. Francisc. mihi fol. 506.) *quibus dirumpitur anima casta, visus, alloquium, contactus, oscula.* Utinam hoc experientia non docuisset! turpè est per adulterium fidem frangere Sponso terrestri, infinite turpiùs fidem votò Religionis firmatam infringere Sponso cœlesti. O JESU, anima mea per votum castitatis tibi desponsata est, nec alium admittet amorem &c.

D I E S S E X T A.

Sanctissimo Ordinis tui Fundatori
consecranda.

Oratio jaculatoria : O JESU *vita anime
meae, fac sequi ac diligere te, dum vis
vivere me.*

MEDITATIO PRIMA.

De Imitatione Christi.

Punct. 1. Pater cœlestis desuper ex
lucida nube clamat: Matth. 17. 5.
*Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene
complacui, ipsum audite.* Omnes Christi-
ani sed vel maximè Franciscani tenen-
tur ad imitationem Christi; hoc Franci-
scus suis præcepit, dum Regulam suam
ita incepit: *Regula & vita fratrum Mino-
rum hæc est; scilicet Domini nostri JESU
Christi sanctum Evangelium observare.* Lo-
quitur JESUS non solùm verbis, sed & fa-
ctis, verbis ut credas, factis, ut facias.
Si membrum Christi es, necesse est, ut
sequaris caput tuum. Professio Christia-
ni est, sequi Christum. *Christiani nomen,
verba sunt Magni Augustini de vit.
Christiani. Ille frustra sortitur, qui Chri-
stum*

stum minimè imitatur, quid enim tibi prodest vocari, quod non es? sed si Christianum te esse delectat, quæ Christianitatis sunt gere, & merito tibi Christiani nomen assume. Quidquid fecit Christus, nobis disciplina est faciendi: Ipsius vita est nobis vivendi forma, & omnis ejus actio, nobis agendi norma. In hoc sita est Religiosi perfectio, ut sit quàm simillimus Christo. Si vis salvari, Christum studeas imitari, non pigeat sequi, quem vis consequi. O Jesu, trahere me post te, ut sequar te: Sequar te in humilitate & charitate, &c.

Punct. 2. Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis. Joan. 13. 15. Quidquid Christus jubet, fecit: Jubet orare, jejunare, amare, priùs oravit, jejunavit, amavit. Quid dubius hæres, miles ducem sequi? prior ivit ille in hostes, prior sanguinem fudit, prior crucem passus est: Imitare, non potes hoc duce errare. Retinent te mundi amores & honores, divitiæ & deliciae, difficultates & austeritates, dirumpe hæc vincula, meræ opiniones sunt, si dulcis est mundus, dulcior erit Christus.

stus. Audi Christum dicentem tibi: Omnia terrena *quid ad te? tu me sequere*. Joan. ultimo v. 23. Si non sequeris me, persequeris me: Si non mecum es, contra me es. Ego sum ad cœlum via, per quam ambules: Veritas, pro qua curras: Vita, in qua permanear. Ne ab erres, via sum, ne decipiaris, veritas sum, & ne moriaris vita sum. Via regia veritas falli nescia, vita æterna. Peregrinus, dum semitam, ne aberret, interrogat sive dirigatur ad dexteram, sive ad sinistram, sive ad ascensum montis, sive ad descensum vallis, illi perinde est dummodo illa via ducat ad viæ metam. Monstrat Christus suâ vitâ viam ad patriam, sic te geras in hac vita, ut peregrinus in via. Arcta, aspera, & dura quidem est via, sed durius erit audire: *discedite à me maledicti in ignem æternum. Domine, ecce! relinquam me ipsum & omnia, ut sequar te, & consequar in te omnia, &c.*

Punct. 3. Fabricando fabri fimus, & Christum imitando Christiani effici-mur. Itaque *inspice & fac secundum exemplar*

plar, quod tibi in monte monstratum est.
 Exod. 25. 40. Aspice, inspice: Aspice
 Jesu corpus, & videbis multiplicem do-
 lorem; inspice cor, & videbis ardentem
 amorem; imitare dolentem, quia si hîc
 cum ipso dolebis, ibi cum eo pariter
 gaudebis: Imitare diligentem, amat e-
 nim ut ametur, amor similes aut repe-
 rit, aut facit. Aspice, inspice: Aspice
 Jesu humanitatem, inspice divinita-
 tem: Illius imitare humilitatem, pau-
 pertatem, &c. hujus admirare majesta-
 tem, potestatem &c. Aspice JESU vi-
 tam bonis operibus plenissimam, inspi-
 ce JESU animam omnibus virtutibus
 exornatissimam. Aspice accuratè JESU
 virtutes, inspice perspicaciter tua vicia;
 confer dein ejus vitam cum tua, & re-
 cognosce, quòd JESUS sit humilis & tu
 superbus: Quòd JESUS sit mansuetus,
 & tu iracundus &c. Estne hoc facere se-
 cundùm exemplar tibi ad imitationem
 propositum? *Non dedignetur, quod fecit
 Christus, facere Christianus.* S. Augustin.
 Tract. 58. in Joan. Reprobus est, qui
 Christo, prædestinatorum capiti, disti-
 milis

milis est. Domine vocâsti me venire post te, ecce adsum. Malo temporalibus egerere, quàm omnia habere, despici, quàm suspici, cruciari, quàm delectari, quia tu egerere despici, ac cruciari voluisti &c.

LECTIO MATUTINA.

De Mortificatione.

1. Vindictam, Religiose, vindictam in clamito, moriatur hostis tuus, reus est mortis: Moriatur. Hostis tuus infensissimus tibi ipsi tu ipse es: Omnibus ex integro ignosce, tibi ipsi verò nunquam. Tu, tu animam tuam trucidâsti, quia mortaliter peccâsti. Tu, tu Filium DEI rursus crucifixisti, quia tot scelera commisisti; dignum proinde est, ut nos ipsos morti adjudicemus, qui toties Filium DEI, & animas nostras occidimus. *Vindicemus in nobis*, inquit Simon de Cassia l. 13. *injuriam Domini nostri, & quantum possumus nos conculcemus, dicentes unusquisque intra se: Si pro peccatis meis Dominus ita vilificatus est, quomodo mea vilitati & afflictioni parcere potero, qui peccavi?*

2. Prima in schola Christi lectio est

caro

carnis mortificatio : *Si quis vult venire post me , abneget semetipsum , & tollat crucem suam quotidie , & sequatur me . Qui enim voluerit animam suam salvam facere , perdet illam : Nam qui perdidit animam suam propter me , salvam faciet illam . Luc. 9. v. 23. & 24. Bene nota : Si vis Christi & cum Christo esse , debes , cum eo crucifixus esse : Nunquam in cubiculo hominis suis voluptatibus addicti repertus est JESUS : Inter spinas in cruce est mortuus , & nullibi libentiùs , quàm inter spinas & rigores commoratur . Ante suum discesum volens suis lectionem charitatis præscribere , elegit pro cathedra crucem , pro carta propriam carnem , pro atramento sanguinem , pro calamo clavos & scripsit ; *crucifixus sum* . Hanc lectionem Paulus didicit , vitâ expressit , & subscripsit : *Mundus mihi crucifixus est , & ego mundo* . Gal. 6. 14. Vidit hoc Antiochenus Antistes Ignatius & exclamavit : *Amor meus crucifixus est : Non placet mihi voluptas vite hujus , Christo crucifixus sum* . Epist. ad Rom. Audivit hoc purpuratus noster Bonaventura , & suspiravit :*

Sinè vulnere nec volo , nec possum vivere , cum aspicio DEUM meum pro me vulneratum. in vit. Alii servi DEI fecerunt similiter , dicente Apostolo Galat. 5. 24. *Qui Christi sunt , carnem suam crucifixerunt cum vitiis , & concupiscentiis suis.* Perlustra omnes omnium sanctorum vitas , & invenies eos omnes carnem suam mortificasse , abnegasse , & spiritui subjugasse.

3. Et hoc nec immeritò & sinè meritò ; carnis enim mortificatio est animæ vivificatio , sic moriendo fugis mortem , & acquisis vitam. Carnis mortificatio est mors anticipata , mors cupiditatis & voluptatis , mors inordinatarum affectionum ac omnium peccatorum. Carnis mortificatio est vera sui ipsius dilectio , nunquam DEUS , semper bonus & misericors , hanc nobis tam impensè commendasset & mandasset , nisi scivisset ex hoc semine uberrimam nobis & gratiæ , & gloriæ segetem accrescere. Carnis mortificatio hominem in suo officio continet , sensus à damnosa delectatione cohibet , voluntatem à proprio amore alienat , omnesque passiones , ne
ultra

ultra limites suos egrediantur, refrœnat. Mortificatio est gratissimum DEO sacrificium, unusquisque sui corporis sacerdos est, ut illud per mortificationem DEO immolet, & in templum pacificum consecret. Ubi nos legimus Psa. 4. 6. *Sacrificate sacrificium iustitiæ*, ibi textus Caldæus reddit: *Domate concupiscentias vestras, & reputabitur vobis sicut sacrificium iustitiæ.* Si superbiam vincas, immolas DEO vitulum: Si iracundiam, arietem: Si libidinem, hircum: Si vagos cogitationum volatus, columbam & turturem. Et hæc sacrificia sunt omnibus necessaria, comprimis verò Religiosis, in quorum persona David canit.

4. *Propter te mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occisionis.* Psa. 43. 22. Si verus Religiosus esse velis, Martyr esse debes. *Sunt Religiosi*, docente S. Chrysof. orat. de Abraham. l. 4. pro trib. ca. 2. *vivi Martyres, & pro Christo crucifixi.* Idem sentiunt S. Hieronymus, Hilarius, Athanasius, Bernardus, aliique sancti Patres. Hinc S. Paphnutius, (Le Blanc. in Psa. 43.) ad sacrificandum Idolis in-

vitatus, ostentis equuleis, sartaginibus, securibus, scorpionibus, aliisque feralibus instrumentis, generosè, ac intepidè agebat: *Putasne, ô Praeses! tua haec tormenta à deo mihi horribilia videri, ut propterea DEUM verum negandum putem? quin imò hoc scito, nostras monasticas constitutiones, multò plura in se tormenta continere, quoniam in multis exercitationibus quotidie tentamur: Sed Salvator noster ita nos corroborat, ut omnia perferre & superare possimus. Dic, Religiose, quibus tormentis, & pœnitentiis te Martyrem efficias? bone DEUS! horres crucem ipso dæmone magis, necio quot excusationes afferas, ut te rigori Ordinis subtrahas. Quid ad hæc Franciscus? Necessitas, ait, fratres charissimi, quam non ratio postulat, sed voluptas ostentat, extincti spiritûs signum est manifestum. Spiritu tepido, & paulatim à gratia frigescente, necesse est carnem & sanguinem, qua sua sunt querere. Quid enim restat, quando anima caret spiritualibus deliciis, nisi ut caro convertatur ad suas? & tunc animalis appetitus necessitatis articulum palliat, tunc sensus carnis conscientiam format.*

mat. (Wading. in opusc. S. Francisc.
Tom. 3. Collat. 10.

5. Mortificationem, quàm S. Pater
verbis docuit, opere exercuit. Rigidus
in disciplina, scribit de eo S. Bonaventura
vit. c. 5. super custodiam suam stabat,
curam per maximam gerens de utrius-
que hominis puritate servanda. Cùm
apud Eremum de Sarrhiano nocte qua-
dam orationi vacaret in cellula, vocavit
eum hostis antiquus, tertio dicens:
Francisce, Francisce, Francisce, cui,
cùm, quid quæreret, respondisset, fal-
laciter ille subjungit: Nullus est in hoc
mundo peccator, cui, si conversus fue-
rit, non indulgeat DEUS, sed quicun-
que se ipsum poenitentiam duram necaverit,
misericordiam non inveniet in æter-
num. Protinus Vir DEI per revelatio-
nem cognovit hostis fallaciam, & nullatenus
à sua mortificatione cessavit. Sæ-
cuti sunt Patrem suum primi discipuli
ejus. In famosis illis, (Wading. ad Añ.
1219.) prope Assisium comitiis plures
ex carnis maceratione infirmitates con-
traxerunt, quod ubi rescivit S. Funda-
tor,

tor, publicò obedientiæ edictò statuit, ut mitiùs secum agerent, ac si qui essent, qui loricas, circulos ferreos, catenulas, aut alia hujusmodi durioris macerationis instrumenta gestabant, ea protinus deponerent, & ad se omnino deferrent. Dictum factum, inventæque sunt miræ & variæ pœnitentiæ artes, quas spiritûs ardor excogitavit, numerus loricarum, & circulorum quingentesimum excessit. Regnum cœlorum vim patitur, nisi & tu tibi ipsi vim intuleris, illud non tuleris. Non decet, ut corpus animæ, pars deterior imperet præstantiori, mortificetur corpus, ut vivat animus.

6. Ad edomandam carnem nostra statuta præcipiunt: *Ut in quacunque hebdomada tribus diebus fiat disciplina in cõmuni, nempe feriâ secundâ, quartâ & sextâ: rationem addunt, ad carnis mortificationem.* Et hoc exemplo S. Apostoli Pauli, qui de se ipso scribit 1. Corint. 9. 27. *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* Subactâ carne, reliqui duo hostes, Dæmon & mundus facilè superantur. Docen-

cente S. Gregorio lib. 30. Moral. c. 26. *Cum carnem restringimus, ipsis in fibris, non aërem; sed immundos spiritus verberamus, & cum hoc, quod est intra nos subijcimus, extra positus adversarius pugnos damus. Flagella corpus tuum, quia toties contra DEUM & animam tuam, rebelle fuit: Tunde & punge hunc fratrem asinum tuum, ne imposterum recalcitret: Non parcas ei, ne pereat. Si remurmuret: Nemo unquam carnem suam odio habuit. Ephe. 5. 29. concede totum, & dic: quod sic non parcendo eam diligas, & ad immortalē gloriam præpares. Alloquere carnem tuam cum Bernardo Ser. 8. de Advent. Noli ô corpus, noli præripere tempora, omnia tempus habent, patere, ut nunc anima pro se laboret, magis autem etiam collabora ei: Quoniam si compateris, & conregnabis.*

7. DEUM adoras, qui crucifixus est: Institutorem agnoscis, qui portat Christi stigmata: Chordâ cingeris, quæ denotat funes & vincula Salvatoris: Religionem intrâsti, cujus ars est faciendi crucifixos: Regulam profiteris, de qua Navarrus scribit Comment. de Regul. n. 17.

Ad eo suspicio ac veneror illam altissimam Regulam sancti Francisci, ut observantes eam ad unguem & mentem Authoris, reputem esse quosdam incruentos Christi Martyres. Profectò sub tali capite, Institutore, habitu, Religione & Regula non decet esse membrum delicatum. Hypocrita es, si in tuo pœnitentiæ habitu, delicias & recreationes insecteris. Verorum Franciscanorum est, mala libenter pati, & quæque paupertatis incommoda infra-ctò animò tollerare. Signifer Jesu Christi, Seraphicæ nostræ militiæ dux Franciscus commilitones suos his verbis animare solebat: Si propter inopiam & paupertatem frater corpus necessitates suas in sanitate & infirmitate habere non potest, dum honestè petierit & humiliter à Prelato suo amore DEI, & sibi non datur, sustineat amore DEI patienter, qui etiam sustinuit, querens qui eum consolaretur & non invenit. Et hac necessitas sibi à Domino imputatur pro Martyrio, & quia fecit quod suum est, id est: quod petiit humiliter suam necessitatem, excusatur à peccato, etiam si corpus inde gravius infirmetur. apud Wading. Colla. 8.

8. Ais : Infirmæ , & tenerrimæ complexionis sum , graviores mortificationes , longiores abstinentiæ , & promiscui quilibet cibi essent mihi certò certius præmaturam mortem allaturi. *Legumina ventosa sunt , in tua persona S. Bernardus loquitur Ser. 30. in Cant. Casus stomachum gravat , lac capiti nocet , potum aquæ non sustinet pectus , caules nutriunt melancholiam , Choleram porri accendunt , pisces de stagnis aut lutosa aqua meæ penitus complexioni non congruunt.* His enumeratis ita perstringit : *Quale est hoc , inquit , ut in totis fluviis , agris , hortis , cellariisve vix reperiri possit quod comedas ? puta te queso Monachum esse , non medicum , nec de complexionem iudicandum , sed de professione. Parce primum quidem quieti tue , parce deinde labori ministrantium , parce gravamini domus , parce conscientie.* Non potes austeriores carnis macerationes perferre , mortifica te ergo in minoribus , magnum est , in minimis se vicisse , innumera svadet curiositas , quæ mortificatio vetat : Velles hoc illudve ad ostentationem dicere , hoc illudve curiosius interrogare , hunc illumve

ve verbis pungere, ne dicito, ne interroga, ne punge: Velles jam incitante somno dormire, per fenestras prospicere, ne dormi, ne prospice: Velles hunc illumve bolum, qui magis tibi arridet, jam libenter gustare, ne gusta. *Nota*, inquit, S. Vincentius Ferrer. Tract. de vit. spir. c. 8. *quod mos DEO gratus est, aliquid de potagio suo pauperi semper in scutella dimittere.* Durè stas, sedes, & cubas ne muta situm loci: Sustine quietè pruricum carnis, morsus pulicum, culicum, muscarum & hujusmodi. Quod tibi amarum, hoc DEO charum est. Confusiones times? confunde teipsum ex industria, & vicisti, ac DEO gratissimum sacrificium obtulisti. Noster Adolphus olim Alsatiæ Comes (Plat. de bon. stat. Relig. l. 2. c. 2.) inter alias virtutes magnopere mortificationi studuit. Cùm aliquando in sua ipsa civitate lactis lagenam, quam mendicatò acceperat, deferens, tribus filiis, quos in sæculo reliquerat, magna cum pompa incedentibus, occurrisset, passus est humani aliquid, ut rubore cœperit perfundi: At
 ia-

infremuit, & mentis robur advocans, cum adhuc in conspectu essent filii, lagenam super caput levatam evertit, séque totum lacte perfundens, dixit: Infelix erubuisti Christi paupertatem, & lac bajulare in manibus, nunc vel in capite ostende quid portaveris. Fac & tu similiter.

9. Hoc si facies, infinitos cœlestis gloriae thesauros lucrifacies. *Quod in presenti momentaneum est, & leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate aeternum gloriae pondus operatur in nobis.* 2. Cor. 4. 17. Quid minus opere levi ac momentaneo? quid majus aeterno, immenso, ac infinito cœli præmio? minima mortificatio non sufficienter solveretur si pro ea totus hic visibilis mundus, & quidquid in illo est, rependeretur. Qui propter DEUM, docet Blossius, sensualitati voluptatique propriae etiam in rebus minimis reluctatur, ac se mortificat, rem DEO magis gratam facit, quam si multos mortuos ad vitam revocaret. Hinc si duo simul ingrederentur hortum, & unus florem decerperet, alter

verò amore DEI manum contineret; hic propter DEUM florem dimittendo, tantum præ illo obtineret meritum, quanta est distantia cœli à terra; talis enim mortificatio omnia naturalis ordinis opera toto genere excedit. Hoc lucrativo commercio (in vita) Pater noster Seraphicus suas mortificationes detraxit. Ab eo seminudo & frigore propè enecto frater germanus deridiculò quæri jussit: sudoris guttam sibi venderet: Franciscus, qui pretium ejus probè noverat, internuntio respondit: Dic fratri, omnes sudoris mei guttas liberaliori Domino, & quidem carò me vendidisse.

10. In cœlis proportionaliter remunerabimur ad eas tribulationes, quas in terris perpessi fuimus. *Quantò laboris ac doloris plus toleratum fuerat, tantò etiam corona erit magnificentior.* S. Chrysol. Orat. 5. advers. Judæos. Cùm Juvenis quidam (vit. PP. p. 3. f. 237.) seniculo suo obdormiscente, septies ad somnum pariter capiendum incitatus fuisset, illumque septies vicisset: Senex in extasi raptus,

ptus, vidit thronum pro suo discipulo paratum, septemque pretiosas coronas propter septem à somno partas victorias supra thronum pendere. Tot coronas perdis, quot mortificationes fugis; si te ipsum verò generosè mortificaveris, gloriosè coronaberis. O quàm copiosa erit merces Religiosi, qui seipsum à mane usque ad vesperam in Choro, in cella, in refectorio, & in omnibus locis mortificat, & in perpetuum amoris Martyrem ac holocaustum immolat.

E X A M E N.

De Religiosa castitate.

Amicus Christi Franciscus (Chron. l. 1. c. 64. & l. 2. c. 45.) duabus vicibus duobus diversis in locis à duabus procacibus sceminis ad scelus invitatus, sese in pavementum prunis ardentibus ex proximo igne constratum injecit: Quò factò unam ad pœnitentiam, alteram autem Saracenam ad fidem convertit. Sic resistebat Pater, quomodo tu filius? qui vult castè vivere, debet principiis resistere, pravas cogitationes quàm pri-

mum

mum repellere, malas occasiones fugere, sensus, præsertim oculos accuratè custodire, corpus castigare, SS. Sacramenta frequentare, se semper honestè occupare, præsentiam Dei considerare, minima in suspicione habere, & omni diligentia præcavere. Facisne ita? fugisne suspecta consortia & consilia mulierum, prout Regula præcipit? num ab aspectu tuarum manuum aliarumque partium, ac personarum, an elegantulæ sis, abstinēs? an minima in materia lubrica ut maxima abominaris? quæ media & remedia adhibes ad servandam castitatem? an ita te exuis, induisque quomodo id facerēs præsentē viro magnæ authoritatis? quo in loco est apud te admonitio sanctissimi Patris tui Francisci? audi vocem Patris tui, ita habet: *Mulierum familiaritates, colloquia, & aspectus, quæ multis occasio sunt ruina, eò sollicitius evitare debemus; quò sæpius per hujusmodi videmus debilem frangi, & fortem spiritum infirmari. Frivolum profecto est quodcumque mulieris colloquium, excepta sola confessione, vel instructione brevissima,*
juxta

juxta quod saluti expedit, vel congruit bonestati. Wading. Collat. 6.

MEDITATIO SECUNDA.

In vitam Christi.

Punct. 1. *Apparuit gratia DEI Salvatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem & secularia desideria, sobriè, & justè, & piè vivamus in hoc seculo.* ad Tit. 2. 11. & 12. Ad erudendum nos Salvator venit, dum nostris delectationibus, commodis, voluptatibus, cupiditatibus stabuli nuditatem, præsepîi paupertatem, frigoris austeritatem, & circumcisionis acerbitatem opposuit. Hac oppositione docuit mundum falli, & quotquot voluptatibus inhiant, prorsus insanire. *Omnia bona terrena contempsit Christus homo factus, ut continentia monstraret.* S. Augustin. de catech. rud. c. 22. *Quidquid homo diligebat, Christus odit: Quidquid magni pendebat, Christus flocci fecit: Fugit, quæ mundus sectabatur, abjecit, quæ admisit. Si non vis decipi mundi mendaciis, necesse est, ut insistas Christi*

sti vestigiis. Erras, & totò cœlò aberras, si ad vitam aliam tibi fingas viam, quàm Christum. A Christo declinare, major est insania quàm quærere nivem ad se calefaciendum. O JESU vita tua est via mea, &c.

Punct. 2. A duodecimo usque ad trigésimum Salvatoris annum, solùm de eo lego: *Et erat subditus illis.* Luc. 2. 51. Imò per totos triginta annos duxit vitam obscuram, ignotam, & ab hominum oculis semotam, adeò, ut non alius nisi fabri filius haberetur. Plurimis argumentis urgeri videbatur, ut se hominum ingereret congressibus, quid non illo toto tempore fecisset ad exemplum generis humani? quid non dixisset ad nostram eruditionem? quot millia hominum ad frugem non convertisset? & tamen latere ac silere præelegit, ut eò pactò nos doceret, abstinere ab illa vanitate, quâ videri, commendari, honorarique volumus. An probrosū est Christo, in terris vitam humilem duxisse? an ignominia sequi Regem Regum? Si te adeò delectat magnum esse,

lis,

sis, concedo ; sed in altera, non in hac vita. Potes apud DEUM esse magnus, ut quid terrena venaris ? talis, ac tantus es (dicere solebat S. Franciscus) qualis, ac quantus coram DEO es. In terra magnus es ? quot & quanti id sciunt ? ac si coram DEO magnus es, tunc cœlitibus universis magnus es. Huic, huic magnitudini invigila, & demetendam hujus sæculi calca, &c.

Punct. 3. Docet voluptatem spernere in frigido & rigido stabulo DEUS infans : Docet quærere sui contemptum per triginta annos DEUS latitans : Docet utique mansuetudinem adjungere DEUS prædicans. *Discite à me*, inquit. Matth. 11. 29. *quia mitis sum & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris.* Hanc mansuetudinis virtutem ipse cœlestis Magister opere tenuit, & verbis docuit : Tenuit opere ; quia inter tot obrectationes, tribulationes & persecutiones semper in spiritu, verbis, factis, & in omni conversatione mansuetus perstitit : Verbis docuit, dum docuit diligere inimicos, orare pro persequen-

quentibus, benefacere odientibus, columbinam simplicitatem & ovinam patientiam exhibere omnibus. Sinè hac virtute ceteræ in fastidium abeunt: Contra homo mansuetus semper est lætus, DEO & hominibus in amore. Religiosus est, semper idem & eundem esse, in bono vincere malum, in tribulationibus gaudere, in adversis gratias agere, & mansuetissimum Agnum DEI miti & affabili sua conversatione exprimere. O JESU, quod doces me vitæ tuæ exemplò, hoc perface in me gratiæ tuæ beneficiò. Fac, ut feram mansuetè, quod tolero justè, &c.

LECTIO VESPERTINA.

De immenso bonæ voluntatis bono.

1. Disputant hinc inde Theologi: Utrum actus exterior interiori efficaci per se distinctam bonitatem addat: nec ne. (Apud Patrit. Spor. Tract. proæm. c. 3. Sect. 5. § 4.) Negat Doctor Angelicus, affirmat subtilis: Ille negat, quia sicut tota libertas, ita etiam tota moralis bonitas actui externo præcisè communica-

nicatur ab actu interno, sicque iste huic nullam poterit addere moralem bonitatem. Hic affirmat, quia non solum efficaciter velle, sed etiam ipsò factò v. g. orare, Eleemosynam dare, Martyrium subire bonum, & rectæ rationi conforme est. & sanè ex terminis à ratione alienum esse videtur, non plus mereri eum, qui ipsum opus exequitur, quàm illum, qui id solum efficaciter desiderat. Ergo qui ipsum opus adjicit voluntati, bonitati addit bonitatem. His non obstantibus.

2. Constans est & Thomistarum, & Scotistarum assertio, etiam actum internum efficacem DEO gratissimum, summèque esse meritorium. Magnus ille Patriarcha Abraham, unicum suum filium sola voluntate DEO obtulerat in sacrificium, & tamen à DEO, pro factò reputabatur. Gen. 22. 16. Apostolorum Princeps propter Christum curtam suppellectilem dimisit, & tamen loquitur confidenter Matth. 19. 27. *Ecce nos reliquimus omnia.* In quæ verba Bernardus: *Multùm deseruit, qui voluntatem habendi*
derco

dereliquit. A sequentibus Christum tanta derelicta sunt, quanta à non sequentibus desiderari potuerunt. In Evangelio habes. Matth. 25. quòd Dominus duos servos, qui non æquales fecerant fructus, æquali contentò receperit. Rationem affert Hieronymus: *Quia non considerabat lucri quantitatem, sed studii voluntatem.* Viduam, quæ duo minuta Gazophilaciò imposuit, Christus præ cæteris collaudavit. Et tamen, Author est Hugo Victorinus l. 2. de Sacra. c. 6. p. 14. *tantum dedit, quantum Zacchæus. Minores facultates ferebat, sed parem voluntatem habebat; si attendas quæ dederunt, diversa invenies, si unde dederint, paria invenies.* Prima veritas Matth. 10. 42. Fecit nobis hanc stipulatam promissionem: *Quicumque potum dederit uni ex minimis istis, calicem aquæ frigide tantum in nomine discipuli, Amen dico vobis non perdet mercedem suam.* Ubi D. Chrysost. Hom. 27. in Gen. *Nunquid poculò aquæ frigide tenuius quid est? sed animus pius mercedem inde conciliat.* DEUS enim magis respicit ad pium affectum dantis, quàm ad rei datæ quantitatem, coram

coram eo nunquam vacua est manus à munere, si arca cordis plena fuerit bona voluntate.

3. Coincidunt verba Jobi dicentis 30. 25. *Flebam quondam super eo qui afflictus erat, & compatiebatur anima mea pauperi.* Dic, quamnam Eleemosynam in oculis DEI digniorem, magisque meritoriam fuisse existimas? an hanc compassionem, an verò argentum, & frumentum, quod, dum dives esset, in pauperes erogabat? audi Gregorium Magnum ita respondentem l. 20. Moral. *Vir sanctus (Job) apud omnipotentem aliquando majus datum noverat mentis esse, quam muneris.* Percipe efficacem rationem: *Exteriora enim largiens, rem extra semetipsum præbuit, qui autem fletum & compassionem præbuit, proximo aliquid etiam de semetipso dedit.* Probè id etiam noverat Seraphicus noster Fundator unde & dicebat: (Bonavent. lib. de Luminar. Eccles. Ser. 5.) *Pauper magis potest esse largus, quam dives: Dives si dat, quidquid habet, deficiet, & confusus est: Si verò non dat, cum habeat, licet vellet dare, si sibi non*

non deficeret, voluntas bona est, sed non reputatur pro facto sibi, quia adhuc habet substantiam. Sed pauper, qui nihil habet, qui vellet dare pauperi, & vellet adificare hospitalia, non tamen habet, unde in hoc voluntas pro facto reputatur. Fundatur hæc doctrina S. Francisci in sententia divi Pauli scribentis 2. Corint. 8. 12. Si voluntas prompta est secundum id, quod habet, accepta est. Adeoque, ut glossat Cornelius à Lapide, perfectio & meritum Eleemosynæ, omnisque virtutis consistit in promptitudine voluntatis, & non in multitudine bonorum; ita ut coram DEO, ubi promptitudo hæc major est, ibi major sit & virtus, etiamsi ob paupertatem aut aliam causam in actum externum exire non possit, DEO efficax desiderium operis pro ipso opere acceptante.

4. Versat hanc ipsam quæstionem Tertullianus, de iis imprimis, qui gestiunt conferre Eleemosynam, & interim stipem emendicare coguntur; vel qui ambiunt Numini splendidas evehere basilicas, & ipsi vix humili inumbrantur
tugu-

tugurio; vel optarent pro DEO sangvinem fundere, cum interea occasio calva sit. Quæritat ergo hac super re, an hujusmodi desideriorum vir debeat voluæ sui præmiõ privari? & respondet: *Nec tunc quidem privatur.* lib. de pœnit. c. 3. Unum enim idẽmque est quidpiam seriõ ac efficaciter intendere, ac eõ pertingere. Nobiscum est Cassianus Magnus vitæ spiritualis Magister Collat. 6. c. 9. *Non proventus considerandus est operis, sed operantis affectus.* O quoties multi multa offerunt, aut saltem offerre se imaginantur; interim tamen unius mendicabuli præponderat lucellus ex ore sibi subtractus. *Nihil offertur DEO ditius bona voluntate.* Gregor. Homil. 5. in Evang.

5. S. Mechtildis dixisse fertur (Blos. c. 7. Monil. spirit. Rusbe. c. 20.) *Ajo constanter quia per voluntatem possum omnia, omnium labores sustinere, omnium bona opera exequi, & quidquid demum boni excogitari potest; si enim hæc perfectè volo, & sola deficit exequendi facultas, omnia coram DEO fecisse arbitrabor; quando enim*

L

f

*sic voluntas est affecta, ut quidquid potest facere, velit, idque non solum nunc, sed etiam si mille adhuc annis superviveret, tunc planè coram DEO totum hoc illi imputabitur, quòd tantò interim spatio annorum perfici posset: Adjungamus sorori sororem Mechtildi Gertrudem, huic Christus revelavit l. 4. c. 17. Qui habet bonam & integram voluntatem, & libentissimè super omnem creaturam me vellet laudare & amare &c. Ille indubitanter à divina liberalitate mea remunerabitur quandoque copiosius, quàm unquam ullus hominum opere potuisset obtinuisse. Sic est, consonat S. Chrysost. Hom. 26. in Matth. *Sola voluntas remuneratur pro bono, & condemnatur pro malo. Sinè bona voluntate salvari non vales, & cum bona voluntate damnari non potes.**

6. Inferes: Si voluisse sat est, possum facilè, quemlibet sanctorum adæquare, quemlibet divorum superare, & quovis beatorum majus præmium reportare; possum enim velle omnia omnium sanctorum Martyria subire, omnes omnium divorum virtutes complecti, omnes
omni-

omnium beatorum Eleemosynas profundere. Mi Religiose, hæcenus dicta, de voluntate efficaci intelligenda sunt, quæ suò desiderio pro posse tendit in ipsum actum externum à parte rei exercendum. Audi Bernardum Epist. 77. ad Hug. Viçt. *Quid planius, quam quòd voluntas pro factò reputetur, ubi factum excludit necessitas.* Multa vis, quæ, quòd non fiant, non excludit aliqua necessitas, sed tua libera voluntas. Multa tuo languido *Velle* promittis, quæ tamen, positis omnibus ad agendum necessariis, liberè omittis. Emortuum ergo tuum velle non est efficax quædam voluntas, sed tantùm inefficax complacentia, somnolenta velleitas, & conditionata volitio, velles totum mundum ad Christum convertere, & Martyrium subire, si nihil propterea pati deberes. Amabò: Quomodo credam te seriò optare millenis & millenis quotidie sacris interesse, qui unam, quam posses audire, negligis?

7. Hæc tamen non eò dicta sint, quasi efficacis voluntatis bono derogatum velim. Contradiceret mihi magnus Augusti-

gustinus asserens in Psal. 57. *Quidquid vis, & non potes, factum DEUS computat; Delectatur enim etiam solò amantis desiderio. Non est inutilis devotio nec fœminea, inquit pientissimus Lessius de perfect. divin. l. 12. c. 19. n. 168. Si desideres ut universa creatura tecum, & propter te DEUM laudet, grates agat, benedicat, aut ut ipsum DEUM ames, & laudes, quantum simul omnes beati in cœlo, vel si optes tibi mille vitas, mille corpora, quæ honori DEI expendas; sunt enim hujusmodi affectus (licet inefficaces & rei impossibilis) summi meriti, & signa summi in DEUM amoris, ac gratitudinis, ex quadam animi redundantia sequentes, animo in ejusmodi vota præ affectus ardore exestuante. Sicut enim summæ maliciæ esset tales affectus sumere in malum: Ita econtrà maximæ charitatis, immensæ virtutis, ac summi meriti est eisdem in bonum usurpare. Hæc Lessius. Sequitur Hugo de Victore dicens: Hoc genus orationis efficacius frequenter est, quàm id, quò petitionis modum orantes manifestius expli-*

explicamus; hoc enim interest, dum ab homine quidpiam postulamus, & cùm DEUM oramus, quòd homo non possit scire nostram necessitatem, nisi à nobis aut ab alio doceatur: At verò Deus eandem novit, priusquam oretur; sicque DEUS non habet necesse, ut sciat, sed tantùm est inclinandus ut annuat, quòd bona voluntas per affectus amoris, desiderii, gratulationis, ac laudis facillimè impetrat.

8. Proinde, si intendas in tantum DEUM laudare, amare, ac prædicare, quantum omnes simul creaturæ cœlestes & terrestres illum laudant, amant & prædicant; in amoroso tuo desiderio sibi DEUS complacebit. Si exoptes ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima regnum cœlorum, in quo DEUS tantam gloriam, tantùmque oblectamentum haberet, quantum ab initio habuit, habet, & habiturus est in humanitate JESU Christi, in ejusdem beatissima Matre, in omnibus Angelis & sanctis, id tibi DEUS ad meritum computabit. Supple igitur bona volun-

L ;

ta-

tate, quod non habes in tua potestate. Modò in amorosa dilectionis desideria & vota erumpe; modò cum divina majestate conventiones & pacta erige: Modò etiam aliorum actiones tua intentione deaura, & quasi tuas DEO repræsentata: Modò cum tribus pueris ex abundantia bonæ voluntatis omnes creaturas ad laudandum DEUM invita..

9. Quin imò sola voluntate atque ardenti desiderio Martyris meritum suò modò apprehendere poteris. Apud DEUM tanta passus censeberis, quanta pati efficaciter volueris. S. Chrysoströmus orat. de S. Eultach. suis identidem inculcabat: *Sæpe numero dixi vobis Martyrem facere non mortem tantum, sed animi quoque propositum. Non enim eventu solo, sed etiam voluntate Martyrii corona comparatur. Paulus Martyrii adfert definitionem cum ita dicit: Quotidie morior. Quomodo quotidie moreris? propositò nimirum animi, quòdque ad mortem sim paratus.* B. Lutgardis (Barrius in suis sanctis intent.) aliquando animi magnitudinem S. Agnæ in perferendis tormentis meditata,

tata, tam vehementi desiderio illam imitandi exarsit, ut ob violentiam fervoris illi vena fuerit rupta: Quò factò illi Christus quàm primùm spectabilis factus, dixit: Hic tuus amoris actus, & hoc tuum tam sanctum desiderium ita gratum mihi fuit, ut non minus eo promerita sis, quàm si Martyrio & tu ipsa affecta fuisses. Tale Martyrii desiderium eluxit in quàm plurimis Seraphici nostri Ordinis Confessoribus: Sic in Patriarcha nostro Francisco, sic in rerum deperditarum Patrono Antonio, sic in glorioso Didaco, sic in S. Paschali &c. non Martyrio voluntas, sed voluntati Martyrium defuit. Domine, paratum cor & corpus meum, paratum ad flagella, ad vulnera, ad mortem. Domine tu scis, quòd malim pro te Martyr interfici, quàm omnibus bonis hujus mundi affici. Utinam omnia membra corporis mei per summos dolores & cruciatus vel in unam gustui tuo placentem guttulam eliquarentur? Tyranne & licetor ubi estis?

E X A M E N.

De tempore bene impendendo.

Statuta nostra Generalia rigorosè præcipiunt : Ut ad otium vitandum Clerici compellantur per suos Superiores in occupationibus seu laboribus sibi competentibus exerceri &c. addunt insuper : Notabiliter otiosos debere voce activâ & passivâ privari, ac nullò pacto ad Ordinis officia promoveri, quia de otiosis Religiosis meritò suspicari licet, quòd non habeant tutam conscientiam. Concordant hæc cum spiritu Seraphico sanctissimi nostri Fundatoris, qui, teste S. Bonaventura in vit. c. 5. dicere solebat: *Volo fratres meos laborare, & exercitari, ne otio dediti, per illicita corde aut lingua vagentur.* Hæc Pater, quid tu? qualiter preciosissimum tempus impendis? quâ horâ surgis? Spiritûs Sancti monitum est: Eccl. 3 2. 15. *Horâ surgendi non te trices.* An sequeris? elevasne primam mentis cogitationem in DEUM? quid agis quâlibet horâ? habesne certum præscriptum diei ordinem? observasne illum? an non posses in futurum diem
meli-

meliùs distribuere? colligisne minutissimas temporis particulas? quantum temporis orationi, meditationi, lectiõni, studiõ, somnõ, colloquiis &c. expendis? an non te inutilibus & frivolis occupationibus ingeris, pro dolor! magna pars tuæ vitæ tibi elabitur malè agenti, maxima nihil agenti, tota aliud, quam deberes agere, agenti. Cùm tui similem, hoc est: huc illucque otiosè vagantem S. N. P. Franciscus aliquando offendisset, eum è consortio fratrum expulit, dicens: *Vade viam tuam frater musca, quoniam vis comedere laborem fratrum tuorum, & otiosi in operibus DEI, sicut fucus, apis otiosa, & sterilius, quæ non operatur, nec laborat, sed comedit laborem & lucrum bonarum apum.* Pisanus l. 1. conformit. 12. & 22.

MEDITATIO TERTIA.

De Passione Domini.

Punct. 1. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte si est dolor sicut dolor meus.* Thren. 1. 12. **JESUS NAZARENUS est Vir & Rex dolorum. Regnat in Re-**

gia Calvariae, in throno crucis, in purpura sui sanguinis, in sceptro clavorum, in corona spinarum. Circumfluunt loco Affectarum accusatores, loco satellitum latrones, loco cohortis carnifices, loco musicorum blasphemi. Et ut se verè per omnia Regem dolorum probaret: passus est omni tempore, in omni loco, omnis generis pœnas, pro omnibus, & ab omnibus hominibus. Passus est internos dolores, quos calici, qui ad intus sumitur, & externos, quos baptismati, quod exterius affunditur, comparavit. Passus est in omnibus membris in capite, oculis, auribus, ore, collô, scapulis, brachiis, pedibus, ac toto denique corpore. Passus est in omnibus bonis in corpore & anima, in intellectu & memoria, in Matre & discipulis, in cognatis & amicis, in fama & honore, in amictu & vestitu &c. Ego quôque, si volo meritoriè pati, debeo à quovis genere hominum quodvis genus molestiarum voluntariè pati. O Jesu Rex dolorum, te adorans crucifixum, libens & lubens crucem, quamcûnque tu mihi imposueris, seram. &c. Pun-

Punct. 2. *Non estis vestri: Empti enim estis pretiò magnò.* 1. Corinth. 6. 20. Si variis Sanctorum revelationibus credimus, Christus ut nos à servitute diaboli redimeret, profudit sexagies & bis mille lachrymas: (Stanishurstus de Christo par. ex Barrio bland, p. 260.) Guttas sanguinis, dum in horto sudaret, 305. supra nonagies, ac septies millenas: In flagellatione sexties mille 666. ictus excepit: Alapas 110. ictus in collo 120. in capite 85. in ventre 38. in humeris 62. in brachiis 40. Plus ultra. In faciem ejus sordida sputa injecta sunt 32. Os illi trigies contusum: Instar canis pedibus abjectus centies septuagesies: Capillis trecentiestractus. Necdum finis. In coronatione 300. vulnera à spinis ei sunt impressa: Ob nostra peccata & pro nostra salutè nongenties gemens suspiravit: Tormenta quæ poterant ei præsentem mortem inferre 162. subiit: Supremo in agone, quasi jam moriturus, decies & nonies fuit: A Pilati prætorio usque ad montem Calvariæ portando crucem 321. passus confecit. Verbor

nullô calamô describi, nullo ore explicari, & nullo corde concipi potest, quæ, quanta, qualia, & quàm multa pro te passus sit JESUS. Hæc cogita, & noli te amplius pro peccatis exhibere venalem, postquam te, tantô pretiô redemptum cognovisti &c. Imitare tuum conerucifixum Franciscum, qui interpellatus: Cur tam tenero affectu, & tam altrè, ac apertè ploraret? reposuit: Passionem Christi defleo, pro qua non deberem verecundari, alta voce per totum orbem lachrymari. Pisan. l. 1. confor. 12.

Punct. 3. Christus passus est non solum pro omnibus, sed & pro singulis: Jam non vanè, sed verè cum Paulo gloriari potes, ad Galat. 2. 20. *In fide vivo filii DEI, qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.* Dilexit te plus quàm se, quia mori voluit pro te! poterat te redimere unô verbô, unicô suspiriô, unicâ lachrymâ, voluit tamen extrema quæque pati, funibus stringi, plagis lacerari, sputis scædari, spinis coronari, infami trabe onerari, ac tandem in cruce crudelissimè trucidari, ut erga te amoris

moris sui magnitudinem magis demon-
 straret. Erat paratissimus pro te millies
 & millies dare genas vellentibus, faci-
 em conspuentibus, capillos extrahenti-
 bus, manus pedesque perforantibus,
 totumque corpus percutientibus. Ecce
 quomodo amavit te! hostis eras, mori-
 tur tamen ut vivas. Crucifixi pauper-
 tas est amoris opulencia; quanto enim
 fuit carendo egentior, tanto fuit aman-
 do ditior: Crucifixi sitis amoris æstus
 est; quid autem sitit amans nisi amorem
 amati? Crucifixi ignominia amoris est
 gloria, mirare prodigium amoris. Passi-
 onis Martyrium est amoris spectaculum,
 crucis patibulum est amoris miraculum,
 & crucifixus DEUS est amoris trophæ-
 um. Obstupesce amoris amorem. Amor
 hic JESU, ô Religiose, te non solum vult
 spectatorem, sed etiam imitatore.
 Amat, ut ametur. Testare tuum erga
 crucifixum amorem in corde affectu, in
 manibus effectu, & in pedibus profectu.

D I E S S E P T I M A .

SANCTO C U J U S N O M E N G E R I S ,
 consecranda.

Oratio Jaculatoria: O DEUS, quid mi-
 bi est in cælo, & à te quid volui super
 terram. Psal. 72. 25.

MEDITATIO PRIMA.

De virtutibus in communi.

PUNCT. 1. *Laudemus viros gloriosos, & parentes nostros in generatione sua, homines divites in virtute.* Eccli. 44. 1. & 6. Veræ enim laudis Mater virtus est. Fecit DEUS lignum, faciens suos fructus, fecit duo luminaria magna, fecit bestias terræ, & reliquas creaturas, & collaudavit illas, quòd essent bonæ, fecit tandem & hominem, nec illum, quòd sit bonus collaudavit; quia voluit; ut homo ipse, liberò dotatus arbitriò, se se virtutum exercitiò bonum laudabilémque redderet; hominis namque sola ac unica laus virtutum adunatio est. Si divitias, si honores, si voluptates, & omnia excogitabilia hujus mundi bona possideas, & virtutibus carcas, malus es:
 Econ-

Econtra si nihil horum, quæ retuli, teneas, & virtutem habeas, bonus es. Hanc, si habes, habes omnia, hac si careres, nec teipsum habes; veræ ergo divitiæ, non opes sed virtutes sunt, in perpetuum dives est, qui virtutibus præeminet. Sicut vitium suiipsum est opprobrium & supplicium; ita virtus suiipsum est pretium & proemium, quidquid pretiosum est, à virtute accipit suum pretium: Ideò pretiosa castimonia, ideò temperantia, &c. quia est virtus. Ais: Sed ardua est ad virtutem via. Ne despera, dabit DEUS auxiliatrices manus, dabit posse & perficere, qui sperare & conari imperavit. Tu non poteris, quod isti & istæ? Domine DEUS virtutum, da quod jubes, & jube quod vis.

Punct. 2. Virtus non nisi cælo potest compensari. *Ibunt de virtute in virtutem; videbitur DEUS Deorum in Sion.* Psal. 83 8. Virtus removet, quæ à DEO nos separant, vincit diabolum, subjugat carnem, spernit mundum: Virtus refrœnat passiones, malas consuetudines extirpat, vicia exterminat, animam exor-

nat,

nat, mentem serenat, conscientiam pacificat: Virtus bono meditationum semine succrescens, optimis propositis florens, copiosis bonorum operum actibus fructuosa, omnis boni affert abundantiam, fructus ejus sunt gaudium in spiritu, pax, libertas, securitas, meritorum cumulus, mors jucunda, cœlestis gloriæ præmium. *Omne desiderabile non potest ei comparari.* Prov. 8. 11. Ubi in animo virtus est, ibi, velut in suo sacrificio, DEUS est. Ut quid ergo tergiversaris virtuti pro tam immensis stipendiis deservire? quid horres in via Domini? An absterret te mortificatio? Quid eâ dulcius, quæ cœlesti suavitate compensatur? an humilitas? quid eâ sublimius, quæ in æternum exaltata triumphat? an oratio? quid eâ dignius, quâ Regum Regi colloquimur? an charitas DEI? quid eâ fortius, cui nihil est difficile. Terrent te lingvæ deridentium, quòd bene facias? hæcine contumelia? terrent te lingvæ carpentium, quòd te illis non accomodes? an hoc tibi in mortis articulo suffragabitur? terrent te tuæ passionis vin-

cen-

cendæ? noli timere, difficile non est, quod difficile videtur, omnes difficultates subito evanescent, ubi generosè inchoaveris. Bonus ac virtuosus esse possum, si volo. Ut quid inanes larvas timeo? &c.

Punct. 3. *Multiplicabis in anima mea virtutem*, orat Regius Psalter Psal. 137. 3. & nec immeritò; una enim virtus, nulla virtus. Ita sibi virtutes cohærent, ut qui unam non habuerit, omnibus careat. In Abrahamo fidem, in Josepho pudorem, in Davide misericordiam non extollerem, nisi etiam constantiæ solsequium, demissionis viola, amoris rosa, virtutis hortum adornâssent. *Virtutes disjunctæ*, consonat S. Gregorius in Moral. *perfectæ esse nequaquam possunt, quia nec prudentia vera est, quæ iusta, & temperans, & fortis non est: Nec temperantia perfecta, quæ fortis, iusta, & prudens non est: Nec fortitudo integra, quæ prudens, iusta, & temperans non est.* Aspice colossum Danielis, erat is ab aureo capite fulgidus, ab argenteo pectore illustris, ab æneo ventre solidus, quem tamen pede lute-

luteum lapillus comminuit. Imperfecti hominis effigies est, quem una passio nondum edomita sternit, & ad tartara pertrahit. O JESU virtus in te sperantium! adjuva impotentiam meam, da virtutis cumulum, da virtutis meritum, da virtutis præmium & salutis exitum.

LECTIO MATUTINA.

De amore Seraphico erga DEUM.

I. O! si Seraphici illi spiritus suis incendiis itellectum meum collustrarent, ut vel sic divini amoris præminentiam possem explicare! Verum enim verò, amor DEI non docendo, sed diligendo addiscitur: *Nec lingua valet dicere, nec littera exprimere, expertus potest credere, quid sit JESUM diligere.* Bernard. in Jubil. Simplex anicula potest ex Seraphici nostri Bonaventuræ sententia, DEUM non minùs diligere, quàm sacræ Theologiæ Doctör. Hinc ille Theologus (spec. exemp. tit. dil. exemp. 2.) ad illam majorem: *diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo*: optimè est argumentatus, quando è schola discedens, interroganti hanc

hanc subintulit conclusionem : Antequam plùs audiam, volo hoc opere complere, mòxque Religionem est ingressus. Pulchrè id David indicavit, dum cantavit Psal. 79. 2. *qui sedes super Cherubim.* Vult dicere, ùt glossat hìc Hugo Card. DEUM non in Cherubinis, sed Seraphinis, qui Cherubicis spiritibus immediatè supereminet, sedem suam elegisse. *Cherubin plenitudo scientia*, Seraphim autem *ardor* interpretatur. Quò manifestè instruimur, quòd DEUS non in doctis, sed in iis, qui divino amore flagent, sedeat ; illi scilicet DEUM intra se quiescere faciunt, qui illum non ob timorem pœnæ, non ob spem præmii, sed ob suam divinam bonitatem diligunt.

2. Seraphini ab ardore & igne nomen trahunt, sunt in Hierarchia Angelica supremi, amore divino ardentes, & alios succendentes, eâque de causa DEUM amantium imaginem exhibent, duas alas ad volatum expandunt ; totidem quoque Seraphini terrestres habent, nimirum : amorem affectivum & effectivum. Alâ amoris affectivi in DEUM evolas,

volas, quando ex consideratione divinæ
 essentiæ, perfectionum, operum, be-
 neficiorum &c. DEO ter optimo faves,
 atque congratularis omne & infinitum
 bonum suum, tibi que in ejusdem boni-
 tate complaces. Item: quando exultas
 ac jubilas, quòd DEUS sit DEUS, quòd
 sit, qui est, tantus ac talis, cui non in-
 venit æqualis. Deinde quando amo-
 ris excessu abreptus optas atque deside-
 ras, amare DEUM amore omnium An-
 gelorum, omnium Sanctorum, omni-
 um creaturarum, imò etiam amore ipsi-
 us DEI. Denique quando vis & cupis
 frequenter conversari cum DEO, eidem
 magis uniri in hac vita, & citiùs frui in
 patria. Tandem quando in tuis miseriis
 te ipsum consolaris, quòd licet tu infelix
 patiaris, DEUS tamen invariabiliter sit
 longè felicissimus, beatissimus, glorio-
 sissimus. Demùm quando affectibus,
 verbis non explicabilibus, congaudes ac
 condelectaris de incomprehensibili glo-
 ria dignitate Domini DEI tui, atque eti-
 am pro beatitudine tua ducas, quòd illa
 majestas tantam excellentiam, potesta-
 tem

tem &c. obtineat, cui nihil addi aut deminui potest. Postremò quando amore DEI liquefactus in divinæ essentiæ infinitatem quodammodo transis ac desinis, ita ut cum Apostolo dicere possis, ad Gala. 2. 20. *Vivo ego jam non ego, vivit vero in me Christus.* DEUS meus magis est mihi ego, quàm ego ipse mihi sum: Illum magis pro meo habeo ac teneo, quàm unquam aliquid pro meo habui ac tenui.

3. Et hæc amantis in amatum transformatio propria Seraphinorum est, hi per excessivi amoris copiam adeò cum DEO uniti sunt, ut ab eodem separari minimè possint, *Ipsa charitas DEI* inquit Mellifluus Abbas Ser. 19. in Cant. *Seraphim adeò in se traxit, & absorbuit, atque in eundem rapuit sanctæ affectionis ardorem, ut unus cum DEO esse spiritus videantur.* Unit amor amantes, ille in isto, & iste in illo vivit, alter alteri, uterque utrique traditur. *Esto tu DEI, & DEUS erit tui.* S. Cyprian. Ser. de Ascen. Adhære DEO, & efficieris quasi unus spiritus cum eo. *Stans in terra, in cælo es, si diligis DEUM.* S. August. in Psal. 85. vertex felicitatis in

in cœlo est, videre & diligere DEUM, apex felicitatis in terra est, sperare, desiderare, & amare DEUM, & desiderare amare DEUM, est ipsissimum amare eum.

4. Seraphici illi spiritus adeò congaudent, ac condelectantur DEO, ut malent sua beatitudine privari, quàm DEUM vel in minimo contristare. Quod Seraphini faciunt in cœlis, hoc tu Seraphici Ordinis alumnus facias in terris. Ama DEUM non solùm amore complacentiæ, sed etiam amore desiderii. Opta & desidera DEO tuo omne bonum ejus extrinsecum, tanquam nondum habitum; nimirùm majorem gloriam, honorem, obsequium, ac beneplacitum, quod in eo consistit, ut nomen DEI sanctificetur, & glorificetur, ut ab omnibus laudetur & ametur, ut ei perfectè obediatur & serviatur, ut in omnibus sanctissima ejus voluntas cognoscatur & compleatur. Hoc Seraphico amore succensus eo ipso detestaberis, ac amovere, abolere, & destruere affectabis omne malum DEI extrinsecum, omne impe-

impedimentum gloriæ divinæ, omne tam tuum quàm alienum peccatum, quò DEUS offenditur, irritatur, ac velut molestiâ afficitur. Et hoc est, quod Seraphicum nostrum Jacobonum ad amaras compulit lachrymas, quod amor non ametur. Maximus amantis est dolor, tam rarus in terris DEI amor. Amat omne, quod odiò dignum est, & amor non amatur,!

5. Verum enim vero diabolus se transfigurans in formam Seraphim, diabolus manet; ita hic amor affectivus, practicè loquendo, sæpe sæpius fallibilis est. Myriades hominum sunt, qui interrogati, num ament DEUM, promptissimè reponunt: Utique. Utinam non offenderetur! utinam eum omnes agnoscerent! & ipsi interim ad procurandam in se & aliis DEI gloriam, ne pedem quidem movent, imò hærent in luto peccatorum, defectuum & imperfectionum, absque ullo proposito efficaci illinc emergendi. Amor hic nullus est, quomodo enim diligis, quem offendere non desinis?

6. Seraphici illi spiritus in puerili de-
pinguntur specie, ut per hanc summa
illorum detur intelligi puritas, utpote
qui semper pueri, hoc est: puri primam
suam innocentiam conservant; Ergo si
vis Seraphim esse, debes amor affecti-
vo effectivum adjungere, & à peccato
purus esse. *Hæc est charitas DEI, ut man-
data illius custodiamus.* 1. Joan. 5. 3. Ope-
ra, opera sunt lapis Lidius, quò verus
amor comprobatur, quem abundè ex-
hibebis, si vocabulum *amore*, dempta
semper litera, rectè diviseris. Sincerus
enim *amor DEI* in corde rudimenta ponit,
extrà *moribus* declaratur; *ore* prodi-
tur, *re ipsa* completur. Et hinc diligere
DEUM, est quàm diligentissimè suas
actiones in DEUM referre, humanos
respectus contemnere, propriam com-
moditatem in nullo quærere, cor ab om-
ni creatura vacuum habere, & vel ad
nudum peccati nomen contremiscere.
Diligere DEUM, est omnia, quæ DEI
sunt diligere, res ei consecratas in ma-
ximo honore habere, sapius de DEO
cogitare, libenter loqui, & quàm arden-
tissi-

tissimè ad ejus præsentiam anhelare. Diligere DEUM, est divinæ gratiæ studiose cooperari, DEI voluntati se totaliter submittere, omnia adversa gaudenter sustinere, atque fervidum divinæ laudis zelatorem agere.

7. Divini Seraphini, quos Isaias c. 6. vidit alas habuisse describuntur: *Sex ala uni, & sex ala alteri.* Habet amor alas suas, quibus à se avolat, & in amatum involat. Has amantissimus Dominus nobis inferere voluit, dum magnum charitatis mandatum proposuit, dicens Matth. 22. 37. *Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua.* Addit Marcus 12. 30. *Ex tota virtute tua.* Congerit Lucas 10. 27. *Ex omnibus viribus tuis.* Et Originale Deuteronomii 6. 5. *Ex tota fortitudine tua.* Esto Seraphim: Habeat primam alam *cor tuum*, ut ad DEUM evolet, totum cor creavit DEUS, totum exigit, competitorem & rivalem non patitur, nec vult cum affectu vili mundanòque commisceri. Gerat secundam alam *anima*, DEI imaginem referens; ideo enim

M

facta

facta est DEO similis, ut eum unicè amaret. *Mentem* eleuet ala tertia, & per orationes, meditationes &c. illuc tendat, unde sumplit originem. Moveat in altum ala quarta totam tuam *virtutem* ita, ut imperialis amor totale in te habeat Dominium, omnes actiones, non solum à te in statu gratiæ existente procedant, sed etiam per expressum charitatis imperium eliciantur. Quinta ala addat *omnibus viribus tuis*, ut omnes utriusque hominis potentiæ in DEUM ordinentur. Quidquid intellectus concipit, voluntas appetit, sensus percipit, in dilectum referatur. Ala sexta *ex tota fortitudine tua* superet omnia: ita ut neque tribulatio, neque tentatio, neque persecutio, neque ulla passio, te à tuo dulcissimo amore possit separare.

8. Abbas Bessarion moriturus omnibus Religiosis locò testamenti sequentem doctrinam reliquit: *Monachus debet esse insar Cherubin & Seraphin.* Paciuchell. in Joan. Lect. 20. Non es Seraphici Ordinis membrum, si Seraphico amore non diligas DEUM. Diligit nos DEUS
tan-

tanquam sua viscera, diligamus nos Deum super omnia. Cùm Marcus Cortoniensis cogitaret Ordinem nostrum deserere, quia non permittebatur suis orationibus vacare; sed mittebatur foras ad mendicandum; Tunc Christus ei apparuit, atque severa voce dixit: *Vade Apostata, quocunque placuerit; quomodo possum tibi favere, cum cogites Ordinem deserere, quem ego tantopere diligo?* Chron. Min. part. 3. l. 7. c. 42. in funiculis charitatis traxit te DEUS ad Ordinem tantopere à se dilectum, & collocavit te in Seraphica Religione, ut Seraphinorum more jugiter ejus arderes amore, Ordinem tuum deseris, si ardere & Seraphim esse definis. Dum per votum obedientiæ amori proprio, per votum paupertatis amori sæculi, & per votum castitatis amori carnis renuntiasti, cor tuum amori divino consecrasti, teque ad perpetuum Seraphicum incendium obligasti, redde jam quod debes, non poteris nimium diligere, te nimia charitate diligentem.

9. *Nomen Seraphim* (uti Doctor Angeli-

gelicus advertit. p. 1. q. 108. a. 5.) *non imponitur tantum à charitate, sed à charitatis excessu, quem importat nomen ardoris vel incendii. Seraphici enim illi spiritus à charitate totaliter ignei intensissimo, continuo, ac inextinguibili amoris actu in DEUM summè dilectum feruntur, aliosque ad idem incendium promovent. Genuinus DEUM amantis character est, vivere excessibus, velle quæ fieri nequeunt, semper arde- re, & alios in amorem amati trahere. Reponis: Non possum esse Seraphim, corpore, & fomite peccati, obscuritate cognitionis, & infirmitate voluntatis, millenis distractionibus & imperfectio- nibus impediior. Non potes sequi Sera- phim in patria commorantem, sequere ergo vulneratum tuum Seraphim in via peregrinantem. Audi Seraphim alterum ad alterum clamantem, doctorem Sera- phicum Patrem suum deprædicantem: vit. c. 9. *Charitatem ferventem, inquit, quâ Sponsi amicus Franciscus ardebat, quis enarrare sufficiat? totus namque quasi qui- dam carbo ignitus divini amoris flammâ vide- batur absorptus. Subitò enim ad auditum amoris**

amoris Domini excitabatur, afficiebatur, inflammabatur quasi plectro vocis extrinsecè chorda cordis interior tangeretur. Non habebat aliud Christi pauper, nisi duo minuta, corpus scilicet & animam, qua posset liberali charitate largiri. Sed hac per amorem Christi sic offerebat continuè, ut quasi omni tempore per rigorem jejunii corpus, & per ardorem desiderii spiritum immolaret, exterius in atrio sanctificans holocaustum, & in templo interius concremans thymiama. Tanti Patris exemplo edoctus ama amorem; omnes enim causæ, quæ amorem merentur, in D.E.O. eminentissimè inveniuntur.

10. O igitur Seraphicæ mentes! O ardentissimi Spiritus! O exæstuentes divinis ignibus clibani! promovete me ad amorem, communicate mihi flammam de vestris incendiis, ut DEUM meum verè, sincerè, ferventer, fortiter, ac ardentè amare queam. Patefiant cœli, & igneus imber depascat me, ut ex nunc amare incipiam, & ampliùs amare non desinam.

E X A M E N.

De lingvæ refrenatione.

Si quis putat se Religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, huiusmodi est Religio. Jacob. 1. 26. Ut ergo non in vanum sed in verum Religiosum evadas, necesse est, ut quid, cui, ubi, quando, & quomodo loquendum sit, addiscas. Doctissimus Drexelius tibi Alphabetum in schola silentii declinandum sub sequenti formula proponit. Adulatio, blasphemia, convitium, detractio, exprobratio, fraus, garrulitas, hypocrysis, imprecatio, calumnia, lascivia, mendacium, nugacitas, ostentatio, perjurium, quærimonia, rixa, susurratio, turpiloquium, vituperatio. Qualiter didicisti hoc vitiorum A. B. C. declinare, & actus bonæ lingvæ conjugare? indecorum est, voce clamorosa uti, ridere altiori sonitu, cachinnos sonoros edere, alterius sermonem interrumpere, ferventiùs contendere &c. An non in hisce reuses? a vesce potiùs virtuosæ lingvæ, discce DEUM laudare, prædicare, orare, benedicere, eique in omni-

omnibus gratias agere &c. disce proximum instruere, corrigere, admonere &c. disce tempore colloquii, loqui de vita Christi & Sanctorum, præsertim tui Ordinis, de tuis Regulis, statutis, cæremoniis, rubricis, de lectione mensali, de Theologia morali, de modis juvandi proximum, ac denique de omnibus iis, quæ animum relaxant, & proximum ædificant.

MEDITATIO SECUNDA.

De infinito DEI amore erga nos.

Punct. 1. *DEUS* ebaritas est, & qui manet in charitate, in *DEO* manet, & *DEUS* in eo. 1. Joan. 4. 16. Tantus amor *DEI* est erga te, quantus *DEUS* ipse est in se. Nihil est in *DEO*, quod te non amet *DEUS*. Amat te *DEI* potentia, & conservat, *DEI* sapientia, & te illuminat, *DEI* providentia, & te gubernat, *DEI* misericordia, & te adjuvat. Nemo amatorum carnalium ita exardescere potest in amore dilectæ suæ, quemadmodum *DEUS* effunditur in amore animarum nostrarum. Nullus Pater sic diligit primo-

mogenitum, nulla Mater sic unigenitum, nullus Sponsus sic Sponsam: sicut me & te, & quemlibet hominum diligit DEUS, quiescat jam DEI sapientia in excogitando, misericordia in conando, bonitas in amando, quomodo ultra nobis possit benefacere, nihil enim superest, quod pro salute nostra non fecerit DEUS. Age anima mea, amorem hunc essentialem, quò potes amore prosequere; nec enim potes aliquid meliùs, quàm amare, nec ad aliquid perinde ac ad amorem obligaris, nec aliquid tibi digniùs, faciliùs, utiliùs, jucundiùs, quàm amare illum, qui ab æterno te amavit, & in æternum amabit. &c.

Punct. 2. *Sic DEUS dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Joan. 3. 16. Si quid meliùs Pater habuisset, dedisset. Potestne Pater aliquem plùs diligere, quàm Filium suum unicè dilectum? Ecce! hunc tamen propter nimiam charitatem erga te, tradidit propter & pro te, an non sat carò emitur amor tuus? Filius dilexit te plùs quàm se, quia mori voluit pro te. Diligit Ethnicus diligen-

ligentem se, & non diligit Religiosus morientem pro eo? triumphat de DEO amor. Ex amore hominis, homini hypostaticè unitus est DEUS, & non alteri creaturæ. Amor fecit Filium DEI Filium hominis, amor inclinavit in præsepio, amor cruci affixit, amor occidit. Spiritus Sanctus amor est, suisque donis ac bonis te illuminat, amat, sanctificat. Amat DEUS hominem toto universo, omnes creaturas, etiam ipsos Angelos, in ministerium hominis ordinavit. Quousque amor non amabitur? potes, si velis, DEUM amare, toties id posse, & non facere, an non omni malo malum majus est? dilecte mi, possumne te cogitare, & non amare? possumne recolere tuam bonitatem, & non exardescere? tuam beatitudinem, & non colliquescere? tuam charitatem, & non transire in amorem? &c.

Punct. 3. *Dominus DEUS tuus ignis consumens est.* Deut. 4. 24. Tantâ amoris vehementiâ nos DEUS diligit, ut non solùm igneus, sed etiam ipsissimus esse ignis dicatur. Diligit DEUS hominem,

& homo factus est, ut homo amando DEUM-hominem DEUS fieret. Diligit DEUS peccatores; si enim eos non dilexisset, nunquam propter illos de cœlo descendisset. O! quot scenas peragit, ut ametur! blanditur ut Sponsus, iuvat ut Pater, succurrit ut frater, ministrat ut servus, sanat ut medicus, patitur ut reus. Quasi verò DEUS miser esset, si aut nos amaret, aut à nobis non amaretur. Insuper dat se totum in cibum, potum, pretium, & præmium; idque non ob aliam causam, quàm quia amat, amarique desiderat. Si hæc parva sunt, dic, quò pretiò amorem amare velis? pete & exige cum audacia, quidquid postulabis, impetrabis, bonum illud non erit extra & supra beatitudinem, quæ est collectio bonorum omnium, hanc autem DEUS promisit, dabitque diligentibus se. Domine, amas me, amo te, tu quod es, meus es, ego quod sum, tuus sum, quantum te amem tu scis, parùm te amarem, si possem magnitudinem mei amoris verbis explicare, &c.

LECTIO VESPERTINA.

De dilectione Proximi.

I. Sicuti Seraphici illi Spiritus amorem DEI, ita & corporis nostri membra dilectionem proximi significant, edocentque. *Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.* Rom. 12. 4. Unum corpus est Ordo Religiosus; ergo à membris corporis addiscamus unitatem animi. Membrum unum ab altero separari, quàm maximè reformidat: Pari modo & nos omnem divisionem, omnem disensionem, omnem charitatis læsionem vehementissimè timeamus, solliciti semper fervare unitatem Spiritûs & fraternæ charitatis. Membrum membro non invidet; ita nemo nostrum confratri suo aut dignius officium, aut ingenium excellentius, aut gratiam sibi non concessam invidet. Unum membrum ab altero læsum non se vindicat; ita & inter nos non sit vindictæ locus, nulli malum pro malo reddamus. Unum membrum

alterius officio se non ingerit, singula enim suis inhærent actionibus; ita nostrum quisque commissam sibi functionem obeat, & stabit pax atque unitas. Unum membrum alterum non despicit; sic nos non debemus despiciere infirmiores & ignobiliore. Unum membrum in periculo se exponit pro alio, velut manus opponit se ad ictum avertendum à capite, ita & nos pro fratribus libenti animo quidpiam sustineamus, exemplò Christi capitis nostri, pro membris suis & verbera & vulnera, imò & ipsam mortem perpeti non dedignantis.

2. Caput nostrum Christus est, & nos membra ejus, Christum non diligit, qui ejus membra negligit. *Tanta in humani corporis membris inest copula, tantus amor, tamque inseparabilis & insuperabilis dilectionis unitas, ut unum sine alio non valeat gaudere. Letitia illi communis est, pœna equalis, ita quod uni tribuitur, cetera se recepisse gratulentur.* Laurent. Justin. de ling. vic. c. 17. & l. de discip. c. 4. Ita etiam Christo fit, quod corpori Christi irrogatur, dicente illo Matth. 25. 40. A-

men dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis. Et ad Saulum Act. 9. 4. Saule, Saule, quid me persequeris? bene hic advertit Augustinus tract. 28. in Joan. quòd Saulus non Christum, sed membra, hoc est fideles ejus sic persecutus: *Noluit tamen dicere sanctos meos, servos meos, postremo honorabilius fratres meos: sed me, hoc est membra mea, quibus ego sum caput.* Dignum est, ut nos membra sequamur, quò caput nostrum præivit, præivit Christus, & præcepit Joan. 13. 34. *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Dilexit nos Christus dulciter absque amaritudine, sed ex benevola affectione bonum nobis volens, fovens, favens, & faciens: Dilexit nos liberaliter absque intuitu mercedis; bonorum enim nostrorum non indiget: Dilexit nos efficaciter, absque fictione, sed opere & veritate, omnibus benefaciendo, docendo universos: Dilexit nos sapienter absque errore, procurando illa solùm bona, quæ verè nobis sunt salutaria. Sic ergo & nos diligamus invicem; fratres enim sumus.

Ecce quàm bonum, & quàm jucundùm habitare fratres in unum. Psal. 132. 1. Nihil æquè oblectat animum, ac hæc fraterna charitas, nullum habet laborem, ingentem verò voluptatem.

3. Ablata unione, corpus corruat, necesse est, & extincta charitate, dissolvitur omninò Religio. Econtra verò quemadmodum corpus nostrum per unionem partium suarum, bene dispositarum, sibi que invicem succurrentium subsistit: sic similiter congregatio Religiosa formatur, & firmatur in suo esse corporis moralis, si singula membra strictam unionem habeant, sibi que invicem per vinculum mutux charitatis firmiter cohæreant. O ter, quaterque beatam Religionem! cujus membra fraternæ dilectionis spiritu compaginantur. Eugenius Papa IV. in literis datis ad fratrem Albertum de Sartiano tunc Vicarium Generalem, Seraphico nostro Ordini sequens præclarum dedit elogium: *Ordo tuus, inquit, in Seraphicæ charitatis ardore à principio fundatus, tanquam fecundus plantationum hortulus, uberrimos hucusque pro-*

protulit fructus. Dum enim plantati ex prima beati Francisci vite palmites, in Religione, honestate, sanctimoniâ, imprimis ipsa charitate exculti fuerunt; in tantum est ea plantatio propagata, ut per universum orbem diffusa, maximisque sacrarum literarum veritatibus, humilitatis & patientiæ divitiis abundans, populos repleat, saginetque divini eloquii pabulo, & pulsis ignorantiae tenebris, sanctæ conversationis amore desiderioque inebriet. *Et orbis terrarum, in cuius singulas penè particulas penetrastis, illâ ipsâ quam in vobis viderit, seuserit, odoraverit, ardeat charitate, faciatque exemplum à vestra vita sumptum, ut quod vobis maximum, & in intentione primarium esse debet, animas vestras vel earum salvas faciatis, quia proximas inde curabitis lucrifacere.* Hæc Pontifex, in cuius argumentatione notandum venit, quod sicut speravit exemplum fraternæ charitatis profuturum aliis ad ædificationem, & nobis ad salutem; ita exemplum discordiæ, futurum si mundo in scandalum, & nobis ipsis in damnationem.

4. *Posuit DEUS membra unum quodque eorum in corpore sicut voluit. 1. Cor. 12. 18. Ut sibi invicem cohærent, & ita unita mortem arcerent. Hanc ipsam unionem ac dilectionem Apostolus ad Col. 3. 14. in corpore morali requirit, quando scribit: Super omnia autem charitatem habete, quod est vinculum perfectionis, & pax Christi exultet in cordibus vestris, in quo & vocati estis in uno corpore. Anima non vivificat disjuncta membra, nec Spiritus Sanctus Religiosos per discordias & scissuras ab invicem separatos. Ubi charitas est, ibi DEUS est, DEI erimus, si unum fuerimus. Sit igitur in nobis unio intellectûs & judicii, ut idem sapiamus, ac in veritatibus credendis, & præceptis admittendis sinè contentione conveniamus. Sit unio voluntatum & cordium, ut unanimes idem fugiamus ac diligamus. Sit unio in DEO & cum DEO, ut sic uni tertio, scilicet DEO, uniti, inter nos, unum simus. Sit unio affectionis & dilectionis, ut confratres nostros non carnaliter sed spiritualiter, per DEUM, secundùm DEUM, propter DEUM*

U M

UIM & in DEO diligamus, ac omnes particulares amicitias penitus abscindamus.

5. Divinissimi nostri medici consilium est Matth. 18. 8. *Si manus tua vel pes tuus scandalizat te; abscinde eum & projice abs te.* In Religionis corpore illi Religiosi putrida membra sunt, qui particulares amicitias ineunt. In quos S. Basilius Ser. 1. de Instit. Monach. *Si quis inventus fuerit, qui majori quadam animi propensione Monachum fratrem, vel propinquum, vel alium quemvis quavis de causa videatur diligere, hunc castigare oportebit, ut injuriam publicæ charitati.* Injurias aliis fratribus faciunt, qui particulares amicitias nutriunt quia, Religiosi unius familiæ obligantur se mutuò diligere charitate æquali. Cùm interim tamen hujus familiæ singularistæ reliquos contemnant, quasi ob malas quasdam qualitates eorum amore & alloquio essent indigni. Insuper in suis clandestinis conventiculis ac conferentiis ordinariè sibi arrogant libertatem omnes alios censurandi: Formant conceptus in apparentia speciosos,

ofos, & infundo perniciosissimos, judicia temeraria, calumniæ & detractiones transeunt inter eos pro consultationibus, & per tam arctas sibi invicem adhærescunt intelligentias, ut qui tangit unum, tangat & alterum. Et quid inde? Murmurationes, discordiæ, factiones, & miserabiles in Conventu confusiones. Jam mitte manum in sinum conscientiæ tuæ, & disquire, an omnes æquali amore diligas? ita te gere, aliósque dilige, ut sis sanum membrum in corpore.

6. *Multa quidem membra, unum autem corpus. Non potest autem oculus dicere manui: opera tua non indigeo: aut iterum caput pedibus, non estis mihi necessarii: sed multo magis quæ videntur membra corporis iusfirmiora esse necessaria sunt. 1. Cor. 12. 20. & seq.* Ergo pro conservatione corporis requiritur, ut quodlibet membrum alteri ancilletur; si unum alterum destituat, necesse est, reliqua langvere, hebescere, fatiscere, perire. Simillimè in corpore Mystico alter alterius indiget auxiliô, & sic diligendo confratrem, te-
ipsum

ipsum diligis, quia ejus ope in tuo esse conlervaris. Ais: Abhorret animus à dissoluto, indisciplinato, & malè morato contratre meo, & quomodo potero amare eum? amore meo indignus est. Siccine Christi sanguine redemptus tuo amore est indignus? Christus ascendens in cœlum reliquit tibi suum substitutum in terra, & vult, ut huic præstes, quod Christo debes, cum ergo Christo omnia debeas, æquum est, ut ipsi debitum in suo substituto solvas. Duplex est debitum charitatis: Primum præcipit: *Omnia quaecunque vultis ut faciant vobis homines, & vos facite illis.* Matth. 7. 12. Secundum prohibet: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias.* Tob. 4. 16.

7. Corporis membra pro se invicem summè sunt sollicita: Flamma pedem corripit, mox manus eam amovere fatagit. Verbo: *Si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra.* 1. Corinth. 12. 26. Hanc compassivam dilectionem sanctissimus Patriarcha noster à suis exigebat, dicens c. 6. Reg. *Ubi-*
cun-

cunque sunt, & se invenerint fratres, ostendant se domesticos invicem inter se, & securè manifestet unus alteri necessitatem suam: quia si Mater nutrit & diligit filium suum carnalem; quanto diligentius debet quis diligere & nutrire fratrem suum spiritualem: & si quis eorum in infirmitatem ceciderit, alii fratres debent ei servire, sicut vellet sibi servi. Præceptum hoc Francisci conforme est mandato Christi. Marc. 12. 31. Diliges proximum tuum tanquam teipsum. Supererogatoriè hoc suò exemplò noster Frater Accursius edocuit. (S. Antonius p. 3. tit. 24. c. 9. § 5.) Cùm enim illi in capella infirmariæ oranti B. Virgo & S. Antonius Padvanus, atque B. Lucidus apparuissent, fuit eò confortiò indicibiliter recreatus. Interea audiebat fratrem quemdam infirmum clamantem, suæ commissum custodiæ. Illicò, ut audivit, totus compassione permotus, DEI Matre relicta aliisque sanctis, ad infirmum cucurrit, eique necessaria ministravit. Quod adeò gratùm Deipara habuit, ut eum iterum suâ fuerit præsentia dulcique alloquiò dignata consolari.

8. Membra corporis intra se pacifica sunt, fraternæ charitatis leges perfectissimè custodiunt, & sic quodammodo cœlestis patriæ imaginem referunt. *Sicut pes, inquit S. Anselmus l. de beatit. non cupit esse manus, sed sua sorte contentus est; nec auris querit esse oculus, sed suò officio & locò quiescit: Ita pariter & sancti Angeli in cœlo, & homines bene Religiosi in terra statu ac gradu suò contentissimi vivunt, nec altiora ambiunt.* Est Religio quoddam cœlum, si à Religiosis eæ leges fraternitatis observentur, quas S. noster Bernardinus annotavit. Tom. 5. in Apocal. c. 6. 11. Nempè 1. ut fratri nec verbò nec signò noceant. 2. Offendenti misericorditer indulgeant. 3. De malo fratris condoleant. 4. De bono suo congaudeant. 5. Fratris scandalum præcaveant. 6. Offenso fratri sinè dilatione satisfaciant. 7. Et in necessitate subveniant. 8. Causam fratris non negligant. 9. Fratrem delinquentem charitativè corrigant. 10. Charitatem cum fratre habeant. 11. In casu periculi pro fratre animam exponant. *Tanquam unius corporis partes alter alteri*

alteri deferamus, nec detrahendum quidpiam unius corporis membro putemus. S. Ambro. l. 3. Offic.

E X A M E N.

De humilitate.

Varii varios assignavêre humilitatis gradus, magnus Patriarcha Benedictus cum S. Thoma 12. S. Ignatius cum Seraphico Bonaventura. 3. Cassianus. 10. Anselmus. 7. Ex omnibus sequentes sunt potiores: 1. seipsum despicerere. 2. sibi ipsi diffidere. 3. nolle laudari & honorari. 4. quærere contemni. 5. de nullo conqueri. 6. defectus proprios libenter detegere. 7. omnibus se subjicere. 8. humilia officia appetere. 9. se omnium minimum, ad omnia inutilem, & ipsis divinis donis indignum reputare. 10. In confusionibus, accusationibus, increpationibus, silentium servare. In quonam hujus cœlestis scalæ gradu consistis? bone DEUS! needum infimum attigisti. Imò insuper inordinatè humanas laudes, adulationes, promotiones ac dignitates appetis, alios contemnis, tuô judi-

judiciô pertinaciter adhærescis, tibi ipsi, nescio quæ attribuis, hæccine vita Religiosi? *Tunc se monachum quisque judicet, quando se minimum æstimaverit, etiam cum majora virtutum opera gesserit.* Isid. de sum. bonol. 1. Et sanctissimus noster Pater sideò filios suos vocavit *minores*, ne præsumant fieri *maiores*. Verus ergo minor se omni honore, confortiô, commodô, locô, victu, vestitu, indignum existimat, censens ita? &c.

MEDITATIO TERTIA.

De humili sui ipsius cognitione.

Punct. 1. Moyse DEI nomen percipere volens, à DEO accepit responsum: *Ego sum, qui sum.* Exod. 3. 14. Mirum! quomodo ex hoc nomine Israëlitæ DEUM cognoscent? nonne & reliqua *sunt*? respondet noster Lyranus: Non esse convenit creaturis, quantum ex se, sed esse suum à DEO habent; si ergo DEI nomen est esse, hominis erit nihil esse. Fidei admoto lumine, te ipsum quære, & ubi à te separaveris, quod DEI est, ubi te non alium, quàm ante mille annos

nos eras, consideraveris, verbo: Ubi nihil inveneris, ibi teipsum invenisti. Ante mille annos gerebantur prælia, construebantur ædificia, ac fiebant mille & mille alia, & hæc omnia sine te, nondum tunc habebas animam, corpus, vitam, nec ullum jus aut meritum, ut esses, quod tunc eras, ex te etiam num es. Teipsum turpissimè decipis, si te ex te ipso aliquid esse credis. Sapias jam cum sapientissimo, qui de seipso fatetur: *Ego Ecclesiastes fui Rex Israël in Jerusalem.* Eccles. 1. 12. *Fui, jam non sum* exponit hunc locum Hugo de S. Victore; quia etsi sum, id ipsum tamen nihil esse cognosco, quod sum. Deplora tuam cæcitatem, quòd te hæctenus ad eò æstimaveris, & actus fidei elice, quòd ex te nihil sis & possis, &c.

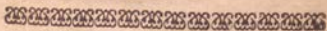
Punct. 2. De DEO scriptum est: *Ipsè solus est.* Job. 23. 13. *Creatura enim,* subinfert S. Gregorius 16. Moral. c. 16. *Principaliter non sunt, quia in semetipsis minimè subsistunt, cuncta ex nihilo facta sunt, eorumque essentia ad nihilum tenderet, nisi ea Author omnium, regiminis manu teneret.* Semel

mel ergo pro semper verum est: Omnia de nihilo qui fecit, is omnia solus, quod DEUS ex nihilo fecit id omne nihil. Nihil scis, & nihil facis, nisi te nihili facias, & nihil existimes. Ubi te ipsum despexeris, ibi te DEUS respiciet. *Hæc est in omnibus sola perfectio, suæ imperfectionis cognitio* S. Hieronymus Epist. ad Theodoret. Nemo scit, quanta, & quàm multa nesciat, nemo novit seipsum, homo est quoddam incognitum nihilum; hinc est, quòd Propheta exclamet. Psal. 72. 22. *Ad nihilum redactus sum, & nescivi.* Quantum scilicet natura vacuum horret, tantum humilitas ambit. Franciscum cogita: Bene sciebat hic sanctus tuus Pater, quòd ex natura nihil sit, & solius naturæ viribus nihil possit; hinc (S. Bonavent. vit. c. 6) Malebat de se vituperium audire, quam laudem, sciens, quòd illud ad emendandum impelleret, hæc verò ad cadendum induceret. Et ideò sæpe cum populi in eo merita sanctitatis extollerent, præcipiebat alicui fratri, ut in contrarium verba ipsum vilificantia suis auribus inculcando

do proferret. Ad DEUM quoque jugiter suspirare solebat (Cornelius à Lapide in Eccles.) Quis ego sum Domine? & quis tu? ego abyssus vanitatis, ignorantiae, malitiae, & nihil: Tu abyssus veritatis, sapientiae, bonitatis, & omnium rerum, ergo DEUS meus & omnia.

Punct. 3. Nabuchodonosor primùm elatus postea autem humiliatus rotundè fatetur. Daniel. 4. 32. *Omnes habitatores terræ apud eum (scilicet DEUM) in nihilum reputati sunt.* Tu homuncio, quantus es ad orbem terrarum? jam si universus orbis nihil est ad DEUM, cogita, quantum tuum sit nihilum respectu DEI? *Intuitus sum, & ecce non erat homo.* Jerem. 4. 15. Et sicut nihil es in essendo, ita nihil es in permanendo. Statua confecta non habet opus suo factore; tu autem necessariò indiges tuo factore. Infinitè magis dependes à DEO, quàm lux à sole, umbra à corpore, fructus ab arbore. Et demus (sicut damus) te esse morborum ludibrium, infelicem miseriam, ætatis inconstantiam, cinerem, vermem, foetorem, horrorem, de humo

humo & humore hominem ante damnatum, quàm natum; attamen, quia peccator es, nihil es. *Peccatum nihil est, & nihil fiunt homines cùm peccant.* S. Augustinus apud Berchorium in Repert. V. *Nihil.* Quin imò infra nihilum descendisti, quia DEUM offendisti; Meliùs esset non fuisse, quàm DEUM offendisse. Tuum esse est nihil, tuum posse nihil, tuum scire & habere nihil, & adhuc locum dare poteris elationi? semper ante oculos habe tuum nihilum, disce tibi ipsi diffidere, & millies repete: DEUS meus & omnia, &c.

D I E S O C T A V A.

Omnibus Sanctis consecranda.

Oratio jaculatoria: *DEUS meus & omnia.*

MEDITATIO PRIMA.

De excellentia beatæ Virginis.

Punct. 1. *In omni populo, & in omni gente primatum habui.* Eccles. 24. 10.
 Maria est Sanctissimæ Trinitatis artificium,

um, divinitatis sacrarium, sanctitatis miraculum, cœli gaudium, terræ spes, utriusque amor: Est perfectionis compendium, universitatis ornamentum, operum DEI complementum; eminentiùs enim sola complectitur, quidquid habent universi: Est illa divinæ bonitatis imago, atque idea communicationis DEI ad extra, in quam DEUS suæ potentiae, sapientiae, & beneficentiae thesauros abundantius effudit. Quidquid magnum est, ejus excellentiâ minus est: Solò DEO exceptò, cunctis & superior: Res omnes conditas longè infra se despicit, supra se autem solum suspicit conditorem. Hanc universitatis primogenitam favor extollit Angelicus, Prophetarum annuntiat chorus, Apostolorum veneratur numerus, Martyrum laudat exercitus, Confessorum personat jubilus, Virginum commendat cantus, ac omnium Justorum & Electorum colit servitus. O Maria cum his quoque dignare me laudare te, &c.

Punct. 2. *In plenitudine Sanctorum descensio mea.* Eccles. 24. 16. Bene hoc dicit

cit Regina Sanctorum, nam quidquid
 gratiæ ac gloriæ, quidquid virtutis ac
 pulchritudinis, quidquid dignitatis ac
 majestatis reliquis Sanctis, etiam colle-
 ctivè sumptis, concessum est, id omne
 ac totum longè nobiliori modo resulget
 in Maria. Per partes præstatur, quid-
 quid gratiæ ac gloriæ cæteris Sanctis da-
 tur, Mariæ verò se tota simul infudit
 gratiæ plenitudo. Sicut ad ortum solis
 stellæ diffugiunt; ita ad sublimitatem
 Mariæ omnium Sanctorum dignitas ob-
 scuratur. Tanta ac talis est hujus Virgi-
 nis præexcellencia, ut intellectum omni-
 um creaturarum excedat, ac soli DEO
 plenè cognoscenda reservetur. Inter
 Matrem DEI, & servos ac ancillas DEI
 infinitum quasi discrimen est; cæteri
 Sancti veluti ministri summa cum reve-
 rentia assistunt ante thronum DEI: Ac
 verò Regia filia, Mater & Sponsa Re-
 gis æterni proximè assidet Sanctissimæ
 Trinitati. Si magnitudo gloriæ hujus
 Regiæ poneretur in statera ex una par-
 te, & ex altera Sanctorum omnium, Ma-
 riæ gloria præponderaret. *Majorem glo-*
N 3
riam

riam habet Maria sola, quam babent omnes Angeli & Sancti simul. Expressè revelatum est S. Thomæ Cantuariensi. Mauritius c. 10. in vit. Deiparæ. Gaude Virgo gloriosa super omnes speciosa, gaudeo & ego, quòd sis, quæ es, &c.

Punct. 3. Maria est illius Mater, cujus DEUS est Pater. *Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius DEI. Luc. 1. 35.* Hoc solùm, quòd Maria Mater DEI sit, excedit omnem altitudinem, quæ post DEUM cogitari potest. *Beata Virgo, inquit D. Thomas 1. p. q. 25. a. 6. ad 4. ex hoc quod est Mater DEI, habet quamdam dignitatem infinitam ex bono infinito, quod est DEUS; & ex hac parte non potest aliquid fieri melius, sicut non potest aliquid esse melius DEO.* Potest DEUS condere firmamentum stellis locupletius, mare finibus exuberantius, terram Paradisò amœniorem, sed majorem Matrem, quàm Matrem DEI facere non potest. Hæc Virgo concepit, quem cœli capere non poterant: Genuit, qui semper fuit, est, & erit: Lactavit, qui omnibus dat escam in tempore suo: Subditum habu-

habuit, cui subsunt omnia. Fuit incorrupta, sed sine sterilitate, fecunda, sed sine violatione, gravida, sed sine onere, puerpera, sed sine dolore, Mater, sed sine Virginitatis detrimento; nempe nec alia Mater talem decebat filium, nec alius filius tali Matri Virgini inveniri poterat. O si & tu hujus Matris devotus esses filius! tunc verè beatus fores, si & te reciperet in suum filium; nam sicut DEUS in ea exaltanda nullis voluit subiectus esse legibus, ita neque in illa exaudienda. O Maria? Memento, quòd etiam ideò facta sis Mater DEI, ut misereris mei. *Monstra te esse Matrem, &c.*

LEGITIO MATUTINA.

Beatam Virginem esse Matrem
nostram.

I. O Maria! quis te Matrem pulchræ dilectionis non diligit? tu es Mater DEI & Mater rei, Mater Christi & Mater Christianorum, Mater Judicis & Mater exulis, Mater misericordiarum & Mater miserorum. Veneror ultimam voluntatem & dispositionem filii tui, acceptò

legatum & testamentum ejus, vi hujus tu mea es, & ego tuus sum, tu mea Mater, ego tuus filius. Hoc arctissimo adoptionis & amoris vinculo unigenitus tuus nos adinvicem ligavit, dum in cruce moriturus me tibi, & te mihi legavit, ac amorosa voce clamavit. *Ecce Mater tua. Ecce filius tuus.* Joan. 19. Noli, ô Mater, nos despicerere, pro quibus Filius tuus non dubitavit sanguinem suum effundere.

2. Annuit Mater misericordiae votis nostris, vult esse Mater nostra, modo nos sumus devoti filii ejus. *Ego, inquit, Prov. 8. 17. Diligentes me diligo.* Cujus maternae dilectionis nos ulterius asscuravit, dum S. Brigittae revelavit. l. 4. Revel. c. 138. se esse Matrem DEI, Sanctorum, animarum in Purgatorio, & omnium denique justorum, & peccatorum in terris existentium. Est ergo piissima Virgo Mater Christi singularis, omnium fidelium universalis, & Religiosorum specialis. Dum vota nuncupasti, post *DEUM omnipotentem B. Mariam Virginem* nominasti; dignum proinde est,

est, ut ad hunc effectum ejus opem implores, & etiam ob ejus reverentiam Regulam tuam quam integerrimè observes, Pater noster Seraphicus. (vit. c. 9. n. 2.) hanc cœlorum Reginam sui & suorum advocatam constituit, suumque Ordinem in Ecclesia sanctæ Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ, instituit, ut omnes Franciscani cognoscerent, se filios Mariæ, & Marianum templum eorum natale solum, Originis locum, ac domum maternam esse. Et certè si Annales tuos evolveris, invenies, omnes Seraphici Ordinis Sanctos huic Matri singulariter devotos fuisse, & ab ea maximos favores recepisse.

3. Angelici Doctoris assertio est 2. 2. q. 26. a. 10. *Matres magis sunt amantes filiorum, quam Patres.* Majoribus impensis obveniunt Matribus filii, ideò ab iisdem impensius diliguntur. *Aluisse & lassasse*, consentit Clemens Alexandrinus l. 1. Pædag. c. 3. *amoris incitamenta plura habet.* Maria ardentius nos diligit, quàm omnes Matres etiam simul sumptæ suos filios. Noster Bernardinus de Bustis ul-

teriùs procedit , & dicit : p. 12. Ser. 2.
 Licèt omnes Angeli & Sancti ardentis-
 simè nos diligant ; attamen Maria sola
 incomparabiliter nos plùs diligit , quàm
 omnes sancti simul. Charitas DEI , &
 charitas proximi gemellæ & indivisæ
 virtutes sunt. *Idem numero est habitus cha-
 ritatis, ex quo uterque actus elicitur.* S. Tho-
 mas 2. 2. q. 25. a. 1. Hi duo amores duæ
 quædam partes sunt , sed unum totum,
 duæ actiones , sed unus amor , duo ope-
 ra , sed una charitas , duo merita , sed
 unum sinè altero inveniri non potest.
 Vis jam scire, quanta nos dilectione pro-
 sequatur Deipara ? mensuram cape à di-
 lectione , quâ fertur in DEUM. Ardet
 amore divino supra universos cœli cives
 flammantiùs , ardet itaque etiam versus
 nos amore prorsus indicibili. Magnes
 amoris amor est , ferro es durior , si non
 redames Mariam. Disce à Patre amare
 Matrem. S. Franciscus (Bonaventura
 in vita cap. 9.) Beatam Virginem inex-
 plicabili amore prosequabatur , duas po-
 tissimùm ob causas. 1. Quòd Christum
 nobis fratrem effecisset. 2. Quòd eadem
 apud

apud eundem misericordiam nobis obtinuisset. Adhuc in vivis positus (Marcus Ulyssipon. Annal. l. 2. c. 72. semper optabat corpus suum vilissimo urbis Afisii loco sepeliri, excepto corde suo, quod esse in templo Dominæ nostræ Angelorum percupiebat; sicut vivens illic per affectum affixum fuerat. Mira etiam devotione (Nadaf. in Ann. Marian. p. 3. Sab. 27.) in salutationem Angelicam ferebatur, dicere solitus: Cùm dico: *Ave Maria*, cœli rident, Angeli gaudent, mundus exultat, infernus contremiscit, dæmones fugiunt. Sicut cera fluit à facie ignis, & pulvis ante faciem venti dispergitur; sic ad invocationem nominis Mariæ totus malignorum spirituum exercitus separatur. Non es Franciscanus, si cum Francisco non colas ac diligas Mariam.

4. Amantissimæ Matres laborant & sudant, ut filiis suis pingvem hæreditatem relinquunt. *Sicut qui thesaurizat, ita & qui honorificat Matrem suam. Ec. 3. 5.* Hæreditas ac thesaurus noster vita æterna est, in quam à Matre DEI generamur; nam

ipsa ab ipso Patre aeterno recepit fontalem fecunditatem ad generandos omnes electos. S. Bernardinus Sen. Ser. 11. a. 2. Communis & consona sanctorum Patrum & Doctorum assertio est: Amorem erga Deiparam unum ex certissimis signis aeternae Praedestinationis esse. S. Anselmus l. de Concept. Virg. S. Petrus Damian. opusc. 23. c. 2. S. Bonaventura in Psalt. S. Antoninus 4. p. t. 15. c. 14. Cassian. in Collat. Patrum. Nierenbergius, Pelbartus, Rainaudus, Spinellus & alii. *Nullus est, qui salvus fiat, nisi per te, O Virgo sanctissima.* S. Germanus de Zona B. Virg. & S. Ignatius Mart. *Nunquam malè peribit, qui Genitrici Virgini, devotus sedulusque extiterit.* Epist. ad B. V. Accedit Doctor Angelicus opusc. 8. in salut. Ang. *Per eam (scilicet Mariam) Christiani omnes sicut per stellam maris ad aeternae gloriae portum diriguntur.* Hinc Ecclesia ipsi illam Salomonis sententiam accommodat Prov. 8. 34. *Qui me invenerit, inveniet vitam, & hauriet salutem à Domino.* Omnes praedestinati consequuntur salutem à Domino, sed inter-
 ceu

cedente Beata Virgine Maria, tanquam communi generis humani Advocata. Verùm ejus devoti faciliùs consequuntur, quia istorum non tantùm curam, sed etiam sollicitudinem gerit, & sic illis impetrat, ut infernus minus habeat virium ad eos tentandos, obtinet eis speciales gratias, perseverantiam usque ad finem vitæ, ac tandem felicissimam mortem. Nam, teste Blosio in Monil. c. 12. Beata Virgo suis devotis sanctè promisit, se illis in hora mortis adfuturam. *Ego omnibus, verba ejus sunt, qui mihi piè sanctèque deserviunt, volo in morte fidelissimè tanquam Mater piissima adesse, eosque protegere, ac consolari.*

5. Hæc nempè illa Mater est, cui negotium nostræ salutis quàm securissimè concedi potest. *Facta est Maria inquit S. Fulgentius Ser. de Laud. B. V. scala cælestis, quia per ipsam DEUS descendit ad terras, ut per eandem homines mereantur ascendere ad cælos.* Sæpè hujus Matris misericordia salvat, quos justitia filii damnaret, delectat & præsentem materiam illustrat illa visio; quæ nostro fratri

Leoni fuit ostensa. Annal. t. 1. 1232. n. 28. Erat magna planities, & in ea species quædam judicii mox futuri. Magna erat præsens hominum multitudo: Angelorum tubæ personabant; denique binæ scalæ è summo cœlo usque ad terram demissæ, altera candido colore, altera rubeo. Purpureæ imminens visebatur ex alto Christus, vultûs habitu severo, atque subirato, Franciscus paulò infra ipsum fratres suos evocabat, ut fidenter ascenderent: nam Dominum ita velle, eosque invitare. Cùm autem illi se per scalas audenter efferrent, alius de tertio, alius de quarto, vel de decimo, alii de superioribus, ac penè jam ultimis gradibus procidebant. Qua suorum clade Franciscus magnopere commotus, eos voce magna admonuit, ut ad scalam alteram candidam accurrerent; illic asserens nihil fore periculi. Itaque cùm ad eam accessissent, Mariam ei incumbentem videbant, quæ eos blandissimè intuens, studiosè etiam juvaret exciperetque singulos, ita ut nullò negotiò ad unum plurimi in cœlum evaserint. Non ergo

ergo fabulosa Juno, sed vera DEI Genitrix lacteam Franciscanis ad cœlum sternit viam; ita ut quilibet nostrum cum Bernardo dicere valeat Ser. in Nat. *Hac peccatorum scala, hac mea maxima fiducia, hac tota ratio spei mea.*

6. Sicut pia Mater abscondit ac protegit filium suum, quando Pater eum vult excipere verberibus; ita Beata Virgo defendit à facie irati Judicis ad se confugientes. Ejus ubera in canticis & botris, & hinnulis, & turri comparantur: Botris, ut indicetur, quàm jucundum, suave, ac dulce sit, Mariæ servire, & ab ejus misericordiæ uberibus lactari: Hinnulis, ut innotescat, quàm celeriter miseris subveniat: Turri verò, ut Mariani lactis abundantia, atque securitas significetur. *Cælum & terram dudum rui-ssent, si Maria precibus non sustentasset.* S. Fulgentius l. 4. Mytholog. Cùm sanctus Dominicus Romæ (Plat. de bon. stat. Relig. l. 1. c. 34.) in templo S. Petri orans pernoctasset, visum est ei pandi totum cœlum, Christumque DEI Filium exurgere, atque inflammato vultu, ter-
nas

nas manu lanceas vibrantem ad per-
dendum genus humanum, unam in su-
perbos, alteram in avaros, tertiam in
lascivos. Cujus iræ cùm nemo obsistere
auderet, sola Mater misericordiæ ad pe-
des ejus accidens rogavit, ut ignosceret
iis, quos sanguine redemisset. Cùm au-
tem à Christo ei responsum esset, non
esse jam suæ justitiæ, ut tot & tanta pec-
cata impunita relinqueret: Addidit illa,
habere se famulos duos, probos ac fide-
les, qui in mortalibus ad pœnitentiam
revocandis strenuam operam impigrè
posituri essent. Quibus verbis placatus
Dominus, cùm illos videre voluisset,
productus est Franciscus & Dominicus
ipse, qui hæc videbat, cui etiam cùm
die postera Franciscus fortè occurrisset,
quem antea nunquam aspexerat, ex no-
cturno tamen visu statim agnovit, ar-
ctè complexus ut fratrem, & socium
tanti operis, eique exposuit, quòd per
utrosque ex dictamine Beatæ Virginis,
totus mundus sit emendandus.

7, Est ergo Maria Mater totius mun-
di, omnium ac singulorum curam ge-
rit,

rit, singulariter verò sibi devotos tue-
tur, ne pereant. Imitare proin morige-
ros filios, & confuge in omnibus tuis ne-
cessitatibus ad Matrem. Si mundus te
vexat, caro ticillat, diabolus intestat, vi-
tiorum sitis inflamat: Si in virtutibus
crescere, & in via DEI proficere appet-
tas; si persecutiones, dolores, morbi,
ac mortis tempora instent, propera ad
Mariam, accede cum fiducia ad Ma-
trem. Hæc Mater potest te juvare, est
enim Mater DEI, vult te juvare, est
namque Mater misericordiæ, & non
tardabit te juvare, quia est Mater tua.

8. Ex quarto decalogi præcepto te-
netur filius suæ Matri amorem & hono-
rem, obedientiam ac reverentiam exhi-
bere. Hinc etiam Tobias filium suum
admonuit. Tob. 4. 3. *Honorem habebis
Matri tuæ omnibus diebus vitæ ejus.* Vene-
rare totis præcordiorum affectibus Ma-
riam imitare, ut bene moratus filius
pulchræ dilectionis Matrem, conare
certis ac continuis obsequiis tibi devin-
cire cœli Reginam. Pro coronide propo-
no tibi coronam stellarum duodecim,
hoc

hoc est, duodecim specialia obsequia, quibus Matrem tuam perpetuò coronas. Sunt autem 1. Mariam quotidie in Matrem eligere, & crebris per diem suspiriis diligere. 2. Officium B. M. Virginis, & coronam, & Litanias Lauretanas quotidie recitare. 3. Statutas ac quotidianas preces & devotiones tuas ad divinam Virginem ob nullum prætextum intermittere. 4. Nomen Mariæ, ejusque imagines specialiter revereri. 5. Ad sonitum horologii, ad ingressum & egressum è cella, & ante omnes actiones universim, Deiparam uno *Ave* salutare & invocare. 6. Sæpiùs invisere templa & altaria, cultui Mariano dicata. 7. Diem Sabbati jejuniis, aliisque specialibus devotionibus colere. 8. Præmittere jejunium, & alias corporis afflictiones solemnitatibus Deiparæ, & dein festum ipsum omni possibili devotione celebrare. 9. Specialiter venerare Sanctos divæ Virgini arctiùs conjunctos, ac devotos: utpote ejus sanctissimos Parentes, S. Josephum, S. Joannem Evangelistam adoptivorum filiorum primogenitum, S. Ber-

Bernardum, S. Bernardinum Senensem &c. 10. Frequentiùs orare pro animabus in purgatorio detentis, quæ Beatæ Virgini gratissimæ sunt, & in vivis eidem devotissimæ fuere. 11. Post Christum totam suam fiduciam in Maria collocare, magnam de ejus prærogativis æstimationem concipere, & omni possibili modo etiam alios in ejus amorem trahere. 12. Omnia sua opera in honorem Beatæ Mariæ Virginis peragere &c. Insuper *DEI Matrem tanquam bonus filius in omnibus pro posse studeas imitari.* S. Bonaventura stimul. Am. divin. c. 7.

E X A M E N.

De oratione ritè persolvenda.

Prudenter monet Ecclesiasticus 18. 23. *Ante orationem prepara animam tuam: Et noli esse quasi homo qui tentat DEUM.* Obtemperasne huic admonitioni? qua præparatione, intentione, attentione, & contra impedimenta contentione orationes tuas, tam vocales, quàm mentales persolvis? an non peccas aut in corporis situ, aut in curioso visu, aut
in

in vocis sonitu? an non in orationibus tuis tam privatis, quàm publicis nimium properas? an non molesta singularitate alios perturbas? quantum temporis quotidie orationibus impendis? an non passim omittis tuas preces devotionales? ante, in, & post Missam quem te habes? quò studiò peragis tuas meditationes? an nunquam negligis? quantum resistis distractionibus? quo in loco sunt apud te actus virtutum fidei, spei, charitatis, poenitentiae, resignationis. Orationes jaculatorias quoties, & quàm intense repetis? *Oportet semper orare & non deficere.* Lucae 18. 1.

MEDITATIO SECUNDA.

De DEO.

Punct. 1. *Glorificantes Dominum, quantumcunque potueritis, supervalebit adhuc, & admirabilis magnificentia ejus..* Eccles. 43. 32. Cogita pulchritudinem tam excellentem, quæ solo sui aspectu omnium rapiat corda, ita, ut eam vel semel hòcque unicò tantùm momentò intueri
præ-

præstet, quàm per multa sæcula omnibus hujus mundi voluptatibus perfrui, DEUS supervalebit adhuc. *Quis sic deleat, quàm ille qui fecit omnia, que delectant.* S. Augustinus in Psal. 32. Cogita majestatem tam sublimem, in cujus obsequium quæque tormenta perpeti plùs sit, quàm toti mundo dominari, DEUS supervalebit adhuc. Cogita bonitatem tam immensam, quam unica tantùm cogitatione offendere pejus sit, quàm re ipsa in nihilum redigere omnes creaturas, DEUS supervalebit adhuc. Cogita omnipotentiam tam absolutam, cui omnia pari modo sunt possibile, DEUS supervalebit adhuc. Est enim omni nostro cogitatu major omni bono melior, omni perfectione perfectior. DEUS est merces, pro qua pugnare & laborare, portus, ad quem currere & tendere, felicitas, quam expectare & sperare debemus. Pro DEO non possumus nihiùm aut pati aut agere. *Quidquid mihi vult dare DEUS meus, auferat totum, & se mihi det.* S. Augustin. in Psal. 26. Cupio dissolvi & videre DEUM meum, &c.

Punct. 2. *Magnus Dominus & laudabilis nimis, & magnitudinis ejus non est finis.*
 Psal. 144. 3. Non datur in DEO finis, perfectiones enim ejus sunt undequaque infinitæ. DEUS est sinè deformitate pulchritudo, sinè quantitate magnitudo, sinè qualitate bonitas, sinè tempore æternitas: DEUS est invisibilis omnia videns, immutabilis omnia mutans, increatus omnia creans, omnia dans & nihil amittens. DEUS est excelsus in potestate, sublimitate, majestate, magnus in potentia, justitiâ, misericordiâ, mirabilis in consiliis, judiciis, decretis, unicus in Patre, & Filio, & Spiritu sancto. DEUS est ineffabilis in seipso, in creaturis spectabilis, in Angelis desiderabilis, in hominibus amabilis, in damnatis formidabilis. DEUS est esse tam bonum, ut nec per punctum ullum temporis cessare potuerit à communicatione sui ipsius, esse omnipotens, quòd ex amore res omnes ex nihilo condidit, esse quod omni ei, quod est, dat suum esse, esse tam justum & misericors, quod ut misericordiam exhiberet, pepercit hominibus,

bus, & tamen proprio filio suo non pepercit.
 Rom. 8. 32. esse tam amans nostri, ut
 amare non cesset. *Causa diligendi DEUM*
DEUS est. S. Bernardus Tract. de diligen.
 DEO. O DEUS! ego gaudeo quòd sis,
 qui es &c.

Punct. 3. *Ego ostendam omne bonum ti-*
bi. Exod. 33. 19. Quid vagaris ò homo,
 per multa bona? quære unum bonum,
 in quo est omne & summum bonum, &
 sufficit. Si amor feratur in bonum, ec-
 ce bonum omnis boni! si amas bona
 quæ facta sunt, cur non ames DEUM per
 quem facta sunt? Hoc invento bono,
 habes omnia: si esuris cibus est, si sitis
 potus, si ægrotas pharmacum, si more-
 ris vita. *Frustra extra DEUM queritur,*
quod in illo solo invenitur. S. Augustin. l.
 Conf. c. 12. DEUM invenisse, est omne
 bonum invenisse, in ipso enim omnia
 reperimus, nihil nobis potest deesse, si
 omnia habentem hebeamus. O unum
 supremum, & omne bonum, extra
 quod, & sinè quo nihil est bonum, per
 quod & in quo est omne bonum, te so-
 lum super omnia appeto, amo, stringo.
 Apa-

Apage, satis amavi bona mundi, quæ me reddiderunt malum; amodo amplector te, & teneo omne bonum, non te amplius dimittam in perpetuas æternitates &c.

LECTIO VESPERTINA.

De Zelo animarum.

I. Nihil est cum hominis anima comparandum, altior cœlō est, pulchrior sole, splendidior astris, gemmis pretiosior, ac omni re visibili nobilior. Exere vires, fortiter dimica, usque ad sudorem, usque ad sanguinem, usque ad mortem decerta, ut serves & salves animam tuam. Nec hoc satis est, non sufficit solū animæ suæ intendere, & proximorum salutem negligere. Posuit nos DEUS in Ordine Seraphico, ut impigram in reducendis animabus navemus operam. De S. Francisco canit breviarium Franciscanum Anti. I. ad Laud. *previs orationum studiis, quid faciat instruetus; non sibi soli vivere, sed & aliis proficere, vult DEI zelō ductus.* Ergo Officium Franciscani est: Prius purgari, deinde pur-

gare alios, prius scientiâ instrui, deinde eâdem instruere alios, prius lumen fieri, deinde illuminare alios, accedere ad DEUM, & postea alios ad ipsum ducere, sanctificari, & aliis sanctitatem conferre. Vi altissimæ nostræ professionis *DEI adiutores sumus*. 1. Corin. 3. 9. Ut DEO adjuvante, DEUM adjuvemus. Nihil non agit DEUS, ut aberrantes animas à via perditionis ad viam veritatis perducatur; tu igitur quoque Religiose, age negotium tuum, ad quod te DEUS conduxit vigila, labora, stude, curre, ut lucreris animam proximi tui.

2. S. Dionysius Areopagita in consideratione hujus dignitatis apertè dicit. c. 3. de cœlest. Hierarch. *Divinorum omnium divinissimum est, cooperari DEO in salute animarum*. Doctissimus Richardus Victorinus l. 1. de præparat. in Cant. c. 44. ignorat: An DEUS hac gratia homini majorem conferre possit. Ex charitate, zelo, & misericordia ignorantes docere, rudes instruere, verbum DEI prædicare, confessiones audire, inimicos reconciliare, bono exemplò alios

O

ædi-

ædificare, moribundis assistere, & peccatores ad meliorem frugem reducere, eosque de filiis diaboli filios DEI facere longè nobilius est, quàm orationi vacare, in choro psallere, corpus mortificare, &c. Hi sunt actus Religionis, & opera pœnitentiæ: Isti charitatis, & opera misericordiæ spiritualis. Prolixè id probat D. Chrysoſtomus Homil. 25. in Epist. 1. Corinth. *Licet, inquit, jejunando, humili dormiendo, corpus maceraveris, si nullam autem curam proximi habueris, nihil egregium feceris.* Illustre quid est, fateor, infirmos curare, dæmones expellere, mortuos suscitare; at longè illustrius est, animam infirmam, dæmone obſeſſam, peccato mortuam ad spiritualem sanitatem, libertatem, & vitam sanctorum revocare. *Majus miraculum est, prædicationis verbò, atque orationis solatiò peccatorem convertere, quàm carne mortuum suscitare: In isto enim resuscitatur caro iterum moritura; in illo verò anima in æternam vitam.* S. Gregor. l. 3. Dial. c. 17.

3. Seraphicus noster Pater (S. Bonavent. in vit. c. 9.) non se Christi reputabat

bat amicum, nisi animas foveret, quas ille redemit. Saluti animarum nihil præferendum esse dicebat, eò maximè probans, quòd unigenitus DEI pro animabus dignatus fuerit in cruce pendere; hinc sibi in oratione luctamen, in prædicatione discursus, & in exemplis dandis excessus. Hoc opus conversionis animarum (vit. c. 3. n. 6. adeò sanctissimo Patri cordi fuit, ut in exordio Religionis, cùm duxerat septem numeraret filios, omnes huic operi voluerit applicare. Ipse cum uno socio versùs unam orbis partem perrexit, reliquis sex ad modum crucis, tribus aliis mundi partibus deputatis. Et in secundo capitulo Generali adunatis fratribus Domini voluntatem in hæc verba exposuit: *Filioli mei, DEUS mihi mandavit, quòd mittam vos ad terram Saracenorum, ad prædicandum & confitendum ejus fidem, & legem mabometricam impugnandam. Et ego etiam ibo per aliam partem ad Infideles, & fratres alios mittam per universum mundum. Idcirco filii, paretis vos ad implendum Domini voluntatem.* Opusc. Tom. 3. Collat. 23.

4. Et hinc Ordo noster Innocentio III. divinitus ita ostensus est: Videre sibi visus est Pontifex, Lateranensem Basilicam, quæ tunc sedes erat Pontificum, convulsis fundamentis collabentem, pauperem verò quemdam accurrere, qui eam humeris suppositis sustineret, quod visum ex interpretatione Innocentii ad Franciscum, ejusque familiam pertinebat, uti exitus ipse demonstravit. Nam non modo ætas illa, quâ primùm hic Ordo prodiit, mirabiliter ejus opera adjuta, & illuminata est, sed totis trecentis & septuaginta sex annis (modò plùs quàm quingentis) quibus deinceps stetit, hoc semper egit, ut DEI Ecclesiam quasi fulciret. Hucusque Hierony. Platus candidus scriptor è Societate Jesu de bo. stat. Reli. l. 2. c. 30. Et addit; primos omnium, qui in conversione novi Orbis laboraverunt Franciscanos fuisse legimus, atque eosdem etiam in iis regionibus inveniendis, cum antea ne de nomine quidem auditæ essent, magnopere contulisse. Brevi tempore ibidem tredecim provincias instituere; in

in quibus magnam Christianæ rei operam navarunt, & adhuc navant. Affert quoque suum testimonium R. D. Aubertus Miræi Decanus Antuerpiensis, dicens l. 5. notitiæ Episcoporum. §. India Orientalis. *Primi Præcones Evangelii in India Orientali & Occidentali fuerunt sodales Franciscani: qui & primi ferè iis in locis Episcopi fuère.*

5. Adeoque, ut S. Bonaventura docet, Ordo Minorum datus est Ecclesiæ in ædificationem fidelium, & in subsidium Clericorum sæcularium. Et hoc jam fuit tempore Apostolorum in piscatione Petri præfiguratum. Narrat S. Evangelista Lucas c. 5. quòd Christus ex navicula Petri docuerit turbas, ac deinde dixerit: *Laxate retia vestra in capturam. Et cum hoc fecissent, concluderunt piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent, & adjuvarent eos. Et venerunt, & impleverunt ambas naviculas.* Quod mysterium Seraphicus noster Doctor (in opusc. quare Fratres Minores prædicent) ita dilucidat: Mare est sæculum,

culum, navicula Petri Ecclesia fidelium populorum, rete Evangelica doctrina. Per jussum Domini tanta piscium multitudo concluditur, quòd rete rumpatur; quia tot ad fidem veniunt, quod eam etiam hæresibus scindant: Sed cùm Petrus cum suis trahere non valeret, annuerunt sociis in alia navi, ut venirent, & adjuvarent eos; quia Prælati Ecclesiæ cum Clero non sufficientes per se tantam plebium multitudinem trahere ad littus perpetuæ vitæ, annuerunt, admittendo, sociis Religiosis, scilicet Jacobo & Joanni, activis & contemplativis, ut venirent compatiendo animarum periculis, & adjuvarent eos, tam illos qui trahunt, quàm illos, qui trahuntur; illorum insufficientiam, istorum indigentiam relevando. Ambas autem naviculas implent, cùm præ multitudine populi, nec Clerici nec Religiosi plenè sufficiunt omnibus satisfacere.

6. Sanctissimus noster Patriarcha suis tyronibus in hac piscatione laborantibus sequentem doctrinam reliquit, dum dixit: *In adjutorium Clericorum missi sumus*
fra-

fratres charissimi, ad animarum salutem; ut quod in ipsis invenitur minus, suppleatur à nobis, quilibet recipiet mercedem non secundum auctoritatem, sed secundum laborem. Scitote fratres, quòd DEO est gratissimum animarum lucrum, hoc consequi melius possumus cum pace Clericorum, quàm cum discordia; si autem ipsi salutem impediunt, DEI est ultio, & ipse retribuet in tempore. Ideoque estote subiecti Prælatis, ne, quantum ex vobis est, malus zelus exsurgat. Si filii pacis fueritis, Clerum & populum lucrabimini, & hoc acceptabilius DEO erit, quàm populum solum, Clerò scandalizatò, lucrari. Tegite eorum lapsus, multiplices eorum supplete defectus, & cum hac feceritis humiliores estote. Wading. in opusc. S. P. N. Francisci Collat. 12. Tom. 3.

7. Tu igitur imposterum tuas conciones ad populum ita institue, ut zelosæ & efficaces sint, non fabulosæ & scurriles: Spirent majorem DEI gloriam & salutem animarum, non propriam laudem, & plausum populi, habeant condiciones, quas Regula cap. 9. requirit, dicente Legislatore: *Moneo quoque*

que & exhortor eosdem fratres, ut in predicatione, quam faciunt, sint examinata & casta eorum eloquia, ad utilitatem & edificationem populi, annuntiando eis vitia & virtutes, penam & gloriam cum brevitate sermonis. Nec separem Cathedram à Confessionali.

8. D. Antonius Paduanus tractans illud Joan. 15. 16. *Et fructum afferatis.* Concionandi, & confessiones excipiendi Officium ad invicem confert Ser. 4. de Apostol. *Fructum facit, qui predicando movet cor populi, sed fructum affert, qui post predicationem sedet ad audiendas confessiones. Predicare est seminare, sed confessiones audire est fructum metere. Stultus est ergo, qui libenter seminat, & fructum colligere non curat.* Quod sanctus Pater ore docuit, opere exercuit. Beatus quoque Antonius Segoviensis (Chron. p. 2. l. 2. c. 16.) Post habitas conciones assiduus erat in confessionibus excipiendis, tantique illud opus faciebat, ut diceret aliquando: *Si in celum admissus essem, vellem uno pede posse extra stare, ad peccatores adjuvandum in confessionibus suis ritè faciendis.*

Tu quoque ad Confessionale vocatus, propra sine tergiversatione; æqualiter omnes suscipe sine personarum accepti-
one: In hoc grandi charitatis exercitio nullum laborem subterfuge sine defati-
gatione: Intende per expressam inten-
tionem omnia pœnitentis opera in satis-
factionem Sacramentalem sublimare.
Tam patienter audi confitentes, ut di-
cere de te possint: *Ecce Agnus DEI, qui tollit peccata mundi.*

9. Ad infirmum vocatus, sine mora surge, curre, & adjuva consortem tu-
um in toto æternitatis periculo trepi-
dantem. *Nam si magna mercedis est, à morte eripere carnem, quandoque morituram, quanti meriti erit, à morte animam liberare, in cœlesti patria sine fine victuram?*
S. Gregorius l. 19. Moral. c. 12. Primi-
tùs age, quæ infirmum bene afficiunt, condolentiam ostende, instilla, quàm ad morbos sive tollendos, sive utiliter perferendos conducet esse in statu gra-
tiæ; deinde sat dispositum mansvetè audi: Quæstionibus (si opus sit) adju-
va; admonitionibus firmâ; benedictio-
nibus

nibus arma : Una cum illo virtutum a-
ctus elice , nihilque eorum , è quibus
fructum & consolationem haurire pos-
sit , intermitte. Pro exemplo tibi sit no-
ster zelosus Pater Theodoricus à Mona-
sterio (Chron. p. 4. l. 1. c. 25.) qui ad
populum Bruxellensem peste infectum
ingressus , contemptò vitæ periculò , se
in omnium infirmorum adjutorium ex-
ponebat , & ibidem durante infectione
triginta duorum millium infectorum
confessiones excepit.

10. Ais : Idiota & ineptus sum , adeo-
que animas lucrari non possum. Audi
responsum Gregorii Magni Homil.
16. in Evangel. *Nemo dicat admonere non
sufficio , adhortari idoneus non sum , quan-
tum potes , exhibe.* Non potes esse Orator
ad populum , esto ad DEUM. Ora , ite-
rùmque DEUM ora pro conversione &
salute peccatorum ac Infidelium. Alber-
tus Magnus in Paradis. c. 26. actiones
zeli enumerat : *Zelus animarum* , inquit ,
*verus & perfectus est , quando quis sancti me-
ditationibus , ferventibus desideriis , lachry-
mis , orationibus , vigiliis , jejniis , pradica-
tioni-*

tionibus, confessionibus, consiliis, doctrinis, atque aliis operibus bonis pro salute animarum laborat. Sanctissimus noster Parens verba illa: (*Sterilis peperit plurimos, & que multos habebat filios infirmata est.* 1. Reg. 2. 5.) Ita declarabat: Sterilem esse dicebat fratrem, qui officium prædicandi non habet, per quod generantur filii juxta illud Apostoli: *In Christo JESU per Evangelium ego vos genui.* 1. Cor. 4. 15. Et talis frater sua oratione atque exemplari vita sibi & aliis sæpe plùs proficit, quàm prædicator verborum. Hoc medio B. Stephanus S. Paulum lucratus est; si enim Stephanus non orasset, Ecclesia Paulum non haberet. Te quoque nullum tempus prætereat, in quo pro salute animarum non ores, aut labores.

E X A M E N.

De propositis in hisce exercitiis conceptis.

Constans propositorum observantia est optima exercitiorum clausula. *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Matth. 10. 22. Finis hujus tuæ Octavæ

fuit: bonam vitam incipere, & à bene cœptis nunquam ampliùs deficere. Bene incepisti, superest, ut perseveres, & proposita rigidè observes; sunt autem nō fallor, sequentia. 1. Spretis vanitatibus, & mundi judiciis, totis viribus salutis animæ tuæ invigilare. 2. Exurgentibus passionibus, ne exorbitent, quàm primùm resistere. 3. Nullum peccatum veniale deliberatè admittere. 4. Nihil obedientiæ præponere. 5. Regulam, statuta, ac communia quæque ad apicem usque observare. 6. Quotidianas meditationes, particulare examen, & consuetas devotiones imposterum nunquam omittere. 7. Beatam Virginem specialiter ut tuam Matrem venerari. 8. Renovandis intentionibus, precibus jaculatoriis, & actibus virtutum adorationis, fidei, spei, charitatis, resignationis &c. singulariter studere. 9. Mortificationis, & Religiosæ perfectionis majorem curam imposterum habere. 10. Otium vitare, & tempus merendi quàm optimè collocare. Hæc & similia proponere tibi erat facilè, at strictè ob-

fer-

servare, hęc opus, hęc labor. Frustrā sunt proposita, si non redigantur ad effectum. Putas-ne quę proposuisti, te observaturum? si tibi ipsi vim intuleris, credam. Conare itaque pericula cadendi remove, contra illa te salubribus mediis munire, occasiones fugere, à lapsu, si fortè ex fragilitate contingat, celeriter resurgere, variis motivis subrepentem teporem excutere, & quotidie quasi de novo incipere. Quia à proximis tuis exercitiis hoc non fecisti, ideò in multis defecisti. Esto, quem te hisce diebus futurum esse promisisti?

MEDITATIO ULTIMA.

De bonis propositis executioni mandandis.

Punct. 1. Finis coronat opus: *Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.* Apoc. 3. 11. Sola perseverantia imponit laborantibus, ac certantibus coronam. *Inchoantibus præmium promittitur; sed perseverantibus datur.* S. August. l. de modo bene vivendi Ser. 6. Ut obtineas Regnum cujus nullus est finis, necesse est,

ut perseveres usque ad finem. Nihil tibi conducet per omnem vitam laborasse, si in fine vitæ laborare desinas. Plus prodest unicum momentum ultimum, quàm omnes anni præcedentes; omnia namque perdit, qui in ultimo instanti deficit. Inexcusabilis eris, si post hæc exercitia malus fueris. Non poteris prætereundam impotentiam, expertus, quòd sanctè vivere non sit impar tuis viribus, poteris, quod potuisti, quod præteritum est, in futuro faciliùs erit. Didicisti hoc tempore, quid te oporteat facere, prolongatur tibi vita, ut te emendes, & proposita tua executioni mandes. Vulgò dicitur: fac ex necessitate virtutem; disce tu, ex virtute necessitatem facere, tibi que persuasum habe, tam constanter à te virtutem exercendam esse, quasi exclusa libertate inevitabili necessitate eò adigereris. His perpensis, hoc unicum tuum sit propositum, concepta proposita inviolabiliter observare. Teneo, quem diligit anima mea &c.

Punct. 2. *Sicut portavimus imaginem terreni: Portemus & imaginem celestis. 1. Cor.*

Cor. 15. 49. Tam constans ac firmus est status Christi, in cœlis, ut nullam omnino passurus sit mutabilitatem, ut ergo imaginem illius cœlestem portes, debes pro viribus tua proposita stabilire, & nequaquam impostero ab illis resilire. Monstruosum est bene incipere & male concludere, ac bono principio malum finem opponere. Absterrent te forsitan prævisæ difficultatès? consuetudo vincit omnia, vincit naturam; quid porro non poterit DEI gratia? hac confortatus potuisti inchoare; ergo etiam poteris propositam vitam continuare. Facilius est semel pro semper, perseverare, quàm deficere & iterum inchoare. Ad exordia tantùm obstrepic animus. Consuetudine fit facile, quod ab initio videtur impossibile. Una actio spiritualis vitæ alteri pandit viam. Difficultas, quam tibi fingis, non venit simul tota, sed successivè pars parti temporis respondet. Potuisti antea, modò potes, ergo poteris & deinceps. O Jesu virtus & fortitudo servorum tuorum! conforta me, ne unquam deseram te &c.

Punct. 3. *Homo sanctus in sapientia manet sicut Sol: Stultus sicut Luna mutatur.*
 Eccli. 27. 12. Vir bonus & fidelis æquè stat suis nudis promissis, ac si ea juramentò confirmâisset; & tu tuis propositis tam firmiter post hac adhære, ac si te ad ea votò obstrinxisses. Persta in bono, nam incitamenta, quæ te movebant, ut bonus fieres, æquè modò vera sunt. Persta, nam dignum & justum est, ut semper DEO servias, qui semper te amat, ex ejus gratia jam multa tibi cumulâsti merita, noli ea tuâ inconstantia perdere. Persta in rigore pœnitentiæ, tempus breve est, & mors in janua, post paucos annos, fortè menses aut dies copiosa sequetur retributio. Persta cum Christo in cruce, neminem audi, non carnem, non mundum, non diabolum, non tentationes, non respectus humanos, descensum de cruce svadentes. Frustrâ hæc tua exercitia spiritualia fecisti, si ad vomitum redeas. Deus non irridetur, nonne esset DEO illudere, toties emendationem promittere, & sinè causa continuò iterum fidem frangere? duriùs est
 in

in æternum damnari, quàm ad tempus
in bono perseverare. O DEUS, qui es
principium universorum ac finis! da fa-
cultatem exequendi, qui dedisti volun-
tatem proponendi, melius est mihi mo-
ri, quàm te post hac offendere, &c.

Confirmet DEUS, quod operatus est
in te. Jam in gratiarum actionem reci-
ta Hymnum: *Tē Deum laudamus, &c.*

Laudetur DEUS: Qui est
omnium principium &

F I N I S.

I N D E X
Rerum Notabilium.

A.

- A** Cursii nostri erga infirmos charitas. 284.
A dulphus quondam Alsatix Comes postea Franciscanus seipsum studio confundit. 228.
Æternitas. 137.
Amor DEI erga Ord. S. Francisci. 148. & 266.
Amor DEI erga homines. 271.
Amor erga DEUM. 258. per totam lectionem.
Amor proximi. 275. per totam lect.
Amicitiæ privatæ abscindendæ 281. seq.
Andreas Burgundus deserit Christum sibi apparentem, ut pergat ad Vesperas. 109.
Animæ potentiæ reformandæ. 50.
Animæ salvandæ pretium & negotium. 62. seq.
Animarum Zelus. 32. per totam lect.

C

- C**arolus V. majorem percipit voluptatem

I N D E X.

- ptatem in monasterio quàm in suis
triumphis in mundo. 152.
- Castitas. 210. seq. 231.
- Cella cœlum. 152.
- Chorus 106. per totam lectionem.
- Christus apparet B. Gertrudi & emen-
dat ejus opera. 33. & 44.
- Christi vita. 233. ejus passio. 249. Tor-
vo vultu aspicit in Choro ridentes 111.
- S. Claræ patientia. 60.
- Confessionis generalis fructus & quo-
modo instituenda. 9. seq.
- Confessiones libenter audienda. 320.
- Corpus hominis dilectioni proximi
comparatur. 275.
- Cognitio sui. 287. seq.
- Curiositas vitanda. 57.

D.

- D**amnatio quomodo à veniali pen-
dere possit. 92.
- Dæmonum conciliabulum contra Or-
dinem S. Francisci. 197.
- Dilectio proximi. 275. per totam lect.
- DEUS. 308. seq.
- S. Dominico dæmon fatetur se ex omni
statu habere homines. 126.
- E. Exa-

I N D E X.

E.

- E**xamē pro generali confessione. 11.
 Examen de intentionibus. 43. de
 spirituali profectu. 58. in quodnam
 vitium sis pronior. 61.
 Excursiones è conventu vitandæ. 118.
 & 203.
 Exercitiorum utilitas & usus. 1. seq.

F

- F**inis ultimus. 27. seq. S. Franci-
 scus approbat studia. 56. habet re-
 velationem de suo Ordine. 80. qua-
 liter horas canonicas persolverit. 115.
 fit certior de sua salute. 122. protegit
 suum Ordinem. 149. requirit decem
 perfectiones à Religioso. 182. offert
 Deo tres monetas aureas, per quas
 tria vota designantur. 186. cognoscit
 fraudes dæmonis. 197. ejus Regula.
 159. & 160. & 167. ejus mortificatio
 223. ejus amor in Deum. 115. & 268.
 in B. Virginem. 298. & seq. ejus casti-
 tas. 231. ejus zelus animarum. 304.
 seq. & suorum seq.

H

- H**umilitas. 286. & 287.
 I IM-

I N D E X.

I

- I**mitatio Christi. 214.
 Infernus. 134.
 Infirmi visitandi 321.
 Intentio. 31. per totam lectionem. •
 Intentionis bonæ formula. 41. Intentio
 mala. 43. Intellectus reformandus.
 55. seq. & 58.
 Job compatitur pauperibus. 239.

L.

- L**ingvæ refrenatio. 270.
 Ludgardis desiderium Marty. 246.

M

- M**ariæ Matris Dei excellentia. 291.
 seq. est nostra Mater. 295. per to.
 amat nos. 297. ejus cultus est signum
 prædestinationis 300.
 Martyrii desiderium. 246. seq.
 Memoria Dei & quot modis hab. 51.
 Modestia Religiosa. 153.
 Mors. 103. seq. Mortificatio. 218.
 primorum Franciscanorum. 223. est
 maximi meriti. 229. seq.
 Mundus spernendus. 118.

O

- O**bedientia. 175. 191.
 Officium divinum. 106.

I N D E X.

Opera nostra cū meritis Xti. uni.	40.
Gratio.	307.
Ordo S. Francisci est sub protectione Dei. 147. ejus à Deo privilegia.	80.
ejus amplitudo. 148. dæmones co- nantur ejus disciplin. enervare.	197.
Otium vitandum.	248.

P

P aphnutius non timet tormen.	221.
Participatio bonorum operum in Religione.	139. seq. 155. seq.
Passio Christi.	249.
Paupertas Religiosa.	193. & 208.
Peccati mortalis gravitas. 66. & 70. per totam lectionem.	
Peccati venialis gravitas. 87. per totam lectionem.	& 89. & 98.
Perfectio Religiosa.	171.
Perseverantia.	325.
Prædestinatio & paucitas salvandorum. 122. per totam lectionem.	
Prædestinationis signa.	133.
Preces jaculatoriæ.	54.
Proposita in exercitijs quæ faciēda.	323.
quàm strictè servanda.	325. seq.
Psalmodia.	106.

R RE-

I N D E X.

R.

- R**egulæ Religiosorum sunt à Deo. 159.
 sunt strictè observandæ. 161. per
 totam lect. & 170. S. Francisci facit
 Martyres. 225. vide *Franciscus*.
 Religiosi non observantes suum statum
 damnantur. 125. sint mundo mos-
 tui. 189. Religiosis omnia sunt com-
 munita. 140.
 Religiosi boni descriptio. 180. per to-
 tam lectionem.
 Religiosi mali descriptio. 197. per to-
 tam lectionem.
 Religiosi statûs dignitas ac felicitas. 138.
 & 142. ejus utilitas. 155. seq.

S.

- S**alus Animæ. 62. seq.
 Seraphini describuntur. 259. per
 totam lectionem.
 Servitium DEI. 45.
 Spiritus Sanctus descendit super psal-
 lentes in choro. 107.
 Studendum quomodo. 56. seq.

T. Tem-

I N D E X.

P

T.

- T** Emporis distributio in exercitiis. 4.
 Tempus bene impendendum. 248.
 Tepious est in maximo salutis periculo.
 206.

V.

- V** isitationes Venerabilis Sacramenti
 tempore Exercitiorum. 18. seq.
 Virtutes maximum hominis bonum.
 254. seq.
 Vita Christi. 233.
 Voluntas bona maximum bonum &
 maximi meriti. 236. per totam lect.
 Voluntas reformanda. 59.

Z.

- Z** elus Animarum. 312. per totam
 lectionem.

